

په ووت

البديل OCAI
ريځخراوى به دېلى كۆمونيستى له عيراق

رؤژنامه يه كى سياسيه ريځخراوى به دېلى كۆمونيستى له عيراق دريده كات

ژماره ۱۴ نه يولى ۲۰۲۱

بايکوت بهرپرچدانه وهى سياسى جه ماوهره دژ به دهسلاتي ميليشياي گندهل و سرکوتگر

نا بو "هه لېژاردنى پيشوخته"، نا بو رژيمى بورژوا تائيفى و قهومى

دووباره بهرهمى به پنهنه وه. هه لېژاردنه كان بو په رله مان و نه نجه مهنه ناوچه ييه كان و سيستمى په رله مانى بورژوازي نېستاي عيراق هر له سائى (۲۰۰۵) وه، سهرايى شتيكى روکش و کارى کارتوريه، و زياتر له گانته جارى ده چيت تا نه وهى جه ماوهره ماضى دنگدانى خوى په يرهو بکات. نامانچ له هه لېژاردنه كانى پيشوتر و نېستاش ودرگرتنى نيمزاي جه ماوهره بو "روايه تى" به خشين به فه مانروا يه تى بورژوازيه كى نيسلامى، قهومى، ليبرالى و سهركوت و گندهلى و تاوانه كانى.

هه لېژاردنه كانى پيشوتر و هه لېژاردنى "پيشوخته" ي نه مجارش له سه ر بنجيه دابه شکردنى تائيفى و قهومى و بلاوگرده وهى خوشباوهرى و دهرمارگيرى له نيو جه ماوهره دا بهر ياده گريت. گوره ترين شيوازه كانى فرتوقيل و ساخته كارى و فربودان و هه نجه نه تاندن كرئى سه ران و هه رشه و به نيينيدان په يرهو ده كرى. سامانى گشتى دزراو ته خشان په خشان ده كرى بو پرويا گنده و كرئى دهنگه كان، پشت به عه شيردنگه راى و خيلگه راى و ناره نده كومه لايه تى و روتنيريه كون و به سه ر چووه كانى پيش مده نيته ديه سه ترى. نازاديه سياسى و فه ردى و مده نيته كان و رخشه نازاد ده خنكئيرئ. به روى بزوتنه وهى سوشيا ليستى و بزوتنه وهى نازاديوخزانى ژنان و نه وائى تردا دوه سته وه. نا به م ريگايه تاوينا يانه و ده توان زهمانه تى شكلى سياسى په رله مانى رژيمه كه و دونه تى بورژوازي له عيراقدا بكن و

به دواى پينج خولى هه لېژاردنى په رله مانى هه ريمى كوردستان، و چوار خولى هه لېژاردنى په رله مانى عيراق، برياره هه لېژاردنىكى سه راسه رى و پيشوخته له (۱۰-۱۰-۲۰۲۱) دا بو په رله مانى عيراق بهر يوه بچيت.

نه گهر له خوله كانى هه لېژاردنى سه رنه تادا خوشباوهره كه له لايه ن جه ماوهره وه هه يوويت نه و خول له دواى خولى هه لېژاردنى په رله مانى چ كوردستانى و چ عيراقى نه و خوشباوهره تا هاتوه كاتر و كاتر بوتوه و په ويوتوه، به پادديه ك خولى په رله مانى سائى (۲۰۱۸) كه دوا خولى په رله مانى هه م كوردستانى و هه م سه راسه رى عيراقى بو، كه مزين ريزى دهنگده به شدارى تيدا كرده. نهك هه ر نه وه به لكو به دوايدا، لاوانى كچ و كورى بيكار و جه ماوهرى نازاديوخواز را په رينى نوكتويه رى (۲۰۱۹) يان هه لگيرساند له زوريك له شار و شاروچه كانى ناوه راس ت و خواروى عيراقدا بو رامائينى دهسلاتى گندهلى ناوه ند. له كوردستانيشد جه ماوهر له رهايه تى نه كه وتوون و به رده وام شه پولى خو پيشانندان و ناره زايه تى دهريرين له نارادابوه به دژى حكومه تى هه ريم و حربه كانى دهسلات.

نه و حه حقيقه ته كه په رله مان بهر يژاى نه و هه موو سائ و نه و هه موو خوله هيج شتيكى نه گوريوه له بيكارى گه نجان و لاوان و دانه مزراندى دهرچوانى خو نيدگا بالاكانى وهك زانكو و په يماگانان، هيج شتيكى نه گوريوه له هه ژارى و برسپه تى جه ماوهرى زحه م تگيش، هيج شتيكى نه گوريوه له بيمافى و دا بين نه بوونى خزه م تگوزاريه سه رنه تايه كانى ژيان، به لئ نه و حه حقيقه ته له لايه ن جه ماوهرى كرئى كار و زحه م تگيشى كوردستان و عيراقه وه به نه زمونيك به ده سته اتوه كه پيست و نيسقائيانى سوتان دووه.

نه م نه زموننه روى واقعى گنده نكارى په رله مان و دهسلات و حزب و قهواره سياسيه كانى دهرخستوه كه چون كئيركئيه نه سه ر دزنى سامانى گشتى كومه نگه و فه ره ودرگرتنى سه روه ت و سامانى سه رزه وى و ژيرزه وى نه م ولاته، كه چون كه رتى په روره و خو نيدن، كه رتى ته ندروستى و خزه م تگوزاريه كانيان راده ستى كه رتى تايه ت كرده وه و بارگراييه كى له راده به دهر يان خستوه سه رشائيان.

نيره وه پرويا گندهى حزب و قهواره سياسيه كان بو هه لېژاردن كه گوايه هلى كار و خزه م تگوزارى و خوشگوزه رانيان بو دينيت و مافه كانيان دا بين ده كات، لاي جه ماوهرى نازاديوخواز و رهنجدور، له درو و واده يه كى بوش و پوچ هيج مانايه كى واقعى ناگه نينيت، بويه نه و نه ركه زور ساده و ناسان و سوكه نه بوتوه كه بلين خه كئينه هه لېژاردنى په رله مانى كوردستان و عيراق شانسازى و كاتنه جاريه و مه چن بو دنگدان.

بايکوت له مړدا بوته ديارديه كى كومه لايه تى، نه مه ش هه نو نيستيكى سياسى جه ماوهره، نهك هه ر به روى هيزه دهسلاتداره كاندا، به لكو به روى نوپوزيسيونه كئيه شيدا. به لام نه م هه نو نسته سياسيه نه گهر به ديليك بهرجه سته نه كاته وه و نه يخته روو له به رامبه ر په رله مانى گندهل و داموده زگاي دهسلاتى سه ركوتگر و داسه پينه رى بيكارى و برسپه تى و هه ژاريدا، نه و وهك هه نو نيستيكى سياسى نيگه تيش، هه رچه نده دره خشان و پرشكو دهمينته وه و زور له واقعه كه ناگوريت.

نه ركى نه سلئ له نيس تادا چو نيه تى گورينى نه و هه نو نسته تى جه ماوهره به هيزيكى مادى كومه لايه تى و سياسى، كه ئيراده يان بهرجه سته بگاته وه، نه مه ش ته نها و ته نها به ريځخراو بوونى ريزى په رينى نه و جه ماوهره دپته دى. ريځخراو بوون بهرجه سته بوونه وهى ئيراده ي جه ماوهره. به ديله له به رامبه ر په رله مانى كاندا كه له سه ر بن ئيراده كرتنى جه ماوهر دامه زراوه.

نيوتسه له هه موو ناوه نديكى كاردا، له كه ره كان و له مه يدانى شاره كاندا، ريځخراوى جوراوجور بيننه دى، نيوتسه ريزى به رينى بيكاران ريځخراو بيت، تويزه كومه لايه تيه جوراوجوره كانى وهك لاوانى كچ و كورى نازاديوخواز ريځخراو بن، ژنانى سته مدیده و بينماف ريځخراو بن، ماموستايان، كارمه ندان و كرئى كاران له هه موو كه رته كاندا ريځخراوى سه ريه خو له دهسلات بيننه دى. له خو پيشانندان و ناره زايه تيه كاندا كوميته و بنكه شورشگيريه كان و نه نجه مهنه و شوراکان دابه زرين.

نه م ريځخراو بوونه يه كه ئيراده ي جه ماوهر وهك هيزيكى مادى و به ديل بو دهسلاتداره تى بورژوازي بهرجه سته ده كاته وه. نه و په رله مانى بورژوازي كه له سه ر بن ئيراده كرتنى جه ماوهر دامه زراوه پوچ و به تان ده كاته وه و ده توانيت دهسلاتداره تى واقعى جه ماوهرى زحه م تگيش و نازاديوخواز له جيگه يدا بهر يبا بکات.

رؤژنامه ي روت
كوتايى سينتيمبه رى ۲۰۲۱

له ژير دروشمى "بايکوتى هه لېژاردن، بهرپرچدانه وهى سياسى جه ماوهره دژ به پرؤسه ي سياسى"، رؤزى سن شه ممه (۲۱-۹-۲۰۲۱)، له شارى به غذاى پاينه خت، (ريځخراوى به دېلى كۆمونيستى له عيراق) هه نسا به گيرائى كورئى جه ماوهرى دهر ياره ي هه نو نسته به رامبه ر هه لېژاردن.

نه م كوره دا سن (۲) ته وه ره درانه بهر باس و ليكؤننه وه، دهر ياره ي نه و هه لېژاردنه پيشوخته په رله مان يه يه كه برياره له ده (۱۰) ي مانگى (نوكتويه رى) نه مسال (۲۰۲۱) دا بهر يوه بچيت.

ته وه رى يه كه م: هه لېژاردن خواستى دهسلات نهك جه ماوهر، بو ده سته به راکرتنى سه روه ت و سامانى ولات.

ته وه رى دووم: نايه په رله مانى عيراق ده توانى گوزارشيكى راسته قينه بيت له بارووخى ژنان؟

ته وه رى سيهم: به دېلى سياسى جه ماوهر چپيه به رامبه ر په رله مان؟

نه م كوره سن (۲) سه عاتى خايه ند و ناماده بوان چالاكانه له خسته روى پرسيار و گفتووكؤكاندا به شداريان كرد له هه ر سن ته وه ره كه دا.

ريځخراوى به دېلى كۆمونيستى له عيراق
۲۰۲۱-۹-۲۲

هه نو نسته به رامبه ر هه لېژاردن كورئى له لايه ن (ريځخراوى به دېلى كۆمونيستى) له به غذا

ده ستى ترور و توپاران و له شركيشى رژيمى توركيا و ئيران ده بى كوتا بگريت	په وت..... ۲ل
هه لېژاردن، گورينى سيستمى سياسى يان ده موچاوه كان؟ (عيراق به نمونه)	ژيلوان له تيف يارنه حه مده / ناجى نه فراسيا و فه تاج..... ۲ل
سه رله نوئ تاليبان! و تيكشكانى نه مريكا له نه فغانستان	موئه يه دنه حه مده..... ۳ل
دو نه زمونى جياواز له نه فغانستانه وه	نادر عه بدولجه مبه د..... ۴ل
گاتنه جاريه كانى هه لېژاردن	نه وزاد بابان..... ۹ل
قوتابخانه نه هلبه يه كانى كوردستان؛ مه يدانى بازرگانى و بارگرانى	بابان نه نوهر..... ۹ل
با توپه ناگريته كه نه وان بسوتيتئ!	عه بدولا ساج..... ۱۰ل
كارتى نوينه رايه تيبان بسوتيتن!	جه مال كوشش..... ۲ل
گروپى G7 و چه مكى "نه خلاق" له سياسه تدا!	رژگار عومهر..... ۱۰ل
وه لاميكى كورت به بابه تيكى كورتى مه ريوان وريا قانج	عومهرى خه تات..... ۱۱ل
بانيزه ي نه ده ب و كلتور	عه بدولا سيلمان و جه مال كوشش..... ۵ل

هه‌ڵبژاردن، گۆرینی سیسته‌می سیاسی یان ده‌موچاوه‌کان؟ (عێراق به‌ نمونه‌)

ژیلوان له‌تێف یارنه‌حمهد / ناجی نه‌فراسیوا هه‌تاه

ئه‌و خزمایه‌تییه‌یه که واده‌کات هه‌میشه بانه‌مانه‌ ده‌سه‌لاتداره‌کان یه‌که‌وه هه‌ڵبکه‌ن. هه‌ر بۆیه هه‌له‌سه‌لته‌یه‌کی وه‌ک رانسیر پینوایه؛ ئه‌وانه‌ی ده‌سه‌لات ده‌گرته‌ ده‌ست خاوه‌ن پینکه و نازناون، به‌حوکمی پینکه ئه‌دایکه‌بوون و نه‌ژاده‌وه ده‌بنه‌ ده‌مراس‌ت و نوێنه‌ری زۆریه‌ی کۆمه‌ لگه‌.

سه‌بارته‌ به‌ هه‌ڵبژاردنی پێشوه‌خته‌ی عێراق، که بریاره له ۱۰ مانگی ئۆکتۆبه‌ری داها‌توودا (۲۰۲۱)، به‌ به‌ش‌داری شه‌ست حیزب و پێکخراو و هاوپه‌یمانییه‌تی ئۆی و ژماره‌یه‌ک هه‌یزی کۆنه‌ پارێژ له ۱۹ پارێژگادا به‌رئۆه‌یجته‌، ئه‌م هه‌ڵبژاردنه له واده‌ی فه‌یران و شه‌ژانی سیاسی، و له‌کاتی نا‌کۆکی و رینکه‌که‌وتنی سیاسی، وه‌ک چاره‌سه‌ر بۆ رێگرته‌ن له‌ چه‌قهبه‌ستنی سیاسی به‌نامانج ده‌گیرته‌. گوايه هه‌ڵبژاردنی پێشوه‌خته‌ فاکته‌ریکه‌ بۆ هه‌ینانه‌ کایه‌ی قۆناغیکی

مارکس یه‌که‌م فه‌له‌سه‌ف بوو ره‌خنه‌ له‌و ئاییدییه‌ بگه‌رت که مافی مرو‌ف ته‌نها له مافی سیاسیدا کورته‌بکێته‌وه، له‌به‌رئه‌وه‌ی پێی واپوو مافیکی شکییه‌ و ته‌نها ده‌وه‌مه‌نده‌کانی ده‌توانن موماره‌سه‌ی بکه‌ن، بۆیه ده‌رگای له‌سه‌ر ئاییدیای مافی کۆمه‌لایه‌تی کرده‌وه. مارکس پێی واپوو دامه‌زراندنی حوکمه‌تیکی دیموکراسی له کۆمه‌لگه‌ی سه‌رمایه‌داریدا مه‌حاله، چونکه پێشمه‌رجی دیموکراسی، په‌یوه‌سته‌ به‌ گۆرینی بنه‌ماکانی خودی کۆمه‌لگه‌ و ده‌وه‌ته‌وه. به‌ده‌ره‌په‌ینیکی تر؛ ته‌نها له‌ریگه‌ی گۆرینی ستراکتۆری کۆمه‌لگه‌ی سه‌رمایه‌داریه‌وه، به‌ دیموکراسیه‌تی راسته‌قینه‌ ده‌که‌ین، چونکه دیموکراسیه‌تی به‌ش‌داری گشتی له‌لای مارکس بریتیه‌بوو له هه‌ڵبژاردنی گشتی نه‌ک سیسته‌می نوێنه‌رایه‌تی. واتا ده‌یته‌ هه‌مووان له خواره‌وه و کرۆکی کۆمه‌لگا له پینکه‌ته‌ی سیاسیدا به‌ش‌داری بکه‌ن، ئیتر له ناستی کۆمونه‌ی کشتوکالی یان نه‌جومه‌نی کرێکاران و نه‌جومه‌ن و شو‌رای گه‌ره‌که‌کانه‌وه، تا ده‌کاته‌ لوته‌کی هه‌رهمه‌که، کۆمه‌له‌ی نیشتمانی. سه‌ره‌نجامیش پلاندانی مه‌رکزی، موته‌کاراتییه‌ی بکه‌مه‌لی ناماره‌گانی به‌ره‌مه‌ینان، و دیموکراسیه‌تی راسته‌وخۆ.

له سایه‌ی هه‌لومه‌رج و سرووشتی سیسته‌میکی له‌مشه‌وه‌دا، هه‌یزی ئابووری و پینکه‌ی کۆمپانیای لایه‌نه‌کان له بازاردا، بریار له‌سه‌ر ئه‌وه‌ ده‌دات سه‌نگیان له حوکمه‌ت و نه‌جومه‌نی جینه‌جیکاریدا چی بێت. چونکه به‌ره‌ژه‌ه‌ندی ئابووری هه‌یزه‌ رکا‌به‌ره‌کان هه‌رگیز رینگانادات به‌یکه‌یکان ئه‌وی تریان به‌ته‌واوی ریشه‌کش بکات و له‌ناوی ببات، پێشتر ئه‌م به‌ره‌ژه‌ه‌ندییه‌مان ناوانا "خزمایه‌تییه‌ی پاره‌،

تێروانیی ته‌قلیدی و باو بۆ هه‌ڵبژاردن ئه‌وه‌یه؛ گوزارشت له‌ بالاترین فۆرمه‌کانی دیموکراسی ده‌کات، که راسته‌وخۆ ده‌رفه‌ت بۆ هاوالاتیان ده‌ره‌خسینێت له‌ ریگه‌ی ده‌نگدانه‌وه بریار له‌سه‌ر داها‌تووی خۆیان و چاره‌نوسی کۆمه‌لگه‌که‌یان بده‌ن. واته له‌م فۆرمه‌دا له ریگه‌ی مافی ده‌نگدانه‌وه؛ بۆچوون و دیدگای خۆیان له‌سه‌ر پرسه‌ سیاسیه‌ی چاره‌نووسانه‌کان ده‌رده‌په‌ین، و نوێنه‌رائی خۆیان بۆ به‌رئۆه‌ب‌ردنی ولات هه‌ڵه‌ده‌بژێرن. وه‌ک ناشکرایه، مرو‌ف له سایه‌ی دیموکراسیه‌تی لیبرالیزمدا، نازایه‌ی ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ ک‌ و چ حه‌زیه‌ک هه‌ڵه‌ده‌بژێرت (سه‌رباری ئه‌وه‌ی له زه‌لکاویکی وه‌کو عێراقدا، تو‌قاندن و هشارکردن دوو خه‌سه‌له‌تی دیاری حه‌زیه‌ ده‌سه‌لاتداره‌کانن). به‌لام هه‌شتا ئه‌و راستیه‌ ناشارته‌وه، که به‌ش‌وه‌یه‌کی گشتی، هه‌ڵبژاردنه‌کان له سه‌رانسه‌ری هه‌سه‌ره‌که‌دا ته‌نیا بۆ گۆرینی ده‌موچاوه‌کانن، نه‌ک بۆ گۆرینی سیسته‌م و خوێن‌قاندنی پارادایمیکی تری ژمان. هه‌ر بۆیه ئالان بادووی فه‌له‌سه‌فی فه‌ره‌نسی پینوایه هه‌ڵبژاردن گه‌مه‌ی گه‌وج و ئه‌ه‌مه‌که‌کانه، و ته‌نها رووکاریکه‌ بۆ پاراستنی سیسته‌می بالاده‌ست. له‌راسته‌یدا ئه‌م مافی نازادییه‌ی له سسیته‌می سه‌رمایه‌داریدا بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌کرته‌، ئه‌مه‌یژه مارکس پیناسه‌ی ئه‌م مافی کرده‌وه‌ به‌وه‌ی مافی خاوه‌ندارییه‌ی تایبه‌ته‌، چونکه له‌ بازاری سه‌رمایه‌داریدا؛ ئانگۆز به‌ هه‌یزی کاری جه‌سته‌یی و زه‌ینه‌یه‌وه ده‌کرته‌، و تێیدا دیموکراسیه‌ت بریتیه‌ به‌ بازرگانی و رکا‌به‌رییه‌ی نازاد، هه‌روه‌ها بریتیه‌ له سیسته‌می به‌ره‌مه‌ینانی به‌ها و که‌له‌که‌کردنی قازانج له‌سه‌ر ره‌ه‌ج و شانی ئه‌وانه‌ی هه‌یچان نییه‌ ئه‌سه‌ری بژێرن هه‌یزی کاریان نه‌ییت.

ئه‌گه‌رچی ئه‌م هه‌ڵبژاردنه‌دا کار به‌ یاسای فره‌بازنه‌ی کراوه و رینگه‌ به‌ دروستکردنی هاوپه‌یمانییه‌تی ئۆی و خ‌پالاووتی کاندیدانی سه‌ره‌به‌خ‌و دراوه. به‌لام هیج له‌و راسه‌یه‌ ناشاریته‌وه، که ده‌سه‌لاتی سیاسی له عێراقدا به‌جری کار بۆ سه‌ره‌که‌وتنی ئۆلیگارشی و قۆرغکاری ده‌سه‌لات ده‌که‌ن. بگه‌ر له ئیستادا، هه‌یزه‌ کاریگه‌ره‌کانی نیو گۆره‌یانی سیاسی، کار بۆ په‌رتکردن و هه‌لو‌ه‌شاندنه‌وه‌ی هه‌یزه‌ نازاییه ئۆی و مه‌ده‌نییه‌کان ده‌که‌ن، و ده‌یانه‌وێت له قانییان بده‌ن. سه‌رباری هه‌موو پش‌تیوانیه‌ هه‌رینه‌ی و نیو‌ده‌وته‌تییه‌کانیش بۆ حوکمه‌تی ئیستای عێراق، ئه‌وا ره‌خساندنی زه‌ینه‌یه‌کی ئۆی دیموکراتیک و هه‌ڵچینی ئۆیید به‌ قۆناغیکی باش، به‌دینا‌کرته‌. به‌و پینیه‌ی بالاده‌ستی هه‌یزه‌ میلیشیایان و به‌ش‌داری و کاریگه‌ری ده‌رگا رۆحانییه‌کان، و مه‌ملانی و کبیرکی تانییه‌یه‌کان، و به‌کاره‌ینانی چه‌ک و پاره‌ له‌لایه‌ن هه‌یزه‌کانی ده‌سه‌لات و ئه‌و ناوه‌ندان‌ه‌ی بریار به‌ده‌ستن، ده‌توان ده‌نگی ساخته‌ و ئه‌نجامه‌کان له‌ حانه‌وه‌ بۆ مه‌حاله‌ بگۆرن و ده‌ره‌نجامیه‌کی ناهاوسه‌نگ بخولقینن. هه‌ر بۆیه هه‌ڵبژاردنی پێشوه‌خته‌ی عێراق ناتوانیت وێسکه‌یه‌کی گرتگی گۆرنا‌کاری جوینیش بێت نه‌ک ریشه‌ی، بگه‌ر هه‌گه‌زکی کاریگه‌ر ده‌یته‌ بۆ سه‌ره‌له‌ئۆی دا‌به‌ش‌کرده‌وه‌ی کورده‌سییه‌کانی پارله‌مان و ده‌سه‌لات به‌سه‌ر ئه‌و راب‌ر‌وودا ئه‌زمونی کردی سیاسی ده‌که‌ن، و له‌ ترۆپکی ده‌سه‌لاتن و مه‌حکوم به‌وه‌ی له عێراقی ئۆییدا ده‌گوزێن.

له بارو‌ده‌خ‌یکی وه‌هادا، که میلیشیایان ده‌سه‌لاتیان به‌سه‌ر ته‌واوی جومگه‌کانی ده‌سه‌لات له عێراقدا گرتوه‌، ئه‌نجامدانی هه‌ڵبژاردن، هه‌شدی شه‌عی و هه‌یزه‌ میلیشیایانی به‌هه‌یزتر ده‌کات. هاوکات شه‌ری ناوخۆی و پوه‌یه‌رووبوه‌وه‌ی چه‌ک‌داری، ئه‌گه‌زکی چاره‌روان‌کراوه.

۹-۲۰۲۱

ده‌ستی ترو‌ر و تۆپباران و له‌شکرکشی رژی می تورکیا و ئێران ده‌ی گۆتا بکریته

ناوه‌ند و داموده‌رگا سیخوری و میلیشکایاندا هه‌یه، به‌ ده‌وته‌ فاشیسته‌ و کۆنه‌ په‌رسته‌کانی ناوچه‌که‌وه.

هه‌ر دوو رژی می بورژوا پان-ئیسلامیست و ناسیونال شۆفینستی ئێران و تورکیا، وه‌ک به‌ش‌یک له سه‌رکۆتی کرێکاران و زه‌حه‌مت‌کشانی ئه‌و دوو ولاته‌، و په‌رده‌پۆشکردن و هه‌لو‌دان بۆ زابوون به‌سه‌ر ئاکۆکییه‌ کوشنده‌کانی ناوخۆیاندا، سه‌رکۆت و سه‌تمی نه‌ته‌وه‌پیشان به‌رامبه‌ر هاوالاتیای کوردی ناوخۆی ولاته‌که‌یان گرتوته‌یه‌ر. نه‌ک هه‌ر رینگه‌یه‌کی ناشت‌خ‌وازانه‌ ناگره‌به‌ر بۆ چاره‌سه‌ری کیشه‌ و سه‌تمی نه‌ته‌وه‌یی له کورده‌ستانی ئێران و تورکیادا، به‌ل‌کو تۆل‌کردنه‌وه‌ی ئه‌و سه‌تمه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌ ده‌که‌نه‌ نامزای په‌ره‌پیدانی شۆفینیزم و ره‌گه‌ز په‌رستی نه‌ته‌وه‌یی بۆ به‌لا‌ی‌دا‌ب‌ردنی بزوتنه‌وه‌ نا‌ه‌رایه‌تییه‌کانی ناوخۆیان و سه‌رکۆت‌کردنیان.

به‌د‌ن‌یاییه‌یه‌ ئه‌م ترو‌ر و ده‌ست‌ن‌ه‌ر‌یه‌ تاوان‌کاریانه‌ی ئه‌و دوو ولاته‌ و بینه‌نگی و په‌یوه‌ندی گومان‌ا‌وی ده‌سه‌لاتدارانی هه‌ریم و ناوه‌ندی له‌ هه‌دا، ده‌بی سه‌رکۆته‌ بک‌، وه‌ ده‌بی له‌ لایه‌ن به‌ش‌ه‌ریه‌تی نازادیخواز و هه‌موو هه‌یز و رینک‌خواویه‌کی لایه‌نگر له‌ نازادی و مافی په‌نا‌به‌ری سیاسیه‌وه‌ هشاریان بۆ به‌ی‌ند‌ریت بۆ وه‌ستاندنی ئه‌م تاوان‌انه‌یان، و رینگه‌نه‌دان به‌ داخستنی ب‌که‌ و بارگای ئۆپۆزیسیونی ئه‌و ولاتانه‌، به‌لام کۆتاکردنی ده‌ستی ترو‌ر ده‌رگا سیخوریه‌کانی ئه‌و دوو ولاته‌ له هه‌ریمی کورده‌ستانی عێراق و به‌رگرتن به‌ تاوان‌کاری سه‌ر‌یایانه‌یان له تۆپباران و هه‌زنی ناسمانی و له‌شکرکشی زه‌م‌ینیان بۆسه‌ر ناوچه‌ سه‌رسنوره‌یه‌کان، بریتیه‌ له‌ شکرکیری هاتنه‌مه‌یدانی بزوتنه‌وه‌یه‌کی به‌هه‌یزی کرێکاران و زه‌حه‌مت‌کشانی ولاتانی ناوچه‌ی رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌ به‌ هه‌ریمی کورده‌ستانی عێراقیه‌وه‌، بزوتنه‌وه‌یه‌ک که به‌ ناسویه‌کی نینه‌ره‌ناسیونالیستی و شۆشالیستییه‌وه‌، وه‌ به‌ هاونا‌هه‌نگیه‌وه‌ پوه‌یه‌رووی ده‌سه‌لاتی بو‌ژوا‌ی و له‌ ولاتانه‌ و ده‌سه‌لاتی بو‌ژوا‌ی کورد له هه‌ریمی کورده‌ستانی عێراقدا بووه‌ستیته‌وه.

ئه‌مه‌ رینگه‌ واقعییه‌که‌یه‌ نه‌ک باوه‌ش‌ت‌ن‌کردنی هه‌ستونه‌ستی "کوردایه‌تی" و شۆفینیزی کورد په‌ره‌رانه‌وه.

ه‌نگ و شه‌ره‌زاری بۆ ترو‌ری هه‌رده‌وه‌ ده‌وته‌ی سه‌رکۆت‌گه‌ی تورکیا و ئێران له‌ شاره‌کانی کورده‌ستانی عێراقدا

بژێ خه‌بات و هاو‌پشتی نیونه‌ته‌وه‌یی کرێکاران و زه‌حه‌مت‌کشانی له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌دا

ره‌وت

سیپتیه‌به‌ری ۲۰۲۱

ئۆی و رزگاربوون له‌ دۆخی چه‌قهبه‌ستو و نه‌خ‌وا‌زراو، له‌و سه‌نگه‌یه‌وه‌ که یه‌که‌مین جاره هه‌ڵبژاردنه‌کانی عێراق له‌ پاش سالی (۲۰۰۲) وه‌ به‌ر له‌ واده‌ی خۆی و به‌ش‌وه‌یه‌کی پێشوه‌خته به‌رئۆه‌یجته‌، به‌لام له‌ به‌ینه‌ره‌تندا، بریاردان له ئه‌نجامدانی هه‌ڵبژاردن ده‌ره‌نجامی خۆپیشاندانه‌ خۆتانییه‌کانی تشرینی یه‌که‌می سالی ۲۰۱۹ بوو، ئه‌و ده‌مه‌ی چالا‌کوانانی "را‌په‌رینی تشرین" به‌ که‌متر له‌ هه‌لو‌ه‌شاندنه‌وه‌ی حوکمه‌ت رازی نه‌بوون. بۆیه هه‌رزوو ده‌سه‌لاتداران له‌به‌رده‌م داخ‌وا‌زی ره‌وای خۆپیشاندانه‌رانا چۆکیان دادا، جگه له ده‌سته‌له‌کارکیشه‌نه‌وه‌ی کایینه‌ وه‌زرایه‌که‌ی (عه‌دال عه‌به‌وله‌ه‌دی)، هه‌یزه‌ سیاسیه‌ی بالاده‌سته‌کان حوکمه‌تیکی را‌گۆزه‌ریان پینک‌یتنا و دونیایه‌ک به‌ ئینی چاکساری و گۆرنا‌کاری ریشه‌ی درا. ئه‌وه‌کات شانیه‌شانی لاوانی خۆپیشاندەر، هه‌یزه‌ چه‌یه‌کان بوونه‌ پان‌پشت و پش‌تیوانی را‌په‌رینه‌که‌.

"را‌په‌رینی تشرین" سه‌دایه‌کی وه‌های هه‌بوو ته‌نانه‌ت ژماره‌یه‌کی زۆر له هه‌یزه‌ سیاسیه‌ی شیعه‌ و ده‌سه‌لاتداره‌کانیش، که دیارترینیان سه‌دریه‌یه‌کان بوو، هاتنه‌ ریزی خۆپیشاندانه‌وه‌. به‌لام گۆرنا‌کاری و په‌ره‌سه‌ندنه‌ سیاسیه‌ی ئۆنییه‌یه‌کان، و کاریگه‌ری هه‌یزه‌ هه‌رینه‌ی و نیو‌ده‌وته‌تییه‌یه‌کان، و دره‌نگه‌ه‌وتنی پینک‌ینانی کایینه‌ی وه‌زاری و داخستنی هه‌ڵبژاردنه‌کان بۆ دوو سالی واته‌ر، پرۆسه‌که‌ی خا‌و‌کرده‌وه. هه‌روه‌ها ئان‌ل‌گارییه‌کانی به‌رده‌م چه‌سپاندنی یاسای هه‌ڵبژاردن و هاتنه‌کایه‌ی په‌تای ناوه‌ختی کۆرنا بیه‌ه‌واییه‌کی ئۆی خولقاند.

دواتر به‌ش‌یکی به‌رچا‌وی هه‌یزه‌ خۆپیشاندەرانه‌کان که‌وتنه‌ سه‌نگه‌ری دژه‌ سه‌دریه‌یه‌کان و با‌یکۆتی هه‌ڵبژاردن و یاسا‌گه‌ردنیان به‌ رینگه‌ چاره‌ی ئه‌م قۆناغه‌ ناساند، چونکه پینان وایه هه‌ڵبژاردن ئه‌م قۆناغه‌ی عێراقدا بایه‌تیکی بیه‌ه‌واکه‌ره، و هیج ویستیکی ئۆی بۆ گۆرنا‌کاری نا‌هه‌ین‌تیه‌ گۆری، به‌مه‌وه‌یه‌ ژماره‌یه‌ک هه‌یز و لایه‌ن و که‌سایه‌تی و فیکه‌ری سیاسی، به‌تایبه‌تی هه‌یزه‌ چه‌یه‌کان، با‌یکۆتی هه‌ڵبژاردنه‌که‌یان را‌گه‌یاندا.

جه‌مال کۆش

تۆپباران و بۆردومانی هه‌وایی و له‌شکرکشی هه‌رده‌وه رژی می ترۆریستی ده‌وته‌ی تورکیا و کۆماری ئیسلامی ئێران بۆسه‌ر هه‌ریمی کورده‌ستانی عێراق، هه‌روه‌ها ترۆرکردنی په‌نا‌به‌ران و هه‌لو‌ه‌ش‌وا‌وانی سیاسی له ئۆپۆزیسیونی ئێرانی و تورکیا، به‌در‌ژ‌ایی چه‌ند ده‌یه‌ی راب‌ر‌وودا له‌لایه‌ن ئه‌و دوو رژی مه‌ په‌رسته‌وه به‌رده‌وامه‌.

ئه‌وه‌ی جینی سه‌رنجه‌، ئه‌م تاوانه‌ دژه‌ ئیسانیه‌؛ سه‌ربازی و سیخوریانه، له بارو‌دۆخی سیاسی ئیستای عێراق و ناوچه‌ی رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌دا، به‌ نزیک بوونه‌وه‌ی هه‌ڵبژاردنی په‌رله‌مانی پێشوه‌خته‌ی عێراق و تینک‌شانی ئابرووچوانه‌ی نیپه‌ریالیستی ئه‌مریکی له نه‌فغانستان، گوروت‌وا‌وی سه‌ندووه‌ و به‌رب‌لا‌بووه‌وه.

له چه‌ند مانگی راب‌ر‌وودا هه‌رده‌وه رژی می فاشیستی تورکیا و کۆماری ئیسلامی ئێران، ویرای تۆپبارانی سه‌رسنوره‌کان و کردنه‌ قوربانی گوند‌نشینانی ئه‌و ناوچه‌ و زه‌ره‌روزیانی مالی و ویران‌کاری ژینگه‌ی سرشتی ناوچه‌که‌، هه‌تسا‌و‌یشن به‌ ئه‌نجامدانی ترۆری نه‌یاریی خۆیان له هه‌لو‌تیر و سه‌لمانی و فشاره‌ینان بۆ هه‌رده‌وه حوکمه‌تی ناوه‌ندی و هه‌ریم بۆ ده‌ره‌واندنی په‌نا‌به‌رانی سیاسی و هه‌ڵچینیان ب‌که‌ و باره‌گای حه‌زیه‌ ئۆپۆزیسیونه‌کانی ئه‌و دوو ولاته‌ له هه‌رینه‌که‌دا.

حوکومه‌تی هه‌ریم و (پارتی) و (یه‌کیتی)، نه‌ک به‌ حوکمی "خیا‌نه‌ت" و "تا کورده‌په‌روه‌ریان"، وه‌ک ناسیونالیسته‌ رادیکان و چه‌یه‌کانی کورد بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌که‌ن، به‌ ل‌کو به‌حوکمی ناوه‌رۆکی جینایه‌تییه‌یان، به‌ره‌ژه‌ه‌ندییه‌یه‌کان و به‌جۆریک ناینده‌ و چاره‌نوسیان گه‌ردا‌وه‌ته‌وه‌ به‌ سیاسه‌ته‌کانی هه‌رده‌وه ئه‌و ده‌وته‌ سه‌رکۆت‌گه‌ر و کۆنه‌ په‌رسته‌وه، وه ئیره‌وه بوون به ئه‌قه‌یه‌ک له ها‌وا‌ک و جینه‌جیکه‌ری پلانه‌کانی ئه‌و دوو ده‌وته‌ له‌ناوچه‌که‌دا، به‌تایبه‌ت له‌ کاتی‌که‌دا

دووه‌ ده‌وته‌یه‌ سترا‌تیژیانه‌ی نیپه‌ریالیزمی ئه‌مریکی له رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌دا ئۆشاییه‌کی سیاسی و سه‌ربازی دینیته‌نا‌راوه‌ و زه‌هه‌زه‌ ناوچه‌یه‌یه‌کانی وه‌ک ده‌وته‌ی ئێران و تورکیا له هه‌و‌نی پر‌کردنه‌وه‌یدان، وه بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش کبیرک‌یانه‌ بۆ به‌کاره‌ینانی هه‌یزی میلیشیا "پێشمه‌رگه‌" و ده‌رگا‌کانی زانیاری و سیخوری ئه‌و دوو حه‌زیه‌ و حوکومه‌ته‌که‌یان وه‌ک نامزاتی ئۆکانی له‌و کۆشه‌یه‌ له ناوچه‌ی رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌دا بۆ پیا‌ده‌کردن و په‌ره‌پیدانی سیاسه‌تی په‌نا‌ه‌یشتن و فراوان‌خ‌وا‌زی.

ئه‌م تاوانانه‌ که به‌ به‌رچا‌وی ده‌سه‌لاتدارانی هه‌ریمی کورده‌ستانی عێراق و حوکومه‌تی ناوه‌ندییه‌وه‌ ئه‌نجام دده‌رن، په‌رده له‌سه‌ر ئه‌و په‌یوه‌ندییه‌ جینایه‌تییه‌ و ئه‌و هاونا‌هه‌نگیه‌ سیاسی و سیخوریانه‌ هه‌له‌مه‌انیته‌ که ژێره‌ژێر له ئیوان ده‌سه‌لاتدارانی هه‌ریم و

کارتی نوێنه‌رایه‌تیان بسوتین!

پێشوه‌خته‌ رابگه‌یه‌نن، که ئه‌مه‌ هه‌رگیز ئامانجی شۆرش‌گه‌ڕانه‌ی را‌په‌رینه‌ که نه‌بوو. ئامانجی را‌په‌رین ئانگۆزری بنه‌ره‌تی بوو له پرۆسه‌ی سیاسی به‌ هه‌موو مانای ووشه‌که‌. یانی کۆتاییه‌ینان به‌ سه‌رچاوه‌کانی هه‌ژاری بیکاری، شه‌ر، دواکه‌وتوی. کۆتایی به‌ هه‌ر حه‌زیه‌ که به‌ش‌داری حوکومه‌تی کرده‌وه. ئه‌و حه‌زیه‌ به‌ش‌داره‌ له هه‌موو ئه‌و کاره‌ساتانه‌ی ئه‌مرۆ. هه‌ڵبژاردنی پێشوه‌خته، راوه‌ستانه‌وه‌یه‌ له به‌رامبه‌ر ئه‌م را‌په‌رینه‌، سه‌ره‌رای تیرۆر و پلانه‌ چه‌یه‌که‌کانی تری ده‌وته‌تی ناوه‌ند.

گرنگترین هه‌نگا‌وی شۆرش‌گه‌ڕانه‌ی خه‌ل‌کی کورده‌ستان، ئیسه‌ندنه‌وه‌ی ره‌وايه‌تی نوێنه‌رایه‌تییه‌ له تیک‌رای حه‌زیه‌ به‌ش‌داریبووه‌کان له پرۆسه‌ی هه‌ڵبژاردنی ئۆکتۆبه‌ری دادیت. چونکه له‌واقه‌دا خه‌ل‌کی کورده‌ستان ئه‌مانه‌ نوێنه‌ری ئین، نه‌ک نوێنه‌ری ئین، به‌ل‌که هۆکار و سه‌رچاوه‌ و به‌ش‌داری سه‌رجه‌م پرۆسه‌ی کاره‌سات‌ین که چ له عێراق و چ له کورده‌ستان به‌سه‌ر خه‌ل‌کیاندا هه‌یناوه. له‌لایه‌کی تره‌وه، هه‌ڵبژاردنی ئه‌مرۆ عێراق خۆی بۆ رزگارکردنی کۆنه‌ په‌رسته‌ شه‌ریه‌که‌کانی پارتی و یه‌کیتی یه‌. هاوالاتیای عێراقی له‌به‌رامبه‌ر ئه‌م حه‌زبانه‌ را‌په‌ریون.

به "خه‌بات" له نیو په‌رله‌مان و ته‌قه‌ته‌قی له میزبان فریو مه‌خۆن و بر‌وا مه‌که‌ن، با‌یکۆت‌کردنه‌ که ده‌توتی به‌م حه‌زبانه‌ بل‌ین ئیوه ئیدی کارستان سوتاو، ئیدی خه‌ل‌ک ته‌حه‌مولی نه‌ماوه، ئه‌یته ئه‌وان وه‌ک نوێنه‌ری خه‌ل‌کی کورده‌ستان له هیج جیگا و ناوه‌ندی‌که‌دا به‌ فه‌رمی نه‌ناس‌رن. ده‌توانن حه‌زبایه‌تی خۆیان بکه‌ن، به‌لام ئه‌وانه‌ نوێنه‌ری توێژه‌ هه‌ره‌ ته‌نکه‌ کۆنه‌ په‌رسته‌ گه‌نده‌له‌ دیکتاتۆره‌که‌ن.

کورسی زیاد بوون و به‌هه‌یزبوونی ئه‌م

ره‌وايه‌تی مه‌یه‌خشن به‌ حه‌زیه‌کانی حوکمه‌تی هه‌ریم له هیج کات و له هه‌ر جیگایه‌ک

خه‌ل‌کی نازادیخوازی کورده‌ستان... تیک‌رای حه‌زیه‌ به‌ش‌داریبووه‌کانی هه‌ڵبژاردن، ریسوا بکه‌ن.

له‌ماوه‌ی ۳۰ سالی ده‌سه‌لاتداره‌تی پارتی و یه‌کیتی و حه‌زیه‌که‌کانی ژێر با‌یان، ده‌ستیان له سه‌رجه‌م نه‌ها‌مه‌تییه‌یه‌کانی خه‌ل‌کی کورده‌ستان، له هه‌ژاری و ده‌ره‌به‌ده‌ری و شه‌ر و کوش‌تاردا هه‌بووه. ئه‌وان نه‌ک له‌به‌رامبه‌ر رکه‌به‌ره‌ سیاسیه‌ نیوخۆیه‌یه‌کانی کورده‌ستاندا، به‌ل‌که له نیو خودی حه‌زیه‌کانی خۆشیا‌ندا، بینه‌ندازه‌ دیکتاتۆری و فاشیستانه‌ پاکتا‌ویی هاوسه‌نگه‌ریانان کرده‌وون.

پێویسته‌ به‌ به‌ل‌گه‌ و دکۆیومینت ناکات، له‌سه‌ر هه‌ژاری. دواکه‌وتوی، بیکاری، سه‌رکۆتی نه‌یاریی ساسی. سن چوار خه‌زانی دواکه‌وتوو، هاوشانی ده‌وته‌ته‌ کۆنه‌ په‌رسته‌کانی ناوچه‌که‌، چاره‌نوسی ژبانی دوو نه‌وه‌یان به‌ته‌وا‌وی کۆت‌ن‌ئۆکرده‌، ده‌سه‌لاتیان به‌زۆر و به‌هه‌یزی چه‌ک و زیندان داسه‌پاند.

پێشتر به‌ پش‌وانی حه‌زی به‌عس و پاش به‌عیش له‌گه‌ل هه‌ره‌ کۆنه‌ په‌رست‌ترین تاقمی سه‌در و مالکی و عه‌لا‌وی، نوێنه‌رایه‌تی "کوردیان" له به‌غدا کرده‌وه. به‌دا‌خه‌وه‌ خۆپیشاندانه‌کانی دیسه‌مه‌به‌ری ۲۰۲۰ ئه‌یتوانی ته‌خت‌وتاراجیان به‌ی‌تیه‌ خواره‌وه‌، ئه‌م حه‌زبانه‌ له‌کۆل خه‌ل‌ک بکاته‌وه‌.

را‌په‌رینی ئۆکتۆبه‌ری ۲۰۱۹ به‌غدا و خوارووی عێراق توانی قه‌یرانی ده‌سه‌لاتی حزب و ره‌وته‌ بورژوا ئیسلامی و قه‌ومه‌یه‌کان قوت‌ن‌ر بکاته‌وه‌، بۆیه بۆ قوت‌ن‌رکردنی ده‌وته‌ته‌که‌یان، ناچار بوون هه‌ڵبژاردنی

هه‌ڵبژاردنی پێشوه‌خته‌، سه‌ره‌له‌ئۆی به‌ره‌مه‌ینانه‌وه‌ی ئه‌م ده‌سه‌لاته‌ گه‌نده‌له‌یه‌

سەرله‌نوێ تالییان! و تیکشکانی ئەمریکا له ئەفغانستان

مورته‌یه‌ده‌رحمانه

خویان مه‌لاسدابوو که سه‌روسایاما بدن به‌ دوو دونه‌ته‌دی که ئەمریکا دایمه‌زارن‌دبوو به‌ تایبه‌تی له‌ عیراقدا، نه‌ویش به‌نانه‌وه‌ی شه‌ره‌ ږیوکسپه‌کان (حروب بالوكالة) و به‌هێزکردنی تیروریستانی جو‌راوجو‌ر و میلیشیا چه‌کداره‌کان که ئەمانه‌ هه‌مووی و له‌گه‌ل گه‌لنی فاکتوری تر نه‌یان هێشت ئەمریکا کۆنترۆلی ته‌واوی خۆی مسوگەر بکات.

شته‌کان به‌م جو‌ره‌ ږویان نه‌داوه، ئەمه‌ جگه‌ له‌ قورسی سه‌لماندنی هه‌بوونی بازنه‌ی نه‌و بابه‌ته‌ له‌ جیهانی سیاسه‌ت و ستراتیژی سه‌ری‌زیادا.

ږوویداوه، نه‌بیته‌ هۆی سه‌ره‌له‌دانێ شه‌ ږۆلیکی نوێ له‌ هه‌لکشانی تیروریستی نیسلا‌می و ته‌قیه‌وه‌ و کوشتاره‌کانیان و پیا‌ده‌کردنی درنده‌یی نیسلا‌می سیاسی دژ به‌ ره‌گه‌زی مینه‌ی سروق و سه‌رکوت و سوکایه‌تی ږیکردنی نه‌ک هه‌ر له‌ ئەفغانستان، به‌‌لکو له‌ سه‌رحه‌م ناوچه‌که‌دا، وه‌ بۆ چه‌ندین سالی داها‌توو.

گه‌رنه‌تی ږیگرتن له‌و سیناریۆیانه‌، په‌نا‌بردن نیه‌ بۆ هه‌یزه‌ نهمپریالیسته‌یه‌کان، ئەمریکا بێت یاخود چین یا روسیا، وه‌ په‌نا‌بردنی نیه‌ بۆ دونه‌ته‌ ناوچه‌یه‌یه‌ نیسته‌باده‌یه‌یه‌کان که‌ نوقمی کۆنه‌ په‌رستین، ئێران، سه‌ودییه‌، پاکستان و نه‌وانی تر، به‌‌لکو په‌ره‌بێدانی خه‌بات و به‌رنگاری چه‌ماوری نازادیه‌خوازه‌ له‌ کریکاران و زه‌حه‌ت‌کشانی و ژنان و هه‌موو چه‌وساوه‌کان و سه‌رحه‌م نه‌وانه‌ی که‌ به‌دوای په‌ده‌سه‌ته‌ینانی ژبانیکی ناسووده‌تر و خو‌شتر و ناشیتیه‌هون له‌ ئەفغانستان و ولاتانی ناوچه‌که‌.

سه‌ره‌له‌دانێ ته‌وژمی شو‌رڭگیرانه‌ی نوێ له‌ ناوچه‌که‌دا، به‌هۆی کۆمه‌لێک فاکتوری بابه‌تی و زاتیه‌وه‌ نه‌که‌ریکی زۆره‌، وه‌ نه‌مه‌ش گه‌رنه‌تی دره‌چوونه‌ له‌و بنه‌سه‌ته‌ی ئیستا و ده‌بیته‌ پانه‌ریکی به‌هێز بۆ به‌توانا‌ کردنی خه‌باتی ږڭگاریخوازان له‌ ئەفغانستان.

تالییان و داعش و له‌لقاعیده و نه‌وانی تر، وه‌ک هه‌یزی تیروریستی نیسلا‌می، له‌سه‌ر بنه‌ما و باکراوه‌ندسی سه‌ره‌له‌دانێ نیسلا‌می سیاسی به‌گشتی، له‌ سه‌ره‌تای نه‌وه‌ده‌کانی سه‌ده‌ی ږا‌بردوودا، وه‌ وه‌ک هه‌یرشی درنده‌انی بۆ‌روژا‌زی جیهانی بۆسه‌ر هه‌ر شتیکی سۆشیا‌لیستی و کۆمونیستی و نازادیه‌خوازی، ها‌تته‌ سه‌ر شانو‌ی سیاسی. ئەم سه‌رده‌مه‌ له‌ زانیوونی نیسلا‌می سیاسی کۆتایی ږینا‌هه‌ینری به‌بی سه‌ره‌له‌دانێ نه‌و ته‌وژمه‌ شو‌رڭگیرانه‌یه‌ له‌ ناوچه‌که‌دا، ته‌وژم و شه‌ ږۆلیک که‌ به‌شێوه‌یه‌کی سه‌ره‌کی نووکی ره‌هه‌کی نارا‌سته‌ی ده‌سه‌لاته‌کان و ره‌وته‌کانی نیسلا‌می سیاسی ده‌کاته‌وه‌، و دژایه‌تی بۆ‌روژا‌زی ده‌سه‌لاتدار ده‌کات به‌هه‌موو ره‌نگه‌ قه‌ومی و نیسلا‌می و نیو‌لیبراله‌کانیه‌وه‌، هه‌روه‌ها دژی هه‌یزه‌ نهمپریالیستی و ناوچه‌یه‌یه‌کان و ده‌ستیوه‌ردانه‌کانیان نه‌بیته‌.

ناوه‌ڕۆکی به‌کرده‌وه‌ی تیکشکانی ئەمریکا له‌ ئەفغانستان

به‌رووکه‌ش، وا درنه‌که‌ه‌و‌یت که‌ داگیرکردنی بیست سال له‌مه‌و‌ینشی ئەفغانستان له‌ لایه‌ن ئەمریکاه‌وه‌ و ئەم تیکشکانه‌ داوایی ئەمریکا بازنه‌یه‌ک ته‌واو بکه‌ن، و وا درنه‌که‌ه‌و‌یت که‌ شته‌کان به‌ ساده‌یی گه‌رابنه‌وه‌ بۆ سه‌ره‌تا، واته‌ هه‌ینی بازنه‌که‌ ته‌واو بوو‌یت و گه‌یشته‌بیته‌وه‌ خانی ده‌ستپیکردنی، به‌لام له‌ جیهانی واقعا هه‌مه‌جو‌ره‌کانی دوروبه‌ری نه‌و دوو ولاته‌،

هه‌رحه‌نده‌ شکسته‌ینانی ئەمریکا له‌ ئەفغانستان مانای نه‌وه‌ نییه‌ که‌ ئەم دونه‌ته‌ نهمپریالیسته‌یه‌ گه‌وره‌یه‌ واز له‌ به‌کاره‌ینانی شه‌ر و توندوتیژی و نامیره‌ سه‌ری‌زایه‌ وێرانکه‌ره‌که‌ی به‌هێنیت له‌ شونانی تری جیهانی هاوچه‌رخ، بۆ نه‌وه‌ی هاوکیشه‌کان به‌ قازانجی خۆی و به‌ قازانجی سه‌رمایه‌داری نهمپریالیستی ئەمریکا بشکینیته‌وه‌ له‌م ناوچه‌ یا نه‌و ناوچه‌ی جیهان، وه‌ له‌م ولات یا نه‌و ولات، و به‌شێوه‌ی جو‌راوجو‌ر. به‌لام ئەمه‌ له‌و راستیه‌ ناگۆریت که‌ شکست هه‌ر شکسته‌ به‌ هه‌موو ده‌رهاو‌یشته‌ سیاسی و سه‌ریازی و "سایکۆلۆجیه‌کانی"، وه‌ به‌و گۆرانکارانه‌شه‌وه‌ که‌ له‌ نه‌خشه‌ی کیشه‌کێشی جیۆ-سیاسی نیوان هه‌یزه‌ نهمپریالیسته‌یه‌کان و ناوچه‌یه‌کاندا فه‌راهه‌می نه‌هین، وه‌ به‌ هه‌موو نه‌و کاریگه‌ریانه‌ی که‌ هه‌یه‌تی له‌سه‌ر ناستی ناوخۆی ئەمریکا و له‌م‌لانی جیهانه‌تی-سیاسی و فیکری ناو نه‌و ولاته‌. کاریگه‌ریه‌یه‌کانی ئەم شکسته‌ بۆ چه‌ندین سال له‌سه‌ر کۆمه‌لێک سیاسه‌ت و ستراتیژی چینی ده‌سه‌لاتداری ئەمریکا و حوکومه‌ته‌ یه‌ک له‌ داوی یه‌که‌کانی ده‌مبێنیته‌وه‌.

دونه‌ته‌ سه‌رمایه‌داریه‌ نهمپریالیسته‌ هاوچه‌رخه‌کان و له‌م‌لانیکیان، و دژایه‌تی جه‌نگ

سه‌رمایه‌داری نهمپریالیستی جیهانی له‌ سه‌رده‌می جیهانییوونی هاوچه‌رخدا، تاکوو نیستاش هه‌ر به‌ پینی یاسای په‌رسه‌ندنی نابوو‌ری ناها‌وتا (میلاین) ولاتانی سه‌رمایه‌داری گه‌شه‌ ده‌کات و له‌سه‌ر ئەم بنه‌مايه‌ش ږیشه‌کوتنی ناها‌وتای توانای سیاسی و سه‌ریازی ئەم ولاته‌ سه‌رمایه‌داریانه‌ رووده‌دات، و ناو‌ندسی تازه‌ی که‌ له‌کە‌ی سه‌رمایه‌ی جیهانی سه‌ره‌له‌نه‌ده‌ن (ئهمه‌ نه‌و نه‌نجامگیره‌ بوو که‌ لێن‌ین وه‌ک به‌کیک له‌ خه‌سه‌ته‌کانی سه‌رمایه‌داری نهمپریالیستی سه‌رده‌می خۆی یاسی لیه‌و کرده‌). ئەمانه‌ نه‌و هه‌لومه‌رج و زه‌مینه‌ میژوو‌یه‌ن که‌ له‌ دوروونی جیهانی ږر له‌ ناگۆک و هه‌میشه‌ گۆراوی ئەمرۆدا نه‌گه‌ری به‌ده‌باتی نامانجه‌کانی ئەم یان نه‌و ستراتیژی سه‌ریازی و سیاسی له‌ لایه‌ن ئەم یان نه‌و دونه‌ته‌ی نهمپریالیسته‌یه‌وه‌ دیاری نه‌کهن.

ئەمریکا له‌ سالی (۲۰۰۱) به‌ بۆردوما‌نکردنی هه‌یزه‌کانی تالییان و داگیرکردنی ئەفغانستان و پاشان له‌ سالی (۲۰۰۳) به‌ داگیرکردنی عیراق، شه‌ر دژی تیرۆری ده‌ستپیکرد، له‌ سه‌رده‌می نیستادا هاوسه‌نگی هه‌یز له‌ نیوان هه‌یزه‌ سه‌رمایه‌داریه‌ جیهانیه‌کان و چه‌سه‌ره‌ نابوو‌ریه‌یه‌یه‌کان گۆراون. ئەمرۆ ئەمریکا چیتەر تاکه‌ چه‌سه‌ری به‌هه‌یزی نهمپریالیستی جیهانی و تاکه‌ زله‌یزی جیهانی نییه‌، وه‌ک چۆن وابوو له‌ داوی ږوخانی یه‌کیته‌ی سو‌قیه‌ت، سه‌ره‌ږای نه‌وه‌ی که‌ هه‌شتا زله‌یزترین ولاتی جیهانه‌ له‌ رووی نابوو‌ری و سه‌ریازیه‌وه‌. له‌ جیهانی هاوچه‌رخدا چین زله‌یزه‌ و چه‌سه‌ریکی نابوو‌ری و سه‌ریازی گه‌وره‌یه‌ و دووه‌مه‌ پاش ئەمریکا، و روسیا هه‌یزیکی گه‌وره‌ی سه‌ریازیه‌ و نه‌وروپا وه‌ک چه‌سه‌ریکی گه‌وره‌ی نابوو‌ری جیهانی له‌ نارادایه‌. جگه‌ له‌ به‌رازیل و هه‌ندستان و نه‌رقیقای باشوور و قه‌واره‌ نابو‌ری و سیاسیه‌یه‌کانی باشووری ږۆژه‌لاتی ناسیا، چه‌سه‌ری ناوچه‌یی له‌ ږۆژه‌لاتی ناوه‌راستدا هه‌یه‌، به‌ تایبه‌تی ئێران و سه‌ودییه‌ و تۆرکیا که‌ کۆنترۆلی چاره‌نووسی چه‌ماوهر نه‌کهن و به‌تایبه‌تی ژنان له‌م ناوچه‌یه‌دا.

ته‌یل لیدان بۆ هه‌یزه‌کانی ئەمریکا و داگیرکردنی دونه‌ته‌نانه‌ی به‌ناوی به‌رگری له‌ ژنان و خه‌باتیان جگه‌ له‌ فیل و ته‌له‌که‌بازی و بلاوکرده‌وه‌ی خۆشباوه‌ری له‌ناو چه‌ماوهردا به‌م هه‌یزه‌ نهمپریالیستانه‌ هه‌یچی تر نییه‌. نه‌وه‌ی که‌ ستراتیژ و سیاسه‌ته‌کانی ئەم دونه‌ته‌ سه‌رمایه‌داریه‌ نهمپریالیستانه‌ دیاری نه‌کا، بریتییه‌ له‌ به‌رزه‌وه‌ندیه‌یه‌کانی خۆیان و به‌رزه‌وه‌ندیه‌یه‌کانیان له‌ له‌م‌لانی و کیشه‌کێشه‌ جیهانیه‌کانیدا و هه‌یج په‌یوه‌ندیکیان به‌ فه‌راهه‌مه‌ینی ږیو‌رم و چاکسازیه‌وه‌ نیه‌، نه‌ بۆ ژنان و نه‌ له‌ پیناو نه‌نجامدانی "دیموکراسی" و نازادی سیاسی و دوروخسته‌وه‌ی مه‌ترسییه‌یه‌کانی هه‌یزه‌ تیروریسته‌یه‌یه‌کان له‌ چه‌ماوهر.

میژووی (۲۰) سالی ږا‌بردوو به‌روونی نه‌رۆکی نه‌و تیورانیه‌ی که‌ له‌ لایه‌ن هه‌ندیک له‌ چه‌یه‌کانه‌وه‌ به‌رگریان لیکراوه‌ نیشان داوه‌: نه‌وه‌ی که‌ ده‌ستیوه‌ردانی نهمپریالیستی سه‌ریازی ږۆژئاوا "ته‌رکه‌ مرۆیه‌یه‌کان" جیهانی نه‌کات، یا ته‌وری تر که‌ بیده‌تی هه‌ل‌ب‌ژاردوووه‌ به‌رامبه‌ر نامانج و به‌رزه‌وه‌ندییه‌ ستراتیژییه‌ نهمپریالیسته‌یه‌کانی ئەمریکا به‌ بیانووی سوود وه‌رگرتی ته‌کتیکی له‌ کرده‌وه‌ سه‌ریازییه‌یه‌کانی شه‌ری ئەمریکا به‌ دژی تیرۆر و تالییان و بۆردومانی ئەمریکا بۆ ئەفغانستان، وه‌ له‌ قه‌لمدانی ئەمانه‌ به‌وه‌ی که‌ له‌ دوژمنی چه‌ماوهر و ژنان له‌دا نه‌و ولاته‌دا. ئەمه‌ جگه‌ له‌ هه‌له‌په‌رستی نه‌و ره‌وته‌ سیاسیه‌ قه‌ومی و لیب‌راله‌ بۆ‌روژا‌زه‌ ئۆپۆزیسیونانه‌ی که‌ له‌ عیراق یان له‌ ولاتانی تر، ږیشت و نیستاش به‌رگری نه‌کهن له‌ ده‌ستیوه‌ردانی سه‌ریازی ئەمریکا و شه‌ره‌کانی بۆ گۆرینی ږژمه‌یه‌کانی ئەم ناوچه‌یه‌.

کشانه‌وه‌ی ئەمریکا له‌ ئەفغانستان مه‌رجدار نه‌بوو به‌وه‌ی که‌ هه‌یج چاکسازییه‌ک بۆ ژنان یان بۆ چه‌ماوهری بینه‌ش له‌م ولاته‌دا نه‌نجام بدری. نه‌وه‌ روونه‌ که‌ جه‌نگ و خۆچه‌کدارکردن و میلیتاریزمی دونه‌ته‌ سه‌رمایه‌داریه‌ نهمپریالیسته‌یه‌کانی هاوچه‌رخ هه‌موویان ستراتیژی و سیاسه‌ت و کرداری هه‌یزه‌ نهمپریالیسته‌یه‌کان بۆ پیا‌ده‌کردنی نامانج و به‌رزه‌وه‌ندییه‌یه‌کان و هه‌یچی تر، بۆیه‌ ږیوسته‌ چه‌یه‌کان و سۆشیا‌لیسته‌کان و چینی کریکار بوسته‌نه‌وه‌ ږروویاندا به‌بی هه‌یج خۆشباوه‌ریه‌یه‌ک.

چینی کریکار له‌ جیهان و هه‌روه‌ها بزووتنه‌وه‌ی سۆشیا‌لیستی و چه‌پی جیهانی دژی جه‌نگی دونه‌ته‌ نهمپریالیسته‌یه‌کان و ده‌ستیوه‌ردانه‌کانیان له‌ ولاتانی تردا و نه‌مه‌ش بزووتنه‌وه‌یه‌کی نازادیه‌خوازانیه‌. هه‌ریۆیه‌ نه‌ریکی چینی کریکار و سۆشیا‌لیسته‌کانه‌ له‌ ولاتانی ږۆژه‌لاتی ناوه‌راستدا ږیزی خه‌باتیان یه‌کخه‌ن له‌گه‌ ئیاندا. هاوکات نه‌ریکی چینی کریکار و سۆشیا‌لیسته‌کانه‌ له‌ ولاتانی نهمپریالیستی که‌ هاوخه‌باتی کریکاران و سۆشیا‌لیسته‌کان و ژنانی نازادیه‌خواز بن له‌ ولاتانی ږۆژه‌لاتی ناوه‌راست له‌ دژی نیسلا‌می سیاسی و ږژمه‌ بۆ‌روژا‌ ناسیونالیسته‌ نیسته‌باده‌یه‌کان.

داوی بیست سال له‌ داگیرکردنی ئەفغانستان و رووخاندنی تالییان، مرۆقیه‌تی و ژنان جاریکی تر روپه‌روی نه‌گه‌ری نه‌و هه‌ره‌شه‌یه‌ن، له‌ بارودۆخ و زه‌مانیکی ترادا، بکه‌وه‌نه‌وه‌ به‌ر شه‌ ږۆلی نۆی کۆنه‌په‌رستی نیسلا‌می له‌ ږۆژه‌لاتی ناوه‌راستدا. چه‌ماوهری ږۆلیتاریا و زه‌حه‌ت‌کشانی و هه‌موو کۆمونیسته‌کان و نازادیه‌خوازان هه‌یج بۆ‌اردیه‌کی تریان نییه‌ جگه‌ له‌ یه‌کخه‌ستی خه‌باتیان بۆ روپه‌روبوونه‌وه‌ی ئەم شه‌ ږۆله‌، به‌لام ږیشه‌کوتنی ئەم خه‌باته‌ش له‌ هه‌مانکاتدا په‌یوه‌سته‌ به‌ وه‌ستانه‌وه‌ له‌ دژی جه‌نگ و میلیتاریزمی دونه‌ته‌ نهمپریالیستی و هه‌رئهمیه‌یه‌کان، و به‌هه‌یزکردنی خه‌باتی سه‌ره‌ب‌خۆی چه‌ماوهری کریکاران و زه‌حه‌ت‌کشانی له‌ ولاتانی ناوچه‌که‌دا.

ده‌نگان به‌ په‌ره‌مانی پیا‌وسالاران و کۆنه‌په‌رستان، درێژه‌دانه‌ به‌ کوشتار و چه‌وسانه‌وه‌ی زیاتری ژنان

دوو نهمونی جیاواز له ئه‌فغانستانه‌وه

تیکشکانی زله‌بیزی هه‌ره‌ به‌هیزی نهمپریالیستی جیهانی له ئه‌فغانستان و کشانه‌وه‌ی هیزه‌کانی و دارمانی نه‌وه‌ی که بیست ساڵ خه‌ریکی دامه‌زراندنی بوو له ماوه‌یه‌کی زۆر که‌مدا، بۆته ماتریالی بایس و لیکۆئینه‌وه‌ وه‌ک رۆوداویکی سیاسی میژوویی و نه‌زموون به‌ده‌سه‌تایان لێی له‌لایه‌ن ناسیونالیست لیبیراله‌کان و ره‌وته‌ فکری و سیاسیه‌ جو‌راوجۆره‌کانی بو‌رژوازییه‌وه‌.

ئیره‌دا، ئیمه‌ به‌دوای ژماردن و تۆمارکردنی لیستی دهرس و نه‌زموونیکه‌وه‌ نین که به‌ده‌سه‌تاتوون یان له‌واکه‌یه‌ به‌ده‌سه‌تین، به‌لکو مه‌به‌ستمان دهرخستنی ناوه‌رۆکی چینه‌یه‌تی نه‌زموونه‌کان و میسۆدیکی فکری سیاسیه‌ که دهرس و نه‌زمونه‌کانی پێ به‌ده‌سه‌تدیت.

گومان له‌وه‌ رخنانه‌دا نیه‌ که رۆویه‌رووی دووله‌تانی وه‌ک ئه‌فغانستان و عێراق و ده‌سه‌لاتداره‌تی هه‌ریه‌ی کوردستان ده‌کرتیه‌وه‌؛ که ده‌وله‌ت، جوکوومه‌ت و په‌رله‌مان و هه‌موو

داموده‌زگای به‌رێوه‌بردن و ده‌سه‌لاتداره‌تی تیاپاندا تا سه‌نێسقان گه‌نده‌لن، هیز و حزب و ره‌وته‌ فه‌رمانه‌رواکانیش وه‌ له‌ناویشیاندا چه‌ند بنه‌مانه‌یه‌که ده‌ستیان داگرتووه‌ به‌سه‌ر جوگه‌ سه‌ره‌کییه‌کانی ناسووری و بازرگانی و زه‌ویواری و لات، وه‌ هه‌موو شاده‌ماریکی ناسووری و لاتیان مۆنۆپۆل و کۆنترۆل کردوه‌، خه‌ریکی تالانی و فه‌ره‌ودی سه‌روه‌ت و سامانی سه‌ره‌زوی و ژێره‌ه‌وین، خاوه‌ن میلیشیا و دادگا و زیندان بۆ سه‌رکۆتی هه‌ر ناره‌زایه‌تیه‌کی جه‌ماوه‌ری بیکارکراو، برسیکراو و بنه‌ماکراو، هه‌روه‌ها ده‌زگای زه‌ی‌لاهی میدیاشیان له‌به‌رده‌ستدایه بۆ یاکانه‌ی ده‌سه‌لات و نه‌ندان‌یارکردنی ناگاهی گشتی کۆمه‌لگه‌ و له‌قالبندان و ئاراسته‌کردنی به‌گۆنهری به‌رزه‌وه‌ندییه‌کانی ده‌سه‌لات.

له‌بری نهم پرۆسه‌ دیموکراسیه‌ له‌ کینیرکی نازادانه، دانوسان و گرته‌بهری سیاسی، لیک تیگه‌بهری و هاواربوون (ته‌وافوق) به‌پێی هیز و توانا، ده‌وله‌ت داده‌مزرینیت و ماف و نهمتیازاتیش به‌پێی "پنکه‌اته" نه‌ته‌وه‌یی و نایینی و مه‌زه‌بی و گروپی دیاریکراو دیاریکرت، نه‌ک به‌پێی هاوالاتی بوون. نه‌به‌ته‌ هه‌ ئێزاردن و داموده‌زگاکانی په‌رله‌مان نهم جو‌ره‌ و لاتانه‌دا له‌ ئارادایه، به‌لام له جیهانی واقعیدا شتیکی کارتۆنی و پارزنده‌روه و ته‌واوه‌کری نه‌و پرۆسه‌ و نه‌و ده‌وله‌تی فه‌ومی، دینی و تانیقییه‌ ته‌وافقییه‌ن که له ئیوان "پنکه‌اته" جیاوازه‌کاندا دامه‌زرینراوه.

نهمه‌ نه‌و واقعیاته‌بوو که ئه‌فغانستانی بیست ساڵ ئیره‌وه‌ پێش وه‌ک هه‌ژده‌ ساڵی رابردووی عێراق تیا ژیاوه‌.

نه‌وه‌ی که له ئه‌فغانستاندا روویدا دارمانی نه‌و ده‌وله‌ته‌ گه‌نده‌ل و ته‌وافقییه‌ بوو که له‌ژێر سه‌ره‌یه‌رشتی و چاودێری نهمپریالیزمی نه‌میریکادا له‌ ماوه‌ی بیست ساڵدا سه‌روسامانی پێدارابوو. خه‌لکی عێراق باش له‌ ده‌وله‌تی گه‌نده‌ل و ته‌وافقی فه‌ومی و دینی و تانیقی تینه‌دگه‌ن، چونکه‌ نهمه‌ هه‌ر هه‌مان شته‌ که نهمپریالیزمی نه‌میریکی دوو ساڵ به‌دوای داگیرکردنی ئه‌فغانستاندا، عێراقیشی داگیرکرد و هه‌مان پرۆسه‌ی ئه‌فغانستانیشی له‌ عێراقدا وه‌رینه‌خت که وا بۆ هه‌ژده‌ ساڵه‌ به‌رده‌وامه‌.

نه‌ک هه‌ر له ئه‌فغانستان و عێراقدا، به‌لکو هه‌تا له "ده‌وله‌تی ئۆکالی هه‌ریه‌ی کوردستانیشدا هه‌مان سیستمی گه‌نده‌ل و ته‌وافق له‌ ئارادایه، له‌ نیوان دوو حزبی زانی (پارتی و یه‌کیه‌تی)، له‌ دوو ده‌قه‌ری (زه‌رد) و (سه‌وز)، که چه‌ند حزبیکی تریش بۆ رازاندنه‌وه‌ی مه‌جلیس به‌شداری پێده‌که‌ن. له‌وه‌ هه‌ریمه‌دا (هاوالاتی کوردستانی) ی بوونی نییه‌ که هه‌مووان له‌به‌رامبه‌ر یه‌ک یاسادا به‌یه‌کسان ماف و به‌هایان هه‌بیت، به‌لکو هاوالاتی (زۆنی زه‌رد) و هاوالاتی (زۆنی سه‌وز) هه‌یه، نهمه‌ جگه‌ له‌وه‌ که له‌ناو هه‌ر زۆنیکیشدا ئینسانه‌کان به‌پێی دوور و نزیکیان له‌ حزبی ده‌سه‌لاتداری ده‌قه‌ره‌که‌ ماف و به‌هایان هه‌یه، نه‌ک وه‌ک که‌سانی نیشه‌جیووی هه‌ریه‌ی کوردستان، نه‌ک وه‌ک هاوالاتی هه‌ریه‌یه‌که‌ یان هاوالاتی عێراقی، به‌پێی یاسا ماف و به‌های یه‌کسان هه‌بیت.

که‌سیکی نازادبخوا، پۆلیۆستیکی شو‌رگێگر، لیبیرال ناسیونالیستیکی ئۆپۆزیسیون، سۆشالیست و کۆمونیستیکی له‌وه‌ رخنانه‌، باشته‌ر بلین له‌ خسته‌به‌رجاوی نه‌و واقعیاتانه‌ی سه‌روه‌دا هاوه‌ه‌شن. به‌لام نه‌وه‌ی که هه‌موو نه‌و ره‌وته‌ فکری و سیاسیه‌ لیکدی جیا ده‌کاته‌وه‌ دووخالی سه‌ره‌کییه‌:

یه‌که‌م. نهم گه‌نده‌لی ده‌وله‌ت و ده‌سه‌گرتنه‌ به‌ شوناسی ئۆکالی؛ قه‌ومگه‌رایی (ئینستیکی) و نایینی و تانیقییه‌، له‌کۆنه‌ سه‌رجاوی گرتووه‌؟ که‌ رێگه‌ن له‌ ده‌ستیکی (نه‌زاهه‌) و شه‌فافیته‌، رێگه‌ن له‌وه‌ی بنه‌مای هاوالاتی بوونی سه‌راسه‌ری له‌ ولاتدا جیگیر بیت، وه‌ هه‌مان له‌به‌رامبه‌ر یاسادا یه‌کسان بن به‌بێ له‌به‌رجاوگرتنی نه‌ته‌وه‌، نایین و تانیقه‌ و رهنگی پێست و رهنه‌زی ئیرینه‌ و میینه‌ی ئینسانه‌کان.

دووم. به‌پێی جیاوازیش له‌ دیاریکردنی سه‌رجاوه‌که‌ له‌ خالی یه‌که‌مدا، جیاوازیش له‌ چاره‌سه‌ر و خسته‌به‌رووی به‌دیال (ناشته‌رناتیف)

دیته‌ناره‌وه‌ بۆ نهم بارودۆخه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌ ناسوورییه‌ی که نهم ولاتانانه و نهم هه‌ریه‌ی کوردستانی تیا‌یه‌.

ره‌خنه‌ی لیبیرال ناسیونالیسته‌کان له‌هه‌ر کۆنیه‌که‌وه‌ ده‌ستپنکات بۆ ده‌ستپنکاردنی گه‌نده‌لی و به‌رجه‌سه‌به‌وونه‌وه‌ی شوناسه‌ ئۆکالیه‌کان و پشتگۆنخستن و پێش‌نکردنی به‌ها و مافه‌ جیهانداگره‌کانی (الحقوق العالمیه‌) ئینسان، ناچیته‌سه‌ر نه‌و خاله‌ که بنه‌مایه‌کی ناسووری مادیی هه‌یه‌ که گه‌نده‌لی له‌سه‌ر وه‌ستاوه‌، هه‌ر نه‌و بنه‌ما ناسوورییه‌ شه‌، له‌ دوا شیکردنه‌وه‌دا، هۆکاری بناغه‌یی مانه‌وه‌ی فه‌ره‌ته‌گی "کۆن" دژه‌ ژن، پیاوسالاری، به‌رودان به‌ شوناسی ئۆکالی، قه‌ومگه‌رایی و مه‌زه‌بگه‌راییه‌، وه‌ هه‌ر رۆژه‌ دووباره‌ به‌ره‌میان ده‌هینیته‌وه‌، که نه‌ویش بنه‌مای ناسووری سه‌رمایه‌داری و به‌دیاریکراویش فۆرم و شکلی سه‌ره‌میانیه‌یه‌تی که له‌ نیولیبیرالیزمدا خۆی ده‌بینیته‌وه‌.

نهمه‌ نه‌و نه‌رکه‌ چینه‌یه‌تییه‌یه‌ که فکر و میسۆدی لیبیرالیزم پێی هه‌نده‌سه‌تیت له‌ ره‌خنه‌یدا له‌ گه‌نده‌لی، له‌ نیستیبیداد و سه‌رکۆتی نازادیه‌کان له‌لایه‌ن ده‌سه‌لاتی بو‌رژوازی و ره‌وته‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌ سیاسیه‌کانیه‌وه‌. به‌مانایه‌ک پاکانه‌کردنی سیستمی سه‌رمایه‌داری و ره‌خنه‌ له‌ فه‌رمانه‌روایی خراپ و ناعه‌قلانی و ئینه‌هانوویی، وه‌بیا دواکه‌وتوویی که‌سانی به‌رپرسی په‌لایا و فه‌رمانه‌روای جوکوومه‌ت و حزبه‌کانی ده‌سه‌لاتدار و هه‌ولندان بۆ هینانه‌دی حکومه‌تیکی ره‌شید و ده‌سه‌لاتیکی بو‌رژوازی عه‌قلانی و هه‌لێزاردنی که‌سانی ته‌کنۆکرات و پرۆفیشنان بۆ به‌رێوه‌بردنی ولات، نهمه‌ش له‌ رێگه‌ی هه‌لێزاردنی په‌رله‌مانی و ده‌ستاوده‌ستییکردنی ده‌سه‌لاته‌وه‌ وانا پاککردنه‌وه‌ی سه‌رخانی سیاسی کۆمه‌لگه‌ی سه‌رمایه‌داری له‌ پۆخله‌واته‌کانی گه‌نده‌لی و نادادیه‌روهری سیاسی. نه‌گه‌ر ره‌خنه‌یه‌که‌ش له‌ نادادیه‌روهری ناسووری هه‌بیت، نه‌وا مه‌به‌ست مۆنۆپۆلکردن و کۆنترۆلکردنی جوگه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی ناسووری و ئیمتیازدانه‌ به‌ توێژیک و رێگه‌نه‌دانه‌ به‌ توێژیه‌ جیا‌جیا‌کانی تری سه‌رمایه‌ و سه‌رمایه‌داران بۆ وه‌به‌ره‌یتان و چینه‌وه‌ی قازانج به‌ نازادانه‌.

ئیره‌شه‌وه‌، نهم روانگه‌ ره‌خنه‌گرانه‌وه‌، ناشته‌رناتیکی لیبیرال ناسیونالیست، له‌ پاکژکاری و چاکسازییه‌ک (رېفۆرمیک) اووت‌تر ناره‌وات له‌ سه‌رخانی سیاسی کۆمه‌لگه‌ی سه‌رمایه‌داری، که مه‌یدان ناوه‌لاکردنه‌وه‌یه بۆ ره‌وته‌ فکری و سیاسیه‌ جو‌راوجۆره‌کانی بو‌رژوازی بۆ کینیرکی نازادانه‌ی سیاسی، نهمه‌ له‌لایه‌ک و له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ وه‌لانانی مۆنۆپۆل و ئیمتیازدان به‌ به‌شیک و توێژیک سه‌رمایه‌داران و یوار ره‌خساندن بۆ به‌شداری توێژه‌ جیا‌جیا‌کانی سه‌رمایه‌داران. نهم دوو گۆرانکاریه‌ سیاسی و ناسوورییه‌، مانای واقعی دیموکراسی و نازادیه‌یه‌ له‌ روانگه‌ی لیبیرالیزمه‌وه‌، که پێی وایه‌ نهمه‌ ده‌روازه‌ی گه‌شه‌ و په‌ره‌سه‌ندنی ناسووری ده‌کاته‌وه‌ و هه‌لی کار و خوشگۆزه‌رانی بۆ هاوالاتیان دا‌بین ده‌کات.

ده‌شی ره‌خنه‌کانیان له‌ ده‌سه‌لات و هه‌لێزایان به‌رامبه‌ر حکومه‌ت و حزبه‌ فه‌رمانه‌رواکانی، توند و "رادیکال"انه‌ بیت و په‌نابه‌رته‌به‌ر ناره‌زایه‌تییه‌کانی جه‌ماوه‌ری سه‌تمه‌مدیده‌ و سواری شه‌ بۆلی خۆپنشانان و راپه‌رینه‌کانیان ببن بۆ گۆرانکاری سیاسی له‌ ده‌سه‌لاتدا، به‌لام نه‌وه‌ هیچ له‌ ناوه‌رۆکی ناشته‌رناتیکی چاکسازی له‌ سیستمی سه‌رمایه‌داریدا ناگۆریت.

به‌یچه‌وانه‌وه‌ گێرانی رۆلی چه‌واشه‌کاریکردنی ناره‌زایه‌تییه‌کان و راپه‌رین و شو‌رش جه‌ماوه‌ری سه‌تمه‌مدیده‌، بۆ رزگارکردنی سیستمی سه‌رمایه‌داری و ده‌سه‌لاتی چینی بو‌رژوازی له‌ رێگه‌ی گۆرانکاریه‌کی شکلی و روکه‌شانه‌ی سیاسیه‌وه‌ له‌ سه‌رخانی کۆمه‌لگه‌دا. به‌مانایه‌ک بینی رۆی دژه‌-شو‌رشیه‌انه‌.

نه‌و نه‌زمونه‌ی که له‌ روانگه‌ی لیبیراله‌کانه‌وه‌

نادر عه‌بدولنجاه‌مید

پنویسته‌ له‌ ناگۆره‌داریه‌کانی ئه‌فغانستانه‌وه‌ به‌ده‌ست بیت و به‌کاربه‌یتريت نه‌وه‌یه‌ که هه‌رچی زووتر و به‌ره‌راوتر دیموکراسی به‌ریا بکرت، وانا نه‌و چاکسازی و گۆرانکاریه‌ سیاسیه‌نه‌ نه‌ج‌امدارین تا نه‌کا له‌وه‌ خراپتری وه‌ک تالیان بیت به‌ یه‌خه‌ی بو‌رژوازی و سه‌رمایه‌داریه‌وه‌.

به‌لام له‌ روانگه‌ی ماتریالیستی میژوویی و کۆمونیستییه‌وه‌، سه‌رجاوه‌ی گه‌نده‌لی، بیکاری و برسیه‌تی، نیستیبیداد و سه‌رکۆتی نازادی، مانه‌وه‌ی کلتور و بیرورای کۆنی پیاوسالاری و دژه‌ ژن، سه‌رجاوه‌ی هه‌لاوردنی ئینسانه‌کان له‌سه‌ر بنه‌مای نه‌ته‌وه‌، نایین و مه‌زه‌ب و رهنه‌زی مینه‌ و نیرینه‌، پێداویستییه‌کانی سیستمی سه‌رمایه‌داری و به‌رزه‌وه‌ندییه‌ چینه‌یه‌تییه‌کانی بو‌رژوازییه‌.

بهم پێه‌ش له‌ روانگه‌ی کۆمونیستییه‌وه‌ چاره‌سه‌ر و ناشته‌رناتیف، هه‌لێزایه‌کی سیستمه‌که‌ و خودی نه‌و بنه‌مایه‌یه‌ که سه‌رجاوه‌ی هه‌موو نه‌و دیاردانه‌یه‌، له‌ رهنه‌زی رۆخواندن و هه‌لێزایه‌کی ده‌سه‌لاتی چینه‌یه‌تی بو‌رژوازی و دامه‌زراندنی ده‌سه‌لاتداره‌تییه‌یه‌ک که رهنه‌گدانه‌وه‌ی ئیراده‌ی نازادانه‌ و راسته‌وخۆی جه‌ماوه‌ر بیت، نهمه‌ش نایه‌ته‌دی مه‌گه‌ر ریکراو‌بوونی چینه‌یه‌تی کرێکاران و زه‌حه‌ت‌تیکشان، به‌ناسۆیه‌کی سۆشالیستی شو‌رگێرانه‌وه‌ نه‌یته‌دی.

ئیره‌وه‌، له‌ روانگه‌ی کۆمونیستییه‌وه‌، نه‌زموون و دهرسیک که له‌ ئه‌فغانستانه‌وه‌ پنیوسته‌ به‌ده‌ست بیت و کاری پینکری، نه‌وه‌یه‌ هیچ رهنه‌یه‌کی واقعی و جدیی له‌به‌رده‌ستدا نیه‌ که ریکرت له‌وه‌ی بارودۆخی نینتا له‌وه‌ خراپتر نه‌بیت و ره‌وتگه‌ لیک کۆنه‌یه‌رست و درنده‌ی ئیسلامی و فه‌ومی وه‌شیکه‌ری دانه‌سه‌پتن به‌سه‌ر کۆمه‌لگه‌دا، جگه‌ له‌ هه‌لێزچان و رۆخواندن نهم ده‌سه‌لاته‌ له‌ عێراق و له‌ هه‌ریه‌ی کوردستاندا، وه‌ جیگیرته‌وه‌بیا به‌ ده‌سه‌لاتداره‌تییه‌کی چینه‌یه‌تی له‌ کرێکاران و زه‌حه‌ت‌تیکشان، و نه‌ج‌امدانی شو‌رشه‌که‌یان و هه‌نگاونان به‌ره‌و هینانه‌دی سۆشالیزم.

ته‌واوی جیهانی سه‌رده‌م بۆ رۆویه‌روو‌بوونه‌وه‌ی گه‌نده‌لی نیستیبیداد و هه‌لاوردن و پینتیکاری مافه‌ ئینسانیه‌یه‌ جیهانداگره‌کان، بۆ رۆویه‌روو‌بوونه‌وه‌ی ره‌وتگه‌ لیک فاشیستی ئیسلامی و فه‌ومی، خه‌ریکی ده‌ست و په‌نجه‌ نه‌مرکردنه‌ له‌گه‌ل دوو نه‌زموندا؛ نه‌زمونیکی لیبیرالیانه‌ که گۆرانکاری شکلی و رۆکه‌شی سیاسیه‌ له‌ سه‌رخانی کۆمه‌لگه‌دا، وه‌ نه‌زمونیکی کۆمونیستانه‌ که ریکراوکردن و یه‌گرتووکردنی کرێکاران و زه‌حه‌ت‌تیکشان بۆ به‌رجه‌سه‌تکردنه‌وه‌ی ئیراده‌ی راسته‌وخۆیان و هینانه‌دی ناگۆره‌ری ریشه‌یی و شو‌رشگێرانه‌ له‌ سیستمی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی چینه‌یه‌تی و ناسوورییه‌دا.

ناگۆره‌داریه‌کانی ئه‌فغانستان جاریکی تر نهم دوو نه‌زمونه‌ جیهانییه‌ له‌ مرۆی عێراق و کوردستانیشدا به‌ رۆشنی به‌رجه‌سه‌تکردنه‌وه‌، که نه‌ویش بژاردی یا دیموکراسی لیبیرالی یا سۆشالیزمه‌، له‌به‌رامبه‌ر ده‌سه‌لاتی گه‌نده‌ل و نیستیبیداد و به‌رگرتن به‌ فاشیزمی ئیسلامی و فه‌ومی.

سینتییمه‌ری ۲۰۲۱

سه‌ردانی ماکرۆن بۆ کوردستان و پرۆیاگه‌نده‌ی بی ئابروو

نه‌وزاد بابان

نه‌گه‌ر ماکرۆن و سیستمه‌ نیولیبیرالیزمه‌که‌ی فریاده‌س بوايه‌ بۆ هاوالاتیانی خۆی باش ده‌بوو، وه‌ خه‌لکی نه‌ده‌هاتنه‌ سه‌رشه‌قام و سه‌رکۆتی بزوتنه‌وه‌ی هینله‌ک زه‌رده‌کانی نه‌ده‌کرد.

ده‌وله‌تی فه‌رنسا یه‌کیک بووه‌ له‌و ولاته‌ نیستیمه‌اریانه‌ی که ده‌ورونه‌خشی به‌رجاوی هه‌بوه‌ له‌ کۆمه‌لگۆزی و فیکردنی گه‌لانی تر، میژووی داگیرکردنی جه‌زانی‌هر و چه‌ند ولاتیکی تری ئه‌فریقیا شایه‌تییه‌ له‌سه‌ر نهم تهاوناکاریانه‌ ده‌دان.

هه‌روه‌ها ده‌وله‌تی نهمپریالیستی فه‌رنسا یه‌کیک بوو له‌و ولاتانه‌ی که رژیمی به‌عسی پرچه‌ک کرد، که به‌سه‌دان هه‌زارکه‌س له‌رێی چه‌که‌ قورسه‌کانی نهم ده‌وله‌ته‌ فریاده‌ره‌سه‌ی نیستای سه‌رانی ده‌سه‌لاتی هه‌ریه‌ی کوردستان بوونه‌ قوربانی.

میدیایه‌کانی ده‌سه‌لات که‌وتوونه‌ته‌ هاوه‌هوار بۆ پیاوه‌نخواندن ده‌سه‌لاتی هه‌ریه‌یه‌که‌ که سه‌رۆکی ده‌وله‌تیکی نهمپریالیستی تهاونابار به‌سه‌ری کردوونه‌ته‌وه‌ و گوایه‌ حکومه‌تی هه‌ریم و حزبه‌کانی ده‌سه‌لاتدار له‌ هاوکیشه‌کانی ناوچه‌که‌دا نه‌و بایه‌خه‌یان هه‌ر ماوه‌ که هیزه‌ نهمپریالیسته‌کان به‌کاریان به‌یتن و هه‌لیانسورین بۆ به‌رزه‌وه‌ندییه‌کانی خۆیان و هیشتا بارودۆخه‌که‌ وه‌کو ئه‌فغانستانی ئینه‌هاوه‌وه‌ که به‌جیی به‌یتن و نهم ده‌سه‌لاته‌ش نا‌شبه‌تانی لیبیکات وه‌ک ساڵی ۱۹۷۵.

نهم پرۆیاگه‌نده‌ی بی ئابروویه‌، بۆ په‌رده‌پوشکردنی شکسته‌ یه‌ک له‌دوای یه‌که‌کانی ده‌سه‌لات، ده‌نگی ده‌هۆتیکی دراوه‌، له‌لای رۆژنامه‌نوسانی نازادبخوا و جه‌ماوه‌ری زه‌حه‌ت‌تیکش و ژنایی سه‌تمه‌مدیده‌ و لاوان و گه‌نجانی خیروخۆشی نه‌دیووی کوردستان، چونکه‌ نه‌وان بۆ نزیک به‌ (۲۰) ساڵه‌ رۆژانه‌ نه‌وه‌ نه‌زموون ده‌که‌ن که نه‌و ده‌سه‌لاته‌ پیناهتیریان ده‌کات و وه‌ک رۆژنامه‌نوس و نازادبخوا ره‌وانه‌ی کونجی زیندانه‌کانیان ده‌کات، خه‌لکی بیکارتر و برسیتر ده‌کات و له‌ هه‌مانکاتیشدا سه‌رکۆت په‌ره‌پنده‌دات. بۆیه‌ نهم جه‌ماوه‌ره‌ نازادبخوا و زه‌حه‌ت‌تیکش و سه‌تمه‌ لیکراوه‌ رهنه‌ی رزگاری خۆی نه‌ک له‌ به‌ناو چاکسازییه‌کانی نهم ده‌سه‌لاته‌ و پشتیوانی ده‌وله‌ته‌ نهمپریالیسته‌ تهاوناکاره‌کانی وه‌ک نهمریکا و فه‌رنسادا ده‌بینیته‌وه‌، به‌لکو له‌ یه‌گرتووکردنی ریزه‌کانی و هاتنه‌مه‌یدانی بۆ به‌رگری له‌ ماف و نازادی و ژبانیکی پر له‌ که‌رامه‌ت و خوشبۆنوی که نهمه‌ش خۆی له‌ دژایه‌تییه‌یه‌ له‌گه‌ل نهم ده‌سه‌لاته‌، وه‌ پامالینه‌که‌ی بۆته‌ پینهمه‌رجی نه‌و نازادی و ژبانه‌ به‌خته‌وه‌ریه‌ و رزگارکردنی هه‌ریه‌ی کوردستانیش له‌وه‌ی که ببیته‌ داشی دامه‌ی زله‌بیزه‌ نهمپریالیسته‌کانی جیهان و ده‌وله‌تانی ناوچه‌که‌.

نهم هه‌لێزاردنه‌ ئامه‌زی برسیکردنی جه‌ماوه‌ر و به‌هیزکردنی سه‌رمایه‌داری نیولیبیرالیزم و به‌تالانکردنی سه‌روه‌ت و سامانی کۆمه‌لگه‌یه‌

مانيڤيستي خوزگه كانم

شهمان بارهوانى

لهوانه يه تاتؤ بينيته وه
ته لارى شيعرم برمي و
ئينجانه ي به ختم دركى فرميسي ئى بروئ
لهوانه يه ييكي مهستيم پر بيت له نازار و
چاوى ناوينته عه شقمان كزبي
لهوانه يه زمانى قه سيدم لال بي و
ناوينته مهراقم بشكي
لهوانه يه كؤترى بيناييم له سهر هيلانه ي
چاوه پروانى
به بي نازى سه رينيته وه و
دئى چؤنه كه ي خه ندم له ليدان بكه ويت
لهوانه يه نه لبوومى ئوميدم خووى ماخوليان
بيگرئ و
په نجه ي تابلؤم هه لئوبورئ
لهوانه يه جاده ي رؤحم شه لائى چؤنه وانى بن و
كؤلانه ي حمزم وشك هه لنگه ري
لهوانه يه چاوى قه لئهم كوئر بي و
دره ختى هؤنراوه م هيشوى خه م بگرئ
لهوانه مانيڤيستي خوزگه كانم ون بي و
كه شتى خه ونه كانم كوون بن

دهريا

ئيبراهيم هه ورامانى

چهند، بئيرحم و چهند دئره قى، دهريا.
تؤش، به چه شنى، زيندان و جه لاده كانيان
دهجى،
دهريا. چؤن دئت هات،
دئى پر له ئوميدى نه وان،
پر به خه م كه يت،
نه وه هه موو، گه نج و منال و كيژ و ژنه،
زينده چال كه يت.
چؤن دئهات،
نه م هه موو دايكه ره ش پؤش، جه رگ سوتاو
كه يت.
نه م هه موووا باوكه دئغه مگين و هيز شكاو
كه يت.
به ديار قاقاي پوچيپانه وه،
مال به مالمان،
پرسه ريژكه ي.
نؤبه ي تؤش ديت،
ده ريسا، يه ك به يه كى شه پؤنه كانت
به به ستمه وه،
وهك نه سپيكي سه ره رؤ،
ده ستمؤت كه م،
بيابانت پئ ببورئنه وه،
زه ويت پئ پر له دره خت كه م
. هه تاوه كو، وا ناشنا بيت،
نه رق تؤنه نه ناسيپيه وه.
نؤبه ي تؤش دئ،
با قه لاي زؤمى سه رمايه دار،
به هيز و بازووى كريكار،
ته خت و تاج كه ين.
سيماي ره شى نه م ژيانه،
ژيانى گه نده ئى، سه رمايه بسرينه وه،
نؤبه ي تؤش دئ، ده ريسا.
نه مرؤ نه بنى سبه ي هه ردى.
هه له بجه
٣٠ ته موزى ٢٠٢١

هه موو روژئى

حه سه ن ساه

٢٠٢١

هه موو روژئى

كريكاره كانى پاك كر دئه وه بيريان نه چئ
ئيمه يش وهك سه تله بؤگه نه كان خائى
كه نه وه

چوزانن پرين له

نه وه هه موو سائه ترشاهه به سه ره چووى
ته مهن

نه وه هه موو پيائه شكاهوى دل ناسكى و
نه وه هه موو

تلپه چايه يى خه وزراندن و

فيلته ره جگه ره ي مهراق خواردن!

چوزانن پرين له

رشانه وه ي خؤخواردنه وه ي زؤرو

پيكيه نين و قاقاي سه فه رى نايؤن و

پيلى ته واو بووى كؤنترؤئى نارامگرتن!

پرين له

شيرينى تائبووى فريندراوى مندائى و

مزمه نى قمتببووى رؤاوى

گه نجيتى و

نه وه هه موو خه ونه چه وه خراپ بووه ي
ته مهن!

هه موو روژئى

كريكاره كانى پاك كر دئه وه بيريان نه چئ

ئيمه يش وهك سه تله بؤگه نه كان خائى كه نه وه
چوزانن پرين له :

خويناو ي به خه سارچووى شه هيدبوون و

ورگو ريخؤنه ي قوربانى بوونمان

پرين له

ئيسقانى شكاو و مؤخى كه له سه رى

شه رى يه كتر.

جه ژانه

شيعرى : هبوا زهنگه نه

جه ژانه قوربان

بئچوه هه ژار چاهه كانه بريپوه
خوانه به تال

قازانگ تؤزه له نيشتبوه

دايه و كاكه يش نو قمه خيال

دايه... دايه

بؤ هه ژارمه دواى نايه؟

بؤ نه داريمان كيؤيكه... وه بن نايه؟

كه به برسيتمه له دار نه دريتمه؟

كه به هه ژارمه له سه ر ته ختمه
فه رمانه وايه لا نه بريتمه؟

به لام دايه و كاكه هه ره وه

بيذه نكيه كه زؤر سامناكان له نه
نيشتبوه

بؤ خواهه نديك كه ته نها بريتيه
له چوار بيت

. سه رمه كرئوشيان بردبوه

كه ركوك ١٩٨٥

بانيژهي نهدهب و كلتور

نامه كردنى / عهبدو لا سليمان (مه شخه ل) و جه مال كو شش

ئه گهر به يانه هه ر نه هات!

شيعرى : رؤنان كيتينگ

وه رگيرانى له ئينگليزيه وه : رزگار عومهر

له بهر نه وه هه رچى له نيو دئه

به وه كه سه بلنى كه خؤشت ده وئ

ئه گهر به يانى هه رگيز نه هات!

هه نديك جار شه وه درهنگان!

به بيندريه وه له ته نيشتى رانه كشيتم و چاوديري
خه وئتى ده كه م

نه وه له نيو خه ونه سپيپه كانى ون بووه

چراكان خامؤش ده كه م و له تاريكيا

بيروكه يه كه به خه يانما ديت و ده چئ

ئه گهر من به يانى به يه كجارى خه به رم نه بينته وه

تؤ بلئى نه وه پرسيار بكا

من چه نده له دئه وه نه وم خؤشه ده ويستمه؟

ئه گهر به يانى هه ر نه هات

نه وه دوزانى من چه ندم خؤشويستبوو

ناپا هه موو ريځايه كه م له هه موو روژئيكدا تاقى
كردوه

تا پيى نيشان بدم نه وه تاقه دولبه رى منه

ئه گهر ژيانى منيش له كه ره دوننا هه نا بوو

نه وه به ته نيا روويه رووى دنيا مايه وه

ناپا نه وه خؤشه ويستبيهى پيم دابوو به شى ده كا

تاسه ر ده مينيته وه

ئه گهر به يانى هه ر نه هات!

چونكه من خؤشه ويستانى خؤم له ژياندا له ده سندا

كه هه رگيز نه يانزانى چه ندم خؤشه ويستن

ئيسنا من له گه ل په شيمانى ژيان به رى ده كه م

چونكه راستى هه ست و سؤزم هه رگيز به وان نه گه يشت

له بهر نه وه په يمانيم كه به خؤمدا

كه هه موو روژئيك له گه ل خؤما بلئيه وه: نه وه چه نده
گرنگه بؤ من

خؤم پياريزم له ريكه وت و دؤخيك

كه چانسى دووم نه مينئ

تا پيى بلئيم چه ندم خؤشه وئ!

ئه گهر به يانى هه ر نه هات

نه وه دوزانى من چه ندم خؤشويستبوو

ناپا هه موو ريځايه كه م له هه موو روژئيكدا تاقى
كردوه

تا پيى نيشان بدم نه وه تاقه دولبه رى منه!

ئه گهر ژيانى منيش له كه ره دوننا هه نا بوو

نه وه به ته نيا روويه رووى دنيا مايه وه

ناپا نه وه خؤشه ويستبيهى پيم دابوو به شى ده كا

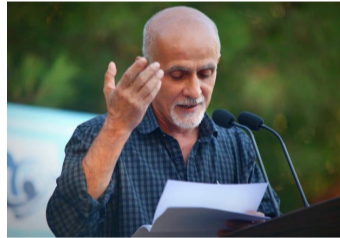
تاسه ر ده مينيته وه

ئه گهر به يانى هه ر نه هات!

سهرچاوه كان : https://www.google.com/search?rlz=1C1CHBF_enCA815CA815&sxsrf=A0aemvJkGxChZF15ET8Z27otZpF-sE2fQ:1629952217949&q=Ronan+Keating+If+Tomorrow+Never+Comes&sa=X

https://en.wikipedia.org/wiki/Ronan_Keating

نته ر مه زارى

شيعرى : به ندى عه لى

له نوو كه پئوه تاوه كو

ته پلنه سه رمه

ژيانيان رهنگ كرد به رهنگه

شه رمه زارمه.

نان به مه رجه دورينه وه مه

ده م نه ده ن و

هه ناسه به شه رته چه قؤمه

به رشه وه ره كه وتنه چاوه

كورسه به رانه به به پرسه

ده عبايه كه هه ميشه بؤ له زه ت
به رسه

وه هاش .. ده لئين !

ئيمه بوه ين له پشت كه له وه

خؤرمه تازاديمان هينا

بؤ نه هه وه ره ، به ديارمه !

له نوو كه پئوه تاوه كو

ته پلنه سه رمه

ژيانيان رهنگ كرد به رهنگه

شه رمه زارمه !!

چیرۆک

گیرانهوه

یادهوهریهگانه ئهو

مهلا ریشان

ئهو ههميشه له ناخهوه بۆ يادهوهريهه پر نازارهکانی دهههژا . دهگهرايهوه بۆ دوینی پیر ژان و پیر و رۆژانی پیر مهینهتی ژبانی و ئیدی به گهرووی پیر له گریانهوه بارانی فرمیسک بهخور له چاوهکانیهوهدههژا . بهم حالهیهوه بهروه قاوهخانهکدی ناوهندی شار بهدار شهقهکدی بن دهستییهوه بهریکهوت . که گهیشه قاوهخانهکه دواى وچانیکی کورت لهسهر کورسییهکی قاوهخانهکه دایشت و دواى پالاندانهوه لهسهر کورسییهکه ، چایهک و پهرداخى ئاواى داواکرد . دواى فومیلدان له چاکه بهردهمی . به ناخی پیر برینهوه دهستی خسته ژیر چهناگهیی و بهخوی وت (تازه رههیی تاقانهمان له دایک بیوو . بومهتهرزی سیاسی سهرتاسهری ولاتی هینابوو له رزه . زیندانهکان له نازادبخوازان پیر پیر کران . سهندیکاکه ئیمهش که سهندیکای کرێکارانی خه نوزی بهردین بوو هه ئهوشینرايهوه . زۆریه هه ره زۆرمان له بهندیخانه توندکراین . له یهکه وهجهدا کۆمه ئیکیمان ئی رهمی کردین . له ناویاندا چهند سههرکردهیهکی چالاک و به نهزمون هه بون . مینشییان برد بۆ کولله بارانکردن . به لام کودهتای دووم ، کودهتای یهکه می هه ئهوشاندوه . هه موو زیندانییهکان نازادکراین . نهوسانهش سانی بی بارانی و وشکه سانی بوو . ژبانی جوتیاران به کولله مه رگی و مه مهرو مه ژى دهگوزرا . ئیمهش سهندیکاکه مان چالاک کردهوه . هاویه بمانمان له گه ل هه موو ئهو سهندیکاندا گریدا که نوینه رى چین و توینزه به شهینه تیهکان بون . رۆژگار ها توچوو . به لام به ویستی ئیمه هه ئه نده سوورا .

دیکتاتوریهت و خه فهقان دهستی پیکردهوه . ده رگای هه موو نازادیههکان داخرا . نازادی رۆژنامه گه رى و ریکخراو بوون کۆتایی پى هینرا جاریکى تر ده رگای زیندانهکان کرانهوه له خه لکانى نازادبخوازان پیرکران . له زیندانکردنى نه مجارهدا له ژیر نه شه که نه جدا دهستی و قاچیکم قرتان . ئینجا نازادکرمان . نه بوونى و بریستی رووی تیکردین . ره هینی کورم هه ر چه ند له ته مه نى کارکردندا نه بوو به لام بۆ بزوی من و هاوسه ره که م و کچه بچکۆله که مان که وته جهمانى کردن . رۆژیک نه ویش له ژیر کارى تاقهت پروکیندا گییانی ده رچوو مرد . نه بوونى و نه دارى جه رگ سووتان و پشتشکانیشى ها ته سه ر . ئیدی خۆم به دار شه قیکه وه که وته ورده کارى بچووک . خیزانه که شه سه ره رزانه که وته جشۆردن و نانکردن بۆ مانه دوه له مه نده بۆرژوازییهکان . که له ره قه تارى نه واندا ویزدان و مرۆقاییه تی بوونى نییه . هه ره بۆیه کرێیه کی زۆر که مبیان ده دایه . به م شیویه ژبیانیکی زۆر زه مه تمان ده گوزهران . کچه بچووکه که شه مان به هۆی توشبوونی به به دخۆراکی نه ویش مردو جاریکى تر جه گ سووتان و نه هاهمه تی رووی تیکردینهوه . ئهو لهم يادهوهريهه تالانه دا بوو . که رادیوی گه وره که ی قاوه خانه که به یانی سه ره که وتنى شۆرشیکى نوێی خوینده وه . به م به یانه له ناخه وه بوو ژایه وه چونکه ده یزانی لهم شۆرشه شۆرشى راسته قینه ی به شه مه یه تانه . هه ره بۆیه نو میدی سه به نییه کی با شتر له ناخیدا چه که ره بکرد .

چیرۆک

خه ونامه

عه بدولده حیم سه ره رۆ

خه وتن و خه وینیى کردبووه نه ریتی رۆژانه و له پاش هه ر راجه نه کینیک، دهستی ده برد و خه ونامه که ی ده کردوه و هه رف به هه رفی ده گه را و دهستی ده کرده خویندنه وه ، نه گه ر ده سه وازه که ی به دل بوايه بۆ متمانه به خۆدان چه ند جاریک ده یخویندنه وه، نه گه ر نا ئیتر هه سه انه وه ی ئی ده برا . هه میشه بیرى له وه ده کرده وه چی بکات بۆ ئه وه ی رۆژه کی هه راهه متر بکات و ئهو خه ونه ناخۆشه له بیرى خۆی بباته وه . وه که هه لاتیک له راستیه یه کان ناچار په نای ده برده وه به ر خه وتن . کتیبی خه ونامه که ی له دواى راجه نه کین ده کرده وه و ده گه را به دواى وشه کاندایا، تیه مساح له خه وندا پیلای خراپ یان پۆلیسی بی متمانه به ، مار زمانى خه لکه و تا درێژتر بیت نا کارى خراپى به سه ره وه ده بیت، راکیشانی جله وى مایین و گرتنى قاز و راوکردنى قورینگ و چۆنیه تی گرتنى قه لثم و تا ده هات شیکردنه وه ی بۆ خه ونه کان زیادى ده کرد و کارى رۆژانه ی به ره وه سستی ده چوو . به یانییه کیان بریاریدا خه ونامه که نه کاته وه، ساقۆکه ی له به رکرد و چه تره که ی هه نگه رت، ده رگای هه وشه که ی کرده وه و له ژیر پرزه بارانیکی نه رمدا به پیا سه تا وینستگى پاسه کان که وته ری . گه يشته سه ر چوارانی ریکاکه، کتیبه که ی ته ور هه ئدایه ناو ئهو ناگردانه ی کرێکاره کان بۆ خۆ گه رمکردنه وه له مه یانه که دا هه ئیانکردبوو .

کونده په پووی کویر

رۆمانیکی جیاوازی ناوازی(سادی هیدایهت-۱۹۰۲-۱۹۵۱)ی چیرۆک نووس و رۆماننووسی عه جه مه ی ئیرانییه ، رۆمانیک سنوورهکانی جۆگرافیا و کاتی بریوه و بۆ زۆریک له زمانهکانی جیهان ها نووته وه رگیان و ناودهنگیکی جیهانی به ده ست هیناوه و توانی له ناو کایه نه دییاتی جیهانیدا بیت به شاکاریکی جیهانی و له سه ر ناستی جیهاندا وه ک شاکاریکی مه زنی سه ده ی بیسته م بناسریت، سادی هیدایه ئهو رۆمانه ی له ته مه نى ۲۲ سالی داو له سانی ۱۹۳۶ بپلاوکرده وه، سادی نازناوی قوتایی سارته ری پینه خشراوه و به هۆی هه ئوئسته کانی له دژی بنه مانه ی پاشایه تی و گه نده ئی و سه ته مکاریه کانی سیسته می پاشایه تی له ئیران، له نووسین و بلاوکرده وه ی هه موو کاره کانی قه ده غه ده کريت و ریکری ئیده کريت. له لایه ن شای ئیران له وه سه رده مه دا، کونده په پووی کویر- چواره چیرۆک له خۆی ده گرت و سادی هیدایهت تیدا روانگه وه فه لسه فه ی خۆیمان بۆ له باره ی ژبان و مرۆقا و گه ردوون . تاد. ده خاته روو. له وه شاکاره نه وه مان بۆ ناشکرا ده بیت، که سادی هیدایهت له پیا ل کاریه ریکه ری بوونی به بودا و مانه ویه کانی فه ره نسا و مه زه به به رۆژه لاتى یه کاندایا، چه نده يش له ژیر کاریه گه ری رۆمانه کانی(بیره وری مانی مردوان) ی دویستویفسکی و (هینج) ی سارته رو (به دگوزان) که ی کافکادابوو، به تابه تی له هه ردوو ک چیرۆکی (سه گی به ره لا) و (بیره وهریه کانی پیا وه شینه که)، که تاریکی و ره شه بینى و نازار بانى به سه رداکیشاون و کۆتاییه که بیان تراژیدیکیه، له وه پیا وه ی که هه ولى ننتیجارو خۆکوشتن ددات و خۆزگی پنده خوازیت و ده بیته دۆست و هاوړتی مردن و پیمان ده ئیت" من بوومه ته ناسیاوی مردن، بوومه ته دۆستی مردن، له وه تکه هاوړمه، به لکو له و تاقه شتیکه خه مه کانه م لابه ریت. گۆرستانی مبانرنا سم بیرکه وته وه. من جاریکتر ئیریه ی به مردووه کان نابم. من هه روها به یه کیک له وان دیمه ژمارتن، هه روها من له گه ل نه واندام، من زیندووم له گۆرستاندا" ، نه وه سادی خۆیه تی و پیمان ده ئیت ژبانی عه به سه گه رای پر له فریو وه ک کفنیکی ره ش و گۆریکی ته سک و داخرا وایه و قورتار بوون و بزگار بوونیش له و کفن و قه بره تونیه ی پوچه رایى ژبان، ته نها له مردن دایه" ته نها مردنه هه رگیز درۆ ناکات، ناماد بوونی مردن هه موو وه مه که کان تیک و پیک ده شکی نیت و له ناو ده بات ، ئیمه هه موومان منایى مردین و ، مردن تاقه ریکای بزگار بوونمانه له فریودانه کانی ژبان، له وه مردنه ی له سه ر ریکه م راهه ستاووه رۆژانه بانگم ده کات" نه فسوس دوواتر و له ی نیسانی ۱۹۵۱، له یاریسی پایته ختی فه ره نسا، به ده م بانگه وازی ئهو کابوسی مردنه وه ده چیت و له وه هه وله ی خۆکوشتنی ده کات به راستی و له ناو بائه خانه که یدا به گاز خۆی ده کوژیت و به وه شیوه تراژیدیکه له ته مه نى چل و هه شت سالی دا کۆتایی به ژبانی ته ژى له قه له قی و عه به سه بیته ت و نازاری خۆی دینیت و ده قه ری ژبانی داده خات و په ره ی رۆژه کانی ته مه نى ده یچیته وه به یه کجاری ماناوا یی ده کات. له دواى خۆی چه ندىن به ره ره می له نه موونه ی. -کونده په پووی کویر- رۆمان -زیندبه گۆر- کۆچیرۆک -چوارینه کانی خه ییم- لیکۆلینه وه - سه کی به ره ره لا- کۆچیرۆک -سئ دئوپ خوتن- کۆچیرۆک -تاریک و روون- کۆچیرۆک -سووده کانی گیاخۆری- زانستی -حاجیاغا- رۆمان -خاتوو له وه ییه- چیرۆک . تاد. بۆ په رتوکه خانه ی مرۆقاییه تی و دنیا ی نه ده یی جیده هیئت. سادی له وه رۆمانه سرپالییه ی چیرۆکی پالنه وانیکى عه ده می و وینه کیشیکى پوچه رامان بۆ باسه دکات و له خه م و خولیاو نه خۆشی و ترس و رق و خۆشه ویستی له وه کاره کته ره ده ویت، له ژبان له ده ره وه ی نه بکات.

سنوری ژوره بچووکه که ی، له وه پالنه وانیه له هه موو کۆت و به ندیکى نایینی- کۆمه لایه تی و نه ریتگه رایى نازاد بووه، له وه کاره کته ره ی ته وشی نامۆی رۆحی بووه، له وه بوونه وه ره ی دوو چاری په تى ته شانۆم و قایرۆسی یه ئس بووه و زۆر ره شیبانه و به چاویکه یه کی ره ش و یه ئسانه وه، له ژبان و وجود و مرۆقا ده وانییت و نازاریکی قوول ناخی ده هاریت له میژه ده مه وى ئهو نه هریمه نه ی که ناخم نازار ده دات بکوژم. له وه چیت ره هه ست به کات و شوین و ده وریه ر ناکات و هیچ ننتیمایه کی بۆ ئیره نامینیت و سه ره وه سه راریه نییه، له وه له جیهانیکى کافکایی ته واوا ده ژیت، جیهانیک پری له قه له ق و کابوس و تاریکی و مۆته که و ترس و نیکه رانی و موعانات و نازار، پری له گومان و پرسیارو عه به سه بیته ت و نه فرین و بیزهاته نه وه له کۆمه ل. کونده په پووی کویر- رۆمانیکى سوړبانى و کافکایی و لئوانلیوه له یاخیسوون و بینومیدی و خنکان و عه به سه بیته ت و نامۆی و ره شیبینی. ناواخنى رۆمانه که و هه ئوئست و فیکری پالنه وان و کاره کته ره ناو نادیاره که ی کونده په پووی کویر، ره نگدانه وه ی دینه نیکا و هزی سادی هیدایهت خۆیه تی، چیرۆکی ژبانی مرۆقیکه له دۆخیکى دژواری سایکۆلۆجی و حاله تیکى تاقه ت پڕۆکین و له گه ل رۆحیکى شپه رزه و ماندوودا ده ژیت، کاره کته ریکى هیوا براو، بوونه وهریکى نامۆ، ده ئینیت(میرسۆ): پالنه وانه نامۆکه ی رۆمانى نامۆی ئالبیرت کامۆیه، که سیکه دنى شکاوه و رۆحی زامداره و ده روونی سوئاوه و به رده وام له ناو تلانه وه نازاردا ده ئیت، له وه نازاره رۆحی و تلانه وه ده روونیه ی خۆی وته نى: "تاتوانى له لای که س باسی بکه ییت! که سیکى بیزار و کاره کته ریکى سیخناخ له ره شیبینی و نه لیست و پوچه ریتى، کانییکى سوړبا لیست و پری له بینومیدی و بیزارى، که سیک له کونجى گۆشه گیرى و داخرا و داخرا و داخرا یکی ته واو له وانیه تردا ده ژیت، که سیک ریک ده ئینیت گریگۆر سامسای پالنه وانى به دگوزانه که ی کافکایه، له وه ناواته خوازه برواته خه وى نه به دی و له بیرچوونه وه، برواته وه بۆ عه ده م، عه ده میکی ته واو ون بی ئیتر، له وه تاقه ناوانى نه وه، چیتر ژبان بۆ له وه چوار وهرز نییه، هه موو فه سله کانی سا ل دبن به یه ک فه سلنى سارد و سړی سه را پا تاریک، تاریکی نه به دی. له وه له ناو نا پۆرای خه لکا، هه ست به ته نه یایى و دلگۆشین ده کات. له وه نه ک په یوه ندى و ته واقفیکى له گه ل خه لکا نامینیت، بگه ره چیتر هیچ گونجان و رایه له ک له نئیوان جه سه ته و رۆح، و دنى خو شیدا نایینیت، له وه ده بیت به بوونه وهریکى بی نامانج و بی ده ره ست، ده بیت به یه ک پارچه له په رته وازو یی و شپه رزیی و دوورگه ت بوون، که سیک چیتر باوه ری به هیچ شتیک نامینیت، ته نانه ت گه ر له وه شته راستیه کی روون و ناشکرایش بیت، له وه هه ست به قه له ق و نیکه رانی و بۆشاییه کی سه ختی ده روونی و ناوه کی ده کات، له وه له گه ل مرۆقه کان و ژبان هه ست به بیزارى ده کات و ناتوانیت له گه لیاندا هه لکات. له وه ده چیته حاله تیکى گۆشه گیرى

ته واو له مرۆقه کان دوور ده که ویتسه وه، له وه مرۆقانه ی پیمان ده ئیت(سیله و گه مژه و درۆن و بی ناست) و ئیتر له وه نه ک هه ر له مرۆقا دوور ده که ویتسه وه، بگه ره نایه ویت چیترییان بینیت و بیرشیان لئیکاته وه" بۆچی پینوسته من بیر له وه سیلانه بگه مه وه، له وه نه قه ل سووک و گه مژانه ی به باشی ده خۆن و ده خۆنه وه و سیکس ده کن. هه رگیز بۆ که میکش بیت هه ستیان به نازاری من نه کرد. من که سیکى بی نامانج بووم له ئیو له وه سیلانه ی هه لگه ری تیروانینی چا وچنۆکین و ته نها شوین ناره زوه کانیان و سامان که وتوون. هیچ بیوسته به وه نییه سه بریان بکه م، په کیکیان نوینه رایه تی هه موویان ده کات. بوومه ته ره گه زیکى نه ناسراو و نادیار له ناو له وه سیلانه دا. له وه شته ی زۆر ترسناکه له وه هه سه ته مه، که نه زیندوویکی ته واو نه یش مردوویکی ته واوم. ریک من ته ره میکی زیندووم زیندووه کانه وه نییه. هه موو کۆتاییکم به جیهانی زیندووه کانه وه بچرانده وه. له وه ته نانه ت له دواى مردیش نایه ویت گه ردیله کانی جه سه تی تیکه ل به خاکیک بیت، که جه سه تی له وانیتری ئی ئیژراوه" زۆرجار بیر له مردن ده که مه وه ، بیرله پارچه پارچه بوونی ره گه زه کانی جه سه تم ده که مه وه، من بیروکی مردن نامترسینیت، به لکو به یه یچه وانه وه جه زده که م برۆمه وه عه ده م و فه نابیم. تاقه شتیک که لئی ده ترسم تیکه ل بوونی گه ردیله کانی جه سه تمه به لاشه ی مرۆقه کان". به وه شیویه سارته ر گوتنه ی نه وانیه تر ده بن به جه جیم و دۆزه خى ئه م و له وه سوڤه یه وه به هه موو هۆشیاری و بوونیه وه لیبان راده کات و له هه مبه ر مرۆقه کان بیزارى تۆران و دا بران و دوورکه وته وه ی ته واوته ی جار ددات له وه ژبانیه ته ژیه له درۆ، دوو رووی، نستغلاکردن، نازار، ده مارگیرى، غرورى، هوقیتی، هه مه جیهه ت، سه تم و چه وسانه وه. تاد. له وه خۆی به غه رب و نامۆ ده زانیت له ناو خه لک و هیچ ویکچوونیک له نئیوان خۆی و نه وانیت نایینیت. له وه ژبانیه وه ک مۆرانه به ریوه ته گیان و ده روونی و بوونی ده هاریت، له وه ژبانیه له باره یه وه ده ئیت له ژباندا برین هیه وه ک گه ری وایه ... له سه رخۆ روح « گیان » ده خوات و ... گۆشه گیرى ده کات" له وه ئیدی له واقع راده کات و ده چیته خه ئه ونى ته نیایی و ژوره تاریکه که ی خۆی، له وه ژوره ی له باره یه وه ده ئیت له ری ژوره که م تابووت نییه؟ نه ری له گۆر سادرترو تاریکتر نییه؟ به وه چه شنه ئیدی ته نها ننتیما و وه لا و سۆزی بۆ مه نضای ناخی و له وه گۆرستانه ی گۆشه گیرى و به سه رخۆداخرا نه یدا ده بیت و عه به سه بیته ت و نه هاهمه تی و بوچیتیه کانی ژبان له ناو چوارچیه وى تابلۆدا وینه بکات و له ریگه ی نووسینه وه نازاره کانی بگوازیته وه سه ر لای به ره کان، له وه نازارانه ی هیدی هیدی خه ریکه رۆحی ده سه رنه وه و جه سه تی پارچه پارچه ده کن. ته نها له گه ل نووسین و قه لمه که ی و قسه کردن له گه ل سیبه ره که ی خۆی و بیرو خه یال و وه سفکردنی ژنه مه عشوقه که ی و دنیا ی ترساک و ماده ی هۆشه رو، نۆشینى مه یی و مه سیتی، ده بیت به هاوړی و هاوادم ، تاوه کو راجه تی فیکری به ده ست بینیت و فیکره په رته وازه کانی کۆبکاته وه و نارامی بۆ ده روونه پر له نیگه رانی و دئه راواییکه ی بگه ریتیته وه. قه باره ی نازاری هینجی ره شیبینی و عه به سه بیته ت له به رامبه ر له وه ژبانیه پوچه راییه ی که م کاته وه و بیابانی ده روونی ته ر بکات و ده ماره کانی رۆحی پاراو بکات و برواته جیهانیکى تری ده ره وه له وه جیهانه مادیه ی و ماتریانه، جیهانیک خه یال و فیکری له قیوده قورسه کانی هه موو شته کانی سه ر زه وى نازاد بکات و بدات له شه قه ی بال و بروات بۆ که شه کله لانی ناسمانی هیمنى و یینه دنگى.

تابلوی له دهره‌زه‌ی خویندنگه‌دای

نیکۆلای پیتروویچ بۆگدانوف – ناسراو به (بیلسکی)

رافه‌کردنی: عه‌بدولرهبیم سه‌ره‌رۆ

نهم تابلویه له لایهن هونه‌رمه‌ندی روسی نیکۆلای پیتروویچ بۆگدانوف- ناسراو به (بیلسکی) سالی ۱۸۹۷ کیشراوه و ئیستا له مۆزه‌خانه‌ی سانت پیتروبوگ له رووسیا پارێزراوه و یه‌کێکه لهو کۆمه‌له‌ تابلۆ ناوازانیه‌ی بۆگدانوف- بیلسکی که تیایدا گوزارشت له ژبان و گۆزه‌رانی مناله گۆنڊیه‌کانی سه‌رده‌می رووسیا قه‌یسه‌ری ده‌کات، شوین خویندنگه‌یه‌کی سه‌رده‌میانه‌ی رازاوه‌ی پاک و بێگه‌رده و ئیوانلیوه له روونکی، دیمه‌نی پۆله‌که بۆ نه‌و سه‌رده‌مه‌ به‌و هه‌موو جوانی و نه‌نازه‌کاریه‌یه‌وه که سه‌ره‌تای داھینانی جیهانیکی نوویه؛ هاوشیوه‌ی هه‌وارگه‌یه‌که دیته به‌رچاوی نه‌و مناله رەشوروتیه‌ی زۆر به‌ تاسه‌باریه‌یه‌وه ده‌روایتیه‌ نه‌و شوینیه‌ که بوونی خۆی تیایدا نایینتیه‌وه، چونکه به‌ جلوه‌ریگیکی شرو دیمه‌نیکی هه‌زارانه‌وه رووی له‌و شوینه‌ کردووه، ساقۆکه‌ی به‌ری چیه‌گی رووتیه‌و جگه له پینه‌کانی که به‌سه‌ریه‌وه دیارن، له چه‌ندین شوینیه‌وه داخوراوه و پانتۆله‌که‌شی به‌ هه‌مان شیوه‌ پره له کونی گه‌وره و له چه‌ندین شوینیه‌وه گۆشتی پان و پووژی به‌ده‌رکه‌وتوون، تووره‌گه‌و سوانه‌ته‌کانی که به‌ راپه‌تیک به‌ شاییه‌یه‌وه هه‌ناسراون کۆنه‌و پیتال و بزبون، پیلاره‌کانی پیتی چه‌رمی ناژهن و به‌ شیوه‌یه‌کی ناپوخت دووراو و به‌ گوربیس به‌ پینه‌وه به‌ستراون، مناله‌که له ده‌روازه‌که‌وه به‌ ته‌ته‌ داره‌ساکه‌ی ده‌ستی ناودیوی ناو پۆله‌که‌ کردووه و له بریاردان له چوونه‌ ناو پۆله‌که‌ دوودله‌وه به‌ سه‌رسامیه‌یه‌کی گه‌وره‌وه ده‌روایتیه‌ نه‌و خوشگۆزه‌رانییه‌ی مناله‌ هاو ته‌مه‌نه‌کانی پیتی خوشنووو به‌خته‌وه‌رن، کلاوه ره‌شه‌که‌ی له سه‌ری داگرتووه و له‌سه‌ر داره‌که‌ی ده‌ستی راپگرتووه نه‌مه‌ش نیشانه‌یه‌کی کۆلتووری نه‌و سه‌رده‌می نه‌وروپا بووه وه‌ک ریزگرتیک له به‌رامبه‌ر، رهنگه نه‌مه به‌سه‌ره‌تای مېردمنانیکی شوانکاری گۆندی (چیتیک) بیت و رۆژیک له رۆژان زاتی نه‌کرده‌بیت پێ بخاته ده‌روازی قوتابخانه‌ی راجینسکی خیرخوازیه‌وه، نه‌وه‌ی خۆی له خۆیدا جینی نیگه‌رانی و خه‌مخۆریه‌ی خودی بۆگدانوف چونکه منایکی گۆندی نا‌سه‌ریه‌یه‌وه خاوه‌نی ناسنامه نه‌بووه، بۆی نه‌بووه به‌ هیج شیویه‌یک روو له خویندن بکات که کاربگه‌ری زۆری به‌سه‌ر باری ده‌روونیه‌یه‌وه چی هیشتووه. مناله‌ شوانکاره‌که به‌ خۆی و خورج و تووره‌گه‌که‌یه‌وه ته‌وه‌ری سه‌ره‌کی بابه‌ته‌که‌ی پیکه‌تیاوه، هه‌ر بۆیه پینه‌ر ده‌سه‌بجێ ناراسته‌ی ده‌روونی به‌روو مناله‌که‌ و ته‌خته‌ره‌شه‌که و ده‌رگا‌که ده‌جیت که هیلێ جیاکه‌روه‌ی نیوان ناوه‌وه و ده‌روه‌ی پۆله‌که‌یه‌، به‌لام نه‌گه‌ر بڕوانینه‌ که‌سه‌ته‌کانی ناو پۆله‌که‌ که شوینی دا‌نیشن و پۆسته‌ره‌کانی دیواره‌که‌ و نه‌و خویندکارانه‌ی که زۆر به‌ گه‌رمی سه‌ره‌قانی نه‌رکه‌کانیان و نه‌و چرایه‌ی له ناوه‌راستی بنمچه‌که‌وه شۆربۆته‌وه؛ وێرای ساده‌ی، بۆ نه‌و سه‌رده‌مه‌ و به‌ تاییه‌ت له گۆنڊه‌کاندا شوینیکی چێزه‌خس و نارام بووه، منایکی گۆندی که خه‌ون به‌ گه‌یشتن به‌ شوینی هاوته‌مه‌نه‌کانی ده‌بینیت. به‌ راستی مایه‌ی ئیکانه‌وه‌ی قووته، خۆ نه‌گه‌رچی میژوو پره له هه‌ستی جوانی په‌راویزخراو! جه‌سته‌ له‌م تابلویه‌دا مناله‌یکه رینک راوه‌ستاوه و چاودێری که‌شوه‌وا پۆله‌که‌ ده‌کات، نیشانه‌کانی مه‌راقی خویندن به‌ نا‌شکرا ده‌ده‌خات و به‌مه‌ش خه‌ونی له‌بارچووی سه‌رده‌می منای خۆی ده‌خاته سه‌ر تابلویه‌کی هونه‌ری رهنگرێژ به‌ دا‌هینان و پینشینی ده‌داته پینه‌ر به‌وه‌ی که له تافی مناله‌یدا هه‌میشه‌ ناوته‌خوازی چوونه قوتابخانه‌ بووه‌و بۆ ده‌ره‌تیک گه‌راوه له نا‌هاته‌کانی نه‌خویندواری رزگاری بیت و له دۆزه‌خی نه‌زانیه‌یه‌وه هه‌نگاو به‌روه به‌هه‌شتی دانایی و خوشبه‌ختی بنیت، بیکومان له پستی نه‌م پینشینه‌وه جگه له نارەزووی

به‌ گلتوهرکردنی دین، ئافرانندی بت

دیدگایه‌ک له رۆمانی مه‌ یخانه‌کی نۆرتینه‌ی نه‌به‌ز گۆران

به‌رزان بابه‌شخ

۲۰۲۱/۸/۷ سلێمانی

گرنگ و گرنگتر

مه‌ یخانه‌که‌ی نۆرتینه‌ رۆمانیکی سۆفیه‌یه‌ بۆ دارشتنی ریتیک له ژبان، که تیبدا شیخی سه‌نعان کراوه به‌ بیانوو، به‌لام به‌دا‌خه‌وه هه‌وه‌ل روونکی و نا‌خه‌ر روونکی؛ نۆرتینه‌ و عشقی شیخی سه‌نعانه، که نه‌مه له‌یادکراوه سیمبۆلیک له‌جۆری ژبانکردن له نیوان نایینه‌ جۆر به‌ جۆره‌کان و ئیسانه‌ جۆر به‌ جۆره‌کان پیا‌ده‌کراوه. له‌م رووه‌وه بریک شاشی له‌م رۆمانه‌دا هه‌یه.

یه‌ک: سه‌ره‌لدانی مرو‌ف دۆستی شیخی سه‌نعان بۆ بوونی عشق ده‌گه‌ریتیه‌وه که نه‌و په‌یامه‌که‌ی پینشی نۆرتینه‌ سه‌ره‌یه‌ری ته‌واو کردبوو. گه‌ر بلین نا‌خه‌ر له خه‌ودا روونکیان په‌یه‌ک نه‌دا که رازی بوون به‌و بیانوه‌ پێ کاربگه‌ره، واچاک بوو سه‌ره‌تا خانی ده‌سپیکردنی گۆران و دارشتنی له ئیسلامیکی کلاسیکه‌وه بۆ رهن‌دیک له سۆفیه‌گه‌رایه‌تی ناسینی نۆرتینه‌ بایه.

دوو: نه‌وه‌ش ناسینیک ده‌بووا شه‌وا‌نه و رۆژانه ده‌ستویه‌نجه‌یان له‌گه‌ل یه‌کدا نه‌مرک‌دا‌یه، نه‌ک له‌ژێر په‌چه و دوواتر نه‌ک هه‌ر به‌ خه‌یال که خۆین و گه‌رمی له‌م رۆمانه‌ی زۆر هه‌ژار و زۆر سارد کردووه.

کۆپی

دواتر فۆرمیک له‌م رۆمانه‌ به‌کارب‌راوه که له رۆمانیکی نیکۆس کارانترای ده‌چن، دووا له دا‌خه‌ستی مه‌سیح، نووسه‌ریک به‌شۆین مه‌ سیخه‌وه ژبان و ته‌واوی کرداره‌کانی یاداشت ده‌کات. نیتر نووسه‌ر پێ بزانی یان نا، بۆ من وه‌ک کۆپی له‌م رۆمانه‌ وابوو.

ناقل و دیندار

دواتر ته‌واوی دینه‌کان جیا له‌وه‌ی ته‌ه‌سیریکی جاییلانه و گه‌وجانه‌یه له دویا و کۆمه‌لگه، تیکرایان که‌سانی مرو‌ف دۆست بار نا‌هینن، مه‌گه‌ر دینداریکی ساکار و بی‌ناگا بن له پرنسیب و شه‌ره‌کانیان، سه‌ریاری نه‌وه‌ی وه‌ک فاشستیک هه‌ر دینیک گه‌له‌که‌ی به‌ گه‌لی هه‌لبژاردی خودا ده‌زانن. نازادیه‌ک و مۆژده‌یه‌که هه‌بی نه‌وان به‌ گه‌لانی دویای نه‌ده‌ن وه‌ک نه‌بی عه‌لای مه‌هری ده‌نی دیاره دینداری هه‌موو دویا له دینه‌که‌ی خۆیان سه‌ری پێ لێی به‌ناگان وه‌ ناقلانی هه‌موو دویاش بێ دینن. رۆمانتوس وه‌ک پیناگایه‌ک دویا‌یه‌کی رۆمانسی پر له خه‌یال به‌ به‌روکی ته‌واوی دینه‌کاندا ده‌کات که جیا له سه‌ه‌وا‌یه‌کی خه‌یالی ده‌گه‌ل دینه‌کانی تر، پیناگایانه‌ش له دین حانی بووه. نه‌گینا به‌ ناگا بووایه ده‌بووایه پیندین بووایه. ئیسان ده‌کرێ بێ روو‌حیانه‌ت نه‌ژێ، به‌لام له‌بری کلتووری دین، نووسه‌ر ده‌ بووایه دویا‌یه‌کی رۆمانسی و یه‌ک خوشه‌ویستی له نه‌رز ب‌خولقاندایه. کۆمه‌لگه‌یه‌ک تیکرا له‌خه‌می تاکیکدا بێ و تاکیک بۆ کۆمه‌لگه‌ ئیش بکات و دوواتر کۆمه‌لگه‌یه‌ک تیبدا کار وه‌ک نه‌رکی کۆمه‌لایه‌تی و جۆریک له له‌زه‌ت‌بردن بێ، نه‌ک بۆ به‌ کلاکردن و قازانج په‌رستی.

یوتۆپیا و ژبان

ئینسان نا‌کرێ به‌وه‌ی چی ده‌نی و بای چۆنه و چۆن بیره‌ده‌کاته‌وه له‌وتیه‌ پیه‌وری بۆ بکری، به‌ئکو دروست له‌وتیه‌ ده‌کرێ

بیناسین رۆژانه له پراکتیکدا چی ده‌کا له دویای سه‌رمایه‌داری. دویا‌یه‌ک پاره‌ نرخی نا‌لوگۆزکاری بۆ کالاکان دا‌بین بکا، با ده‌ره‌به‌گایه‌تیش بێ هه‌لبه‌ت نا‌به‌راه‌یه‌یه‌ک هه‌یه‌ چوونکه بوونی پاره‌ و دویای چینه‌یه‌تی دوو چه‌سه‌ر بار‌دینن. چه‌سه‌ریک نه‌دار، چه‌سه‌ریک دارا. نه‌مانه جیا وه‌ک دووژمن چاو له‌یه‌ک ده‌کن، رۆژانه‌ش له مه‌لانی‌دان، مه‌لانی‌یه‌ک شه‌ری ته‌واوی دینه‌کان شه‌ریه‌که که‌به‌خاتری داراکان، یاساکانی نووسراوه‌ته‌وه. نا‌په‌رده‌ ئینسان رهنگه به‌ده‌م خوشه‌ویستی بۆ بای ئینسان نیشان بدات، به‌لام له پراکتیکدا هه‌رگیز نا. پراکتیکش له دووا‌شیکردنه‌وه‌دا ئیندۆژیکیک به‌ره‌مه‌دینن. داراکان دینان هه‌یه به‌لام بۆ نه‌داراکان ده‌بی شتیکی تر بێ. که به‌ درێژایی ته‌مه‌نی دین به‌ زۆر ناوی جۆرا‌جۆره‌وه‌ی خۆی نوواندووه که ته‌سه‌وف یه‌کێکه له ئیندۆژیه‌ جاییلانه و گه‌مژانه‌ی نه‌داراکان. نه‌مه بۆ ده‌ورانی جه‌لاج و شیخی سه‌نعان له به‌ر سنورداری گه‌شه‌ی زانست رهنگه جیتی قبوول بێ، به‌لام بۆ نووسه‌ریک له‌م عه‌سه‌ردا شت ده‌نووسی جیگای رهنه‌ و لۆمه‌کردنه که بیت به‌ نه‌ق‌لی هه‌زار و پینچسه‌د سا‌ل ناراسته‌ی ژبان بکا. نیکۆس کارانترای، نه‌ مین مه‌علوف، ده‌ستیان بۆ وه‌ها کاریک بردووه. کاری نووسینی رۆمانی میژوو‌یی، به‌لام نه‌وان به‌ پیتی هه‌لدانی زانست وا‌ه‌تر له مه‌سیح و سه‌لا‌حه‌دین نه‌یویی، مه‌سیحیکی تر و سه‌لا‌حه‌دینیکی تریان خولقاندووه. خولقاندیک گه‌ر پاله‌وانی نه‌به‌ز گۆران پینان له ناسمان بێ. نه‌وان پینان له خا‌که.

ته‌غریب

نووسین به‌ تاییه‌ت رۆمان بریتییه له خه‌ت‌کردنی پاله‌وان و دوواتر رۆنیا. به‌ مانایه‌کی دی دویا‌بینن، نه‌م رۆمانه کلا‌و‌رۆژنه و تاقی زۆر تیدا‌یه، که ده‌کرا په‌لکه‌زێینه و هه‌ تاوی جۆرا‌و‌جۆر لێی دایه، وه‌ک چۆن نه‌لیف شه‌فه‌ق له رۆمانی چل رینساکه‌ی عشق ده‌ستی بۆ بردووه. نووسه‌ر به‌و نه‌نا‌زه‌یه‌ ده‌ستی بۆ نه‌بردووه، سه‌ره‌رای فه‌رامۆشکردنی فه‌زای نا‌بووری و رامیاری و نه‌یاری نه‌و ده‌ورانه و دوواتر کلتووره‌ ترسانه‌که‌کانی نه‌و ده‌ورانه که دوو سه‌ده له پیندنگی زێرین کوی فارس زۆر به‌ وردی نه‌و ده‌ورانه له تاریکه‌ یه‌ی باس کردووه. نه‌م رۆمانه، رۆمانیکی مۆدێرنیزمییه، مۆدێرنیزمیک هه‌ودای بینو‌میندیک له دویا نیشان نه‌دا. نه‌گه‌یشتن به‌ دویا‌یه‌کی با‌شتر به‌ئکو و‌یسان له ژباندا به‌مه‌عشوقه‌که‌شی، مه‌عشوقیک جیتی به‌ خودا چۆل‌کردووه. نه‌و‌یش له خه‌یالدا دوواتر خۆی بووه به‌ خودا. په‌رستن له هه‌ر جۆریک بیت، بمانه‌و‌ی یان نه‌مانه‌و‌ی هه‌لاته‌ له ژبان و ته‌غریبی ئینسان به‌ خۆیه‌تی که له دووا‌شیکردنه‌وه‌دا نه‌م جۆره‌ تیزه‌ لا‌بردنی زه‌ه‌نی ئینسانه‌ به‌ تیکۆشین و به‌ ئومید. به‌ ئومید‌ه‌وه که‌سانی ناو نه‌م رۆمانه‌ ده‌رده‌چن به‌ لام گه‌ر ژبانیان بکر‌دا‌یه دنیام بینو‌میند ده‌گه‌رانه‌وه.

پاش لۆرکا

پینشک‌شه‌ به‌ م. مارتی

شعیری: رۆبه‌رت کرلی

له‌ئینگیلیزییه‌وه: بانیزه‌ی نه‌ده‌ب و کلتور

کلێسا شوینی بازارگانییه‌ و

زه‌نگینه‌کانیش بازارگان

وه‌ختی زه‌نگی کلێسا لید‌ه‌دری، هه‌زاره‌کان کۆده‌بنه‌وه

که هه‌زاریک ده‌سه‌ری

به‌ خاچیکی دارینه‌وه به‌رێ ده‌کرێ

خه‌ت‌که‌ش له پرسه‌که‌یدا په‌له‌یانه‌ خیرا برۆن

به‌لام که ده‌ولمه‌ندیک ده‌سه‌ری

نه‌ریت و سه‌رووته‌کانی نایینی بۆ ده‌بێژن

به‌ خاچیکی زێرینه‌وه به‌گ‌زادانه

به‌ره‌و گۆرستان ده‌رۆن و له‌وێ تهرمه‌کی ده‌بێژن

له‌گه‌ل نه‌وه‌ش هه‌زاره‌که هه‌م پینی خوشه‌ و هه‌میش سه‌رسام.

۱۹۶۲

رۆبه‌رت کرلی شاعیر و نووسه‌ری نه‌مریکی له بیست و یه‌کی نایاری سالی ۱۹۲۶ له شاری ئارلنگتن له ویلایه‌تی ماساچ‌س‌تس له نه‌مریکا له دایک بووه. سالی ۱۹۴۲ ده‌جته‌ زانکۆی هاره‌فرد دوواتر وا‌ز له خویندن دینن و په‌یوه‌ندی ده‌کات به‌ هیزه‌کانی نه‌مریکا‌وه له بۆرما. سالی ۱۹۴۶ ده‌گه‌رتنه‌وه‌ زانکۆ، پاشان بڕوانامه‌ی به‌کالۆری‌وس له سالی ۱۹۵۵ له زانکۆی بلاک ماونتین به‌ده‌ست دینیت. دوواتر ده‌ست ده‌کات به‌ وانه‌ و ته‌وه‌ و له‌و ماوه‌یه‌ ده‌جته‌ سافرانسیسکۆ و جاک کیراوک و ئالن گینسبیرگ و جاکسن پۆلۆک ده‌ناسن. سالی ۱۹۵۱ بۆ ۱۹۵۵ رۆبه‌رت به‌ دنه‌ی هاوه‌سه‌ره‌که‌ی و هاو‌پیکانی ده‌جته‌ دوورگه‌ی ما‌لۆرکای ئیسپانیا و له‌وی نیشته‌جێ ده‌بی. رۆبه‌رت به‌شیکی زۆری به‌ره‌مه‌کانی له‌م دوورگه‌یه‌ نووسیه‌. له سالی ۱۹۶۰ بڕوانامه‌ی ماس‌ته‌ر له زانکۆی نیو مه‌کسیکۆ وهر‌ده‌گرێ. سالی ۱۹۶۲ له فیه‌ستیقای شیعیری له شاری قانکۆشه‌ر و سالی ۱۹۶۵ له کۆنفرانسی شیعیری بێرکی شیعیر ده‌خوینتیه‌وه. سالی ۱۹۶۷ تا سالی ۲۰۰۲، له به‌شی ئینگیلیزی له زانکۆی په‌فه‌لۆ وانه‌ ده‌نیتیه‌وه. رۆبه‌رت نزیک به‌ شه‌ست کتیبی نووسیه‌ و چاپ لیک ده‌نی و ماننا‌وایی له جیهانی نووسین ده‌کات.

سه‌رچاوه‌کان:

قوتابخانه ئەهلییه‌کانی کوردستان؛ مه‌یدانی بازرگانی و بارگرانی

مامه‌ ته‌ به‌ پرۆگرامه‌کانی خوێندن و جلوه‌ریگه‌وه‌ وه‌ک نموونه

بابان ئەنوه‌ر

هه‌یه‌ به‌رپه‌رده‌ی ئێکێ گه‌ندەئێ قوتابخانه‌کانه‌ له‌ لایه‌ن ده‌سه‌لاتدارانی ئەم وڵاته‌وه‌، به‌ ناراسته‌ی گه‌وجان‌دنی فێرکاران و فێرخواران. له‌ لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌ پشت‌گرده‌ له‌ خوێندنی خۆرای و ورده‌ ورده‌ هه‌ت‌گه‌وانه‌ به‌روه‌ به‌تایه‌یه‌ تیکردنی ئەم که‌رته‌

گه‌ له‌ فۆرمه‌ دیاره‌که‌ی ئەم پرۆسه‌یه‌ که‌ بریتیه‌ له‌ دروستکردنی قوتابخانه‌ی تایه‌ته‌، که‌ هاوکات چه‌قی ئەم بابه‌ته‌یه‌ له‌ به‌ر ده‌ست خوێنه‌ردایه‌، له‌ هه‌مان کاتدا فۆرمه‌کی دیکه‌ش ورده‌ ورده‌ له‌ ده‌که‌وتن و په‌رسه‌ندندایه‌، نه‌وێش به‌پاره‌کردنی هه‌ندیک له‌ خه‌مه‌ت‌گه‌وزاریه‌ حکومه‌یه‌ په‌روه‌رده‌یه‌کانه‌

کاتیک ر‌خ‌نه‌ له‌ خوێندنگه‌ ئەه‌لییه‌کان ده‌گرین، ر‌خ‌نه‌ له‌ سه‌رتاپای پرۆسه‌ی فێربوون و په‌روه‌رده‌ی ناو چوارچێوه‌ی ئەو قوتابخانه‌ ناگرین، چونکه‌ سیستمی به‌رپه‌روه‌ده‌ی هه‌ر چۆنیک بێت، نا‌ک‌ر‌یت ب‌ی‌ته‌ پاساوێک بۆ نه‌وه‌ی په‌یوه‌ندیه‌ په‌روه‌رده‌یه‌کان و پرۆسه‌ی په‌روه‌رده‌ و فێرکردن هه‌را‌وه‌ش ب‌ک‌ه‌ین و ل‌ی‌گه‌ر‌ین که‌ چۆنه‌ به‌و جۆره‌ ب‌روات، مادام ر‌خ‌نه‌ له‌ کۆی پرۆسه‌که‌ ده‌گرین. به‌و واتایه‌ی خوێندنی کومه‌ی و تایه‌ته‌، که‌ په‌که‌میان پ‌ه‌ له‌ گه‌ندەئێ و ب‌ی‌سه‌روه‌یه‌یه‌، دوهم‌ش‌یان پ‌ه‌ له‌ چه‌وسان‌دنه‌وه‌ و سه‌ته‌م‌کردن، به‌ هه‌ر چۆرێک ب‌یت ه‌یشتا نا‌ب‌یت ده‌ست له‌و و‌زه‌ شۆرش‌گیرانه‌یه‌ هه‌ل‌گر‌ین که‌ له‌ به‌ر ده‌ست کادیرانه‌ی هه‌ر دوو که‌رته‌که‌دا هه‌یه‌، که‌ نه‌وێش و‌زی و‌ش‌یار‌ک‌رده‌وه‌ و په‌روه‌رده‌کردنی شۆرش‌گیرانه‌ی فێرخواران و مندالانه‌

به‌ گشتی وه‌هه‌م‌یک دروست بوه‌ له‌ ناو خه‌ل‌که‌دا، که‌ میدیا‌ک‌ا‌ن‌ی‌ش ب‌ه‌وه‌ پ‌ی‌ ده‌دن، نه‌وێش که‌ هه‌وه‌یه‌ که‌ خوێندنی که‌رتی تایه‌ته‌ باش‌تره‌ له‌ خوێندنی که‌رتی گشتی. با وه‌های دا‌ن‌ب‌ین‌ خوێندن و پرۆسه‌ی فێربوون له‌ قوتابخانه‌ ئەه‌لییه‌کان پ‌ی‌ش‌ک‌ه‌وتو‌تر و کار‌ی‌گه‌ر‌تره‌، که‌واته‌ ب‌چۆی نا‌ک‌ر‌یت له‌ قوتابخانه‌یه‌کی که‌رتی گشتیدا، که‌ چه‌ند سه‌د مه‌تر‌یک له‌ قوتابخانه‌ ئەه‌لییه‌که‌وه‌ دووره‌، هه‌مان کوا‌ن‌ی‌ی‌ی‌ خوێندن دا‌ب‌ین ب‌ک‌ر‌یت؛ نا‌ی‌ا هه‌ر ته‌نه‌ا به‌پاره‌بوونی خوێندن وه‌سا ده‌کات ئەم پ‌ی‌ش‌ک‌ه‌وتنه‌ وه‌ه‌یه‌یه‌ به‌ دیی ب‌یت؟ له‌ کات‌یک‌دا مام‌ۆ‌ستایان و کادیرانی په‌روه‌رده‌ی فێر‌یکه‌ ئەه‌لییه‌کان‌ی‌ش، هه‌ر هه‌مان هاو‌ن‌ی‌ش‌ت‌ی‌مان‌ی‌ ئەم وڵاته‌ن

ئێمه‌ هه‌ول ده‌ده‌ین له‌ در‌ژ‌ه‌ی ئەم بابه‌ته‌دا و له‌ چه‌ند زنجیر‌یه‌که‌دا وه‌لام‌ی ئەو پ‌ر‌س‌یاره‌ ب‌ده‌ینه‌وه‌ و ده‌ست به‌خه‌ینه‌ سه‌ر ئەو خا‌ل‌انه‌ی له‌ خوێندنگه‌ ئەه‌لییه‌کان‌دا ب‌وون به‌ مایه‌ی ن‌ی‌ست‌ل‌ا‌ک‌رد‌نی ف‌ی‌ر‌کاران و ف‌ی‌رخ‌واران و به‌خ‌ی‌و‌کار‌انی ف‌ی‌رخ‌واران

سیستمی سیاسیه‌ له‌ وڵات‌دا هه‌ر‌چ‌یه‌ک ب‌یت، پ‌ن‌و‌ی‌سته‌ که‌رتی گشتی خوێندن له‌ گه‌ری په‌ی‌امه‌که‌ی خۆی ب‌یت و خه‌مه‌ت به‌ گشت کۆمه‌ل‌گه‌ ب‌گه‌یه‌ن‌یت. به‌لام

ب‌واری په‌روه‌رده‌ و ف‌ی‌ز‌کردن، یه‌ک‌یکه‌ له‌ کایه‌ هه‌ره‌ گر‌ینگه‌کانی کۆمه‌ل‌گه‌ و هه‌ر سیستمی به‌رپه‌روه‌ردن. ش‌ا‌را‌وه‌ ن‌ی‌یه‌ که‌ په‌روه‌رده‌، له‌ هه‌ر وڵات‌یک و نا‌و‌چه‌یه‌که‌دا، هه‌ل‌گ‌ری هه‌مان نا‌ی‌د‌ی‌و‌ل‌ۆ‌ژ‌ی‌ای سیستمه‌ سیاسی و کۆمه‌ل‌ایه‌تیه‌یه‌که‌یه‌. که‌واته‌ هه‌م سیستمی سیاسی مۆد‌ن‌ل‌یک‌ی دیار‌یک‌را‌وی په‌روه‌رده‌ به‌ره‌م ده‌ه‌ین‌یت، هه‌م مۆد‌ن‌ل‌یک‌ی دیار‌یک‌را‌وی په‌روه‌رده‌ش چۆر‌یک‌ی دیار‌یک‌را‌وی سیستمی سیاسیه‌ تۆخ ده‌کاته‌وه‌. دیاره‌ له‌ ناو هه‌ر سیستمی په‌روه‌رده‌یه‌یدا، که‌ هه‌ر چۆره‌ مۆد‌ل‌یک‌ی حکومه‌رانیه‌ی له‌ پ‌ش‌ته‌وه‌ هه‌ب‌یت، کادیرانی په‌روه‌رده‌ی ده‌توانن رۆنی خۆیان ب‌ی‌ن‌ن و به‌ ته‌وا‌وی ر‌ا‌ده‌ستی ئەو سیستمه‌ نه‌ب‌ن که‌ به‌ سه‌ر‌مان‌دا ده‌ج‌ه‌س‌پ‌یت، نه‌وان ده‌توانن به‌ هه‌و‌ی ت‌ا‌که‌ک‌ه‌سی و ده‌سه‌ت‌چه‌می، هه‌و‌ی به‌ر‌ز‌ک‌رده‌وه‌ی نا‌ستی ه‌و‌ش‌یار‌ی‌ش ت‌اک و کۆی ف‌ی‌رخ‌واران ب‌ه‌دن و به‌ ناراسته‌ی ر‌یک‌ه‌یه‌کی دیکه‌ی دژ به‌ سیستمه‌که‌دا په‌روه‌رده‌یان ب‌که‌ن

وه‌ک هه‌موو کایه‌کانی دیکه‌ی کۆمه‌ل‌گه‌، ب‌واری په‌روه‌رده‌ و ف‌ی‌ز‌کردن‌یش له‌ هه‌ر‌ه‌می کوردستان ت‌ووش‌ی په‌ت‌ای قه‌یر‌ان ه‌ات‌وه‌. قه‌یر‌انه‌که‌ش به‌ په‌لی یه‌ک خۆی ده‌ب‌ین‌ت‌ه‌وه‌ له‌ نه‌بوونی هه‌سه‌فه‌یه‌کی په‌روه‌رده‌ی پ‌ی‌ش‌ک‌ه‌وتو‌ت‌و‌خ‌وا‌ز. ی‌اش‌ان نه‌بوونی ر‌و‌ن‌ی‌ایه‌کی رۆشن بۆ ده‌ها‌ت‌و‌وی ئەم که‌رته‌ له‌ کوردستان‌دا. ب‌ی‌گ‌ومان دۆخ‌یک‌ی له‌م جۆره‌ش نه‌ سه‌یره و نه‌ ج‌ی‌گه‌ی سه‌ره‌س‌ره‌مانه‌، به‌ل‌کو‌و هه‌ر ئەوه‌ چ‌ا‌وه‌روان ده‌ک‌ر‌یت

که‌رتی په‌روه‌رده‌ له‌ کوردستان، ن‌ی‌ست‌ا چ‌و‌ته‌ ناو هاو‌ک‌ی‌شه‌ بازر‌گ‌ان‌یه‌یه‌کانه‌وه‌، نه‌وه‌ی پ‌ی‌ ده‌گ‌و‌ر‌یت خوێندنی گشتی و که‌رتی حکومه‌ی، به‌روه‌ پ‌وک‌انه‌وه‌ ده‌چ‌یت. به‌ مانایه‌کی تر، که‌رتی په‌روه‌رده‌ له‌ کار‌ه‌یه‌کی گه‌وره‌ ده‌چ‌یت، که‌ که‌رتی حکومه‌ی ته‌نه‌ا بو‌ته‌ دو‌ک‌ان‌یک ب‌و‌ ن‌اس‌اند‌نی به‌ره‌مه‌کان و نا‌ر‌ده‌ی ف‌ی‌رخ‌واران بۆ کار‌ه‌که‌، که‌ بر‌ت‌ی‌یه‌ له‌ که‌رتی تایه‌ته‌. قوتابخانه‌کانی که‌رتی تایه‌ته‌ له‌ لایه‌ن سه‌ر‌مایه‌داره‌کانه‌وه‌ خ‌ا‌وه‌ند‌ار‌تی ده‌گر‌ین، ئەو سه‌ر‌مایه‌دارانه‌ش ل‌ی‌کی به‌ه‌ز‌یان له‌گه‌ل پارته‌ ده‌سه‌لات‌داره‌کان‌دا هه‌یه‌، پارته‌ ده‌سه‌لات‌داره‌کان‌یش هه‌لس‌ور‌نه‌ری کار‌وب‌اره‌کانی کۆمه‌ل‌گه‌ن، به‌ په‌روه‌رده‌شه‌وه‌

به‌ گۆژ‌یه‌ ی‌اس‌ا گ‌شت‌یه‌ کار‌ی‌ر‌ا‌وه‌کانی هه‌ر‌ه‌می کوردستان و ع‌ی‌راق، پ‌ن‌و‌ی‌سته‌ خوێندنی قوت‌ا‌ض‌ی ب‌نه‌ره‌تی به‌ خۆرای ب‌یت بۆ هه‌موو که‌سی‌ک و خوێندنی ناچار‌ی ب‌یت. واته‌ وه‌ر‌گ‌رت‌ی پ‌اره‌ له‌ به‌ر‌انب‌ه‌ر خوێندنی سه‌ره‌ت‌ای‌یدا، پ‌ی‌چه‌وانه‌ی ی‌اس‌ا‌ک‌انه‌. نه‌وه‌ی ده‌ب‌ی‌ر‌یت نه‌ک هه‌ر پ‌اشه‌کش‌یه‌ به‌و ی‌اس‌ا و ر‌ی‌س‌ایانه‌ی ده‌سه‌لات‌دارانی ئەم وڵاته‌ خۆیان دا‌یان ر‌ش‌ت‌وه‌، به‌ل‌کو‌ کار‌کردنه‌ به‌ ناراسته‌یه‌کی پ‌ی‌چه‌وانه‌ش‌یان. له‌ لایه‌ک ش‌ت‌یک بوونی ن‌ی‌یه‌ به‌ نا‌وی هه‌سه‌فه‌ی په‌روه‌رده‌، نه‌وه‌ی

پ‌ی‌ش‌ک‌ه‌ی کردوه‌، ئەمان ده‌یکه‌ن به‌ بار‌گر‌انی به‌ سه‌ر‌ خه‌ل‌که‌وه‌

به‌شی دوه‌می کتێبه‌کانی ئەم قوتابخانه‌، بر‌ت‌ی‌ی‌ن له‌ کتێبی وانه‌کانی (زمانی ن‌ی‌نگ‌یز‌ی و پ‌اش‌ک‌ۆ‌کان‌ی، زان‌سه‌ت‌گان، ب‌ی‌ر‌کاری، هه‌ند‌یک جار وه‌رز و کۆم‌پ‌یوت‌ه‌ر و ه‌ون‌ه‌ر، له‌گه‌ل ئەو وانه‌ ل‌ا‌وه‌کی‌یانه‌ی که‌ له‌ هه‌ند‌یک قوتابخانه‌ ده‌خ‌و‌ن‌ر‌ین). ئەم کتێبانه‌ به‌شی زۆریان به‌ره‌می کۆم‌پ‌ان‌یا زه‌به‌لا‌حه‌کان‌ی ب‌واری خوێندن له‌ ج‌ی‌هان‌دا (وه‌ک نۆک‌س‌ۆرد و کام‌ب‌ری‌ج و... هت‌د)، به‌لام کتێبه‌کان زۆر به‌ که‌می ن‌وس‌خ‌ه‌ی نۆر‌گ‌ین‌ان‌ن، به‌ل‌کو‌ کۆپ‌یک‌را‌وی چاپ‌خانه‌کان‌ی وڵاتی ئ‌یر‌ان یان ئ‌ۆ‌ک‌رای‌یا ی‌ا‌خ‌ود کوردستان، که‌ له‌ چ‌ا‌و ت‌ی‌چ‌و‌وی ن‌وس‌خه‌ ن‌ه‌س‌ل‌یه‌یه‌کان‌یا، پار‌ه‌یه‌کی که‌می ت‌ن‌ ده‌چ‌یت

کۆی گشتی ت‌ی‌چ‌و‌وی کر‌ینی هه‌موو ئەم کتێبانه‌ له‌ سه‌ر قوتابخانه‌ ئەه‌لییه‌کان، له‌ (25000 دینار) ت‌ی‌ن‌ا‌پ‌ه‌ر‌یت بۆ پاک‌ی‌ج‌ی یه‌ک قوت‌ا‌ض‌ی. به‌لام قوتابخانه‌ ئەه‌لییه‌کان ئەم پاک‌ی‌چانه‌ به‌ ن‌رخ‌یک‌ چه‌ند قات به‌ قوت‌ا‌ب‌ی‌ان ده‌ف‌رۆ‌شه‌وه‌، که‌ هه‌ره‌ هه‌زاره‌که‌یان له‌ (50 دۆلار)وه‌ ده‌ست پ‌ی‌ ده‌کات تا زیات‌ر له‌ (200 دۆلار). واته‌ ئەگه‌ر

قوتابخانه‌یه‌ک (1000 قوت‌ا‌ض‌ی) هه‌ب‌یت، بۆ هه‌ر قوت‌ا‌ب‌ی‌یه‌کی‌ش ته‌نه‌ا له‌ فرۆش‌ته‌وه‌ی کتێبه‌کان‌ی خ‌و‌ین‌ندا (100 دۆلار) قازان‌ج ب‌کات، کۆی گ‌شت‌ی قازان‌ج‌ی ئەو قوتابخانه‌یه‌ له‌م ب‌واره‌دا ده‌گ‌اته‌ (100000 دۆلار، واته‌ 10 ده‌قه‌تر دۆلار) ته‌نه‌ا. بۆ یه‌ک سا‌ن‌ی خ‌و‌ین‌دن

له‌ راست‌یدا ئەمه‌ ت‌ا‌ل‌ا‌ن‌ک‌رد‌ن‌یک‌ی نا‌ش‌ک‌رای گ‌یر‌ف‌انی هاو‌لات‌یانه‌، که‌ سه‌ر‌بار‌ی فر‌و‌ی‌دان‌ی‌ان به‌ وه‌هه‌که‌کان‌ی خوێندنی تایه‌ته‌، له‌ ر‌و‌ی دار‌ای‌شه‌وه‌ ده‌یان‌رو‌وت‌ن‌ه‌وه‌

له‌ به‌شه‌کان‌ی دا‌ه‌ات‌و‌ودا ب‌اس‌یک له‌ نا‌وه‌رۆ‌کی ئەم پرۆگرامه‌ ده‌که‌ین و ئەو پ‌ر‌سه‌ ده‌رو‌ژ‌ن‌ی‌ن که‌ نا‌ی‌ا پرۆگرامه‌ به‌کار‌ه‌ی‌ن‌را‌وه‌کان‌ی ئەم قوتابخانه‌ نا‌وه‌رۆ‌کی‌یه‌که‌ک‌ و ج‌ی‌ا‌وا‌ز‌تر له‌ قوتابخانه‌کان‌ی تر په‌یره‌و ده‌که‌ن؛ ی‌ا‌خ‌ود ته‌نه‌ا ج‌و‌ینه‌وه‌ی نا‌ی‌یدا کۆنه‌خ‌وا‌زه‌کانه‌. دوات‌ر‌یش ب‌اس له‌ نه‌ج‌ت‌یدا هه‌ند‌یک له‌و قوتابخانه‌ ده‌که‌ین که‌ ناو ن‌را‌ون ت‌ی‌ن‌و‌ده‌وت‌ن‌

کوت‌ا‌ض‌ی نا‌بی 2021

گائته‌ ج‌اریه‌کانی هه‌ل‌ب‌ژ‌اردن

ئه‌وزاد بابان

سه‌ره‌رای ش‌ا‌و‌نگه‌ری گائته‌ج‌ارانه‌ی هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنی په‌رله‌مان‌ی له‌ ته‌وا‌وی وڵاتانی ج‌ی‌هان‌دا، به‌لام ه‌ی‌ج نه‌ب‌یت له‌ هه‌ند‌یک وڵات‌دا، به‌تایه‌تی له‌ وڵاتانی نه‌رو‌ویی و رۆژ‌نا‌وا، ئەو که‌سه‌ی که‌ خ‌و‌ی ک‌ان‌د‌ید ده‌کات، یان ئەو حزبه‌ی به‌ش‌دار ده‌ب‌یت له‌ هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌کان‌دا، به‌ پرۆژه‌یه‌که‌وه‌ به‌ش‌دار ده‌ب‌ی، و چه‌ند به‌ل‌ت‌ن‌یک ده‌دات، وه‌ک ز‌یاد کردنی موچه‌ و باش‌تر‌کردنی خه‌مه‌ت‌گ‌و‌زاریه‌کان به‌گ‌شت‌ی و به‌ تایه‌ت‌یش له‌ که‌رت‌ی ته‌ند‌روستی و خوێندن و دا‌ی‌ن‌ک‌رد‌نی هه‌لی کار و، ... هت‌د.

ئه‌وه‌ی ئەم هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌ پ‌ی‌ش‌وه‌خته‌ی ع‌ی‌راق‌ی پ‌ن‌ده‌ناس‌ر‌یت‌ه‌وه‌، به‌تایه‌ته‌ له‌ کوردستان‌دا، هه‌تا ئەو واده‌ و به‌ئ‌ینه‌ در‌و‌ی‌ن‌انه‌ی که‌م‌پ‌ینی هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنی په‌رله‌مان‌یش ن‌یه‌.

ئه‌گه‌ر سالانی ر‌اب‌رد‌وو له‌ هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌کان‌دا ئەو زمان‌ل‌و‌سیه‌یه‌یان هه‌بو‌و‌یت بۆ واده‌ی در‌و‌ی‌نه‌ی دا‌ی‌ن‌ک‌رد‌نی هه‌لی کار و پ‌ی‌ش‌ک‌ه‌ش‌کردنی خه‌مه‌ت‌گ‌و‌زاری، ئە‌وه‌ له‌ ن‌ی‌ست‌ادا و له‌م هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌دا، که‌ ئەو واده‌ در‌و‌ی‌ن‌انه‌ هه‌م‌و‌ی که‌ش‌ف ب‌وون و له‌ ج‌یاتی هه‌لی کار ب‌ی‌ن‌ک‌اری چه‌ند‌ین به‌رابه‌ر ز‌یادی کرد‌وه‌، وه‌ له‌ ج‌یاتی دا‌ی‌ن‌ک‌رد‌نی خه‌مه‌ت‌گ‌و‌زاری رۆژه‌ی رۆژ خه‌مه‌ت‌گ‌و‌زاریه‌کان که‌م‌بو‌ونه‌ته‌وه‌ و درا‌ون به‌که‌رت‌ی تایه‌ته‌ و ن‌رخه‌کان‌یان بار‌گر‌انه‌یه‌کی زۆری بۆ سه‌ر ش‌انی ج‌ه‌ما‌وه‌ر دروست‌کرد‌وه‌، هه‌ر‌و‌یه‌ رو‌به‌رووی نا‌ره‌زایه‌ت‌یه‌کی به‌ره‌ف‌را‌ونی ج‌ه‌ما‌وه‌ر بو‌ونه‌ته‌وه‌.

هه‌رچه‌نده‌ به‌ وروژ‌اندنی هه‌ست و نه‌ستی نه‌ته‌وه‌یی ده‌یان‌ه‌و‌یت خ‌و‌ل ب‌که‌نه‌ چ‌ا‌وی خه‌ل‌کی و نارام ر‌ایان‌گ‌رن تا هه‌ل‌ب‌ژ‌اردن ت‌ی‌ده‌په‌ر‌یت، به‌لام کات‌یک نا‌ره‌زایه‌ت‌یه‌کان‌ی ج‌ه‌ما‌وه‌ری وه‌ته‌نگ‌ه‌ات‌وو به‌رو‌ی‌ان‌دا ده‌ته‌ق‌ن‌ه‌ته‌وه‌، ر‌و‌وی راسته‌ق‌ین‌ه‌ی خ‌و‌یان ده‌رده‌خ‌ه‌ن و نا‌چار‌ن بۆ نه‌ونه‌ ته‌قه‌ له‌ هه‌زارانی خان‌وه‌ ب‌ن‌ تا‌پ‌ۆ‌کان ب‌که‌ن، یا ل‌ی‌ژ‌نه‌ی ئەمنی و سیخ‌وری دروست ب‌که‌ن له‌ نا‌وه‌ند‌ه‌کان‌ی کار به‌سه‌ر کار‌به‌ند و کر‌ی‌کارانه‌وه‌ بۆ ر‌ی‌گ‌رت‌ن له‌ خ‌س‌ته‌رووی خ‌وا‌سه‌ت‌ان و نا‌ره‌زایه‌ت‌یه‌کان‌یان، جا له‌م بار‌و‌ده‌دا‌یه‌ که‌ بانگه‌شه‌ و ش‌تی گائته‌ج‌اری وه‌ک ر‌ی‌کلام‌کردنی هه‌ند‌ئ له‌ په‌رله‌مان‌تارانی پ‌ی‌ش‌وو بۆ ها‌وسه‌ره‌کان‌یان و ق‌ت‌وا‌دی هه‌ند‌ئ له‌ ک‌ان‌د‌ی‌دی حزبه‌کان ده‌ب‌یستی و ده‌ب‌ینی.

هه‌موو نه‌مان‌ه‌ش ئەوه‌مان پ‌ی‌ ده‌ئ‌ن که‌ ئەم هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌ سینا‌ر‌ۆ‌یه‌کی گائته‌ج‌اریه‌، پ‌ی‌ش‌وه‌خت کورسیه‌کان دا‌به‌ش‌ ک‌را‌ون، به‌ش‌داری هه‌ل‌ب‌ژ‌اردن ده‌نگ‌دانه‌ به‌ زه‌وت‌کردنی ئ‌یر‌اده‌ی نازادانه‌ی خ‌وت‌ و دان‌ی سه‌لا‌چه‌ته‌ به‌ په‌رله‌مان‌تارن‌یک که‌ د‌و‌ای هه‌ل‌ب‌ژ‌اردن به‌ و‌اس‌ته‌ش نا‌ی‌د‌ۆ‌ز‌یت‌ه‌وه‌، ئ‌یره‌وه‌ ت‌و‌ی ده‌نگ‌ده‌ر ب‌ی‌ج‌گه‌ له‌ وه‌ره‌قه‌یه‌کی س‌و‌نا‌و ه‌ی‌ج‌ی تر نا‌ب‌یت، بۆیه‌ ر‌ی‌گه‌ی دروست و له‌ده‌سه‌ت‌نه‌دان‌ی ئ‌یر‌اده‌ ده‌نگ‌نه‌دان و ب‌ای‌ک‌ۆ‌ن‌ک‌رد‌نی ئەم گائته‌ج‌اریه‌یه‌، که‌ له‌ ن‌ی‌ست‌ادا و له‌م هه‌ل‌ب‌ژ‌اردنه‌دا بۆته‌ بزوت‌نه‌وه‌یه‌کی به‌ره‌ف‌را‌ونی کۆمه‌ل‌ایه‌تی و خ‌و‌ر‌س‌کانه‌، که‌ سه‌ر‌مان پ‌ن‌و‌ی‌سته‌ ر‌یک‌خ‌را‌وی ب‌که‌ین و له‌به‌ر‌امه‌ر په‌رله‌مان‌ی کار‌ت‌و‌ی‌ان‌دا به‌ر‌چه‌سته‌ی ب‌که‌ینه‌وه‌ و ده‌سه‌لات ب‌گه‌ر‌ن‌یه‌نه‌وه‌ بۆده‌ستی خه‌ل‌کی نازاری و کر‌ی‌کار و زه‌خ‌مه‌ت‌ک‌شی ئەم هه‌ر‌مه‌، که‌ هه‌ر ئەم ر‌ی‌گه‌یه‌شه‌ ر‌ی‌گه‌ی ر‌ز‌گ‌ار‌بوون له‌ده‌ست ئەم ده‌سه‌لاته‌ د‌ژ‌ه‌ ج‌ه‌ما‌وه‌ریه‌یه‌.

سینتیمه‌ری 2021

به‌بۆنه‌ی مه‌رگی ناوه‌ختی هاورپی خۆشه‌و‌وست مامۆستا عه‌زیز

په‌ت‌ای کورۆنا، که‌سایه‌ت‌یه‌یه‌کی م‌ی‌ه‌ره‌بان، نارام و پ‌ر له‌ ن‌ی‌سان‌ییه‌تی ت‌ی‌ سه‌ند‌ین. س‌ن‌ شه‌مه‌مه (24-8-2021) مامۆستا عه‌زیز، (عه‌زیز مح‌مه‌د عه‌بدو‌لا) بۆ دو‌وا‌چار چ‌ا‌وه‌کان‌ی ل‌ی‌ک‌نا و خه‌م‌یک‌ی ق‌و‌ول و گه‌وره‌ی خه‌سته‌ د‌ئ‌مانه‌وه‌.

ئه‌وه‌ هه‌ر له‌ هه‌ش‌تا‌ک‌انه‌وه‌ خه‌یا‌ت‌کار‌یک‌ی ماند‌و‌ونه‌ناس‌ی د‌ژ‌ به‌ ن‌ی‌ست‌ی‌داد و تا‌وا‌نه‌کان‌ی ر‌ژ‌یم‌ی به‌ع‌س بو‌و. له‌ سه‌ره‌ت‌ای نه‌وه‌ته‌کان‌یش‌دا هه‌ن‌س‌ورا‌وی ش‌و‌ر‌اکان و له‌ دامه‌ز‌ر‌ینه‌رانی (ب‌ن‌که‌ی ش‌ور‌اکانی عه‌ره‌به‌ت) بو‌و. هه‌روه‌سا هه‌ن‌س‌ورا‌وی ر‌یک‌خ‌را‌وی (یه‌ک‌یت‌ی ب‌ی‌کاران له‌ کوردستان) و له‌ دامه‌ز‌ر‌ینه‌رانی بو‌و. ده‌ربه‌ند‌ی‌یه‌ی ئەو ر‌یک‌خ‌را‌وه‌ کر‌ی‌کار‌یه‌یه‌. ئەو له‌نا‌و کۆر و کۆمه‌ل و حزب و ر‌یک‌خ‌را‌وه‌کان‌ی بزوت‌نه‌وه‌ی کۆم‌ن‌ی‌ست‌یدا در‌ژ‌ه‌ی به‌ خه‌بات‌ی خ‌و‌ی‌دا‌وه‌ تا ژ‌ایانی په‌نا‌به‌ری و گه‌یشت‌نی به‌ ئە‌مان‌یا.

د‌و‌ای گه‌رانه‌وه‌شی بۆ کوردستان، رو‌و‌خ‌س‌ار‌یک‌ی هه‌م‌یشه‌ نام‌اده‌ی خ‌و‌پ‌ی‌شان‌دان و نا‌ره‌زایه‌ت‌یه‌کان‌ی کوردستانی ع‌ی‌راق بو‌وه‌، به‌تایه‌ته‌ت وه‌ک مامۆستایه‌کی زان‌کۆ هه‌م‌یشه‌ له‌نا‌و نا‌ره‌زایه‌ت‌یه‌کان‌ی مامۆستایان و خ‌و‌ین‌د‌کاران‌دا رۆنی به‌ر‌چ‌ا‌وی هه‌بو‌وه‌ له‌ ر‌یک‌خ‌س‌تن و وه‌ر‌ی‌خ‌س‌ت‌ن‌یا‌ندا.

له‌م سالانه‌ی دو‌وا‌ی‌ش‌دا خ‌ا‌و‌ن پر‌و‌ژ‌ه‌ی

کاری هه‌ره‌وزه‌ی ج‌ه‌ما‌وه‌ریانه‌ بو‌و، وه‌ ل‌ی‌بر‌ا‌وانه‌ خه‌بات‌ی ده‌کرد بۆ په‌گ‌ر‌ت‌و‌و‌کردن و به‌ر‌چه‌سته‌کردنه‌وه‌ی ئ‌یر‌اده‌ی ئەو ج‌ه‌ما‌وه‌ره‌ زه‌خ‌مه‌ت‌ک‌ش‌یه‌ له‌ ر‌یک‌خ‌را‌وه‌ هه‌روه‌ز‌ییه‌کان‌دا.

سه‌را‌یا ژ‌ایانی (مامۆستا عه‌زیز) ر‌ه‌نگ‌دان‌ه‌وه‌ی ه‌ی‌و‌ی‌ایه‌کی به‌ه‌یز و ئ‌یر‌اده‌یه‌کی پ‌و‌ل‌ا‌ی‌ین بو‌و بۆ خه‌بات له‌ پ‌ین‌او په‌ک‌سانی و نازادی و د‌نی‌ایه‌کی باش‌تر‌دا.

به‌بۆنه‌ی مه‌رگی هاورن‌مان (مامۆستا عه‌زیز)وه‌ پ‌ر‌سه‌ و سه‌ره‌خ‌ۆشی خ‌ۆ‌مان ناراسته‌ی ئە‌ند‌امانی خ‌انه‌واده‌که‌ی، ها‌ور‌ی‌یان و د‌و‌ستان‌ی ده‌که‌ین و به‌ش‌داری خه‌م و په‌ژ‌اره‌ی‌ان‌ین.

یادی (مامۆستا عه‌زیز) به‌رز و به‌ر‌یزه‌ و هه‌ر به‌ز‌ین‌د‌و‌وسی ده‌م‌ین‌یت‌ه‌وه‌

ده‌سته‌ی به‌ر‌ی‌وه‌به‌ری رۆژ‌نامه‌ی ر‌ه‌وت

2021-8-25

هاوژین مه‌حمود

ئه‌فغانستان له‌ ن‌یوان به‌ر‌د‌اش‌ی زه‌ل‌ی‌زه‌کان‌دا

ت‌ا‌لی‌بیانی ده‌سه‌لات‌دار ها‌و‌ش‌ی‌و‌ی‌ دا‌ع‌ش که‌وته‌ رو‌خ‌انی ش‌و‌ینه‌واره‌ د‌ی‌رنه‌کان و ده‌ست په‌ر‌اند‌نی ها‌و‌لات‌یان و سه‌ره‌په‌ر‌اند‌نی ژ‌ن‌انی ئە‌فغان‌ی و ک‌وش‌ت‌و‌پ‌ر‌یک‌ی زۆر و کردنی ئە‌فغان‌ستان به‌ مۆل‌گه‌ی په‌روه‌رده‌ و را‌ه‌ب‌ن‌انی گ‌رو‌یه‌ ن‌ی‌سلام‌یه‌ ت‌و‌ن‌د‌روه‌ و ت‌ر‌ۆ‌ر‌ی‌سته‌کان‌ی وه‌ک (ئه‌لقاعیده) که‌ له‌ (11 ی سینتیمه‌ری 2001)دا هه‌لسا به‌کاره‌ ت‌ر‌ۆ‌ر‌ی‌سته‌که‌ی و هه‌ردوو ت‌الاری هه‌ور‌یری (سه‌نته‌ری بازرگانی ج‌ی‌هانی) له‌ شاری (نی‌ی‌و‌ر‌ک) رو‌خ‌اند، و ب‌ی‌ان‌و‌وی دا‌یه‌ده‌ست ئ‌ی‌م‌پ‌ر‌ی‌ال‌یز‌می ئە‌مر‌یک‌ا تا به‌نا‌وی تۆ‌له‌سه‌ند‌نه‌وه‌ له‌ (ئه‌لقاعیده) و دامه‌ز‌ر‌اند‌نی "د‌ی‌مو‌ک‌راس‌ی" ه‌ی‌رش‌ ی‌ک‌انه‌سه‌ر ئەو وڵاته‌ و دا‌گیر‌ی ب‌کات له‌ پ‌ین‌او به‌ر‌ژ‌ه‌وه‌نده‌ س‌تر‌ات‌ی‌ژ‌یه‌کان‌ی خ‌و‌ی و ده‌سه‌لات‌یک‌ی گه‌ند‌ه‌ل و به‌هه‌مان نا‌وه‌رۆ‌کی کۆنه‌په‌ر‌ستانه‌ی ن‌ی‌سلام‌یه‌وه‌ دا‌به‌ز‌ر‌ین‌یت

ئ‌ی‌ستا ب‌ی‌ست سا‌ن‌ ت‌ی‌به‌ری کردوه‌ له‌را‌وان‌ی ت‌ا‌لی‌بیان و (ئه‌لقاعیده)، و خه‌ر‌چ‌کردنی پار‌وه‌پ‌و‌ل‌یک‌ی خه‌یا‌تی که‌ زیات‌ر له‌ دوو ت‌ری‌لی‌ی‌ون دۆلاری ئە‌مر‌یک‌ی بو‌و له‌ ئە‌فغان‌ستان، به‌لام خه‌ل‌کی زه‌خ‌مه‌ت‌ک‌ش‌ و نا‌زاد‌ی‌خ‌و‌اری ئە‌فغان‌ستان له‌و ب‌ی‌ست‌ سا‌نه‌دا به‌ش‌یان ب‌ی‌ک‌اری و بر‌س‌یه‌تی و ب‌ی‌م‌افی بو‌و، هه‌ر ئەم بار‌و‌ده‌خ‌ه‌ش ی‌اره‌ت‌ی‌ده‌ر بو‌و که‌ جار‌یک‌ی تر بزوت‌نه‌وه‌ی ت‌ا‌لی‌بیان به‌ د‌ژ‌ایه‌تی سو‌پ‌ای دا‌گیر‌ک‌ه‌ری ئە‌مر‌یک‌ا و وڵاتانی (په‌یمان‌ی نا‌تۆ) ب‌ت‌وان‌یت ئە‌وان نا‌چار به‌ پ‌اشه‌کشه‌ و چ‌و‌نه‌ده‌روه‌ ب‌کات له‌و وڵاته‌. هه‌ر‌و‌یه‌ سا‌ن‌ (2020) وڵاته‌ به‌گ‌ر‌ت‌و‌وه‌کان‌ی ئە‌مر‌یک‌ا نا‌چار بو‌و ر‌یک‌ه‌وت‌نی س‌تر‌ات‌ی‌ژ‌ی له‌گه‌ل ت‌ا‌لی‌بیان ئ‌ی‌م‌وز ب‌کات و دو‌وب‌اره‌ سینا‌ر‌ۆ‌ی سالانی ر‌اب‌رد‌و‌ی دو‌وب‌اره‌ ب‌کات وه‌و بۆ به‌ده‌سه‌لانگه‌یشتنه‌وه‌ی ت‌ا‌لی‌بیان. واتا مه‌به‌تی ئە‌مر‌یک‌ا نه‌ "د‌ی‌مو‌ک‌راس‌ی" و نه‌ خ‌ۆ‌ش‌گ‌ۆ‌زه‌رانی

د‌و‌ای کۆده‌ت‌ای سا‌ن‌ (1973)ی (مح‌مه‌د دا‌و‌د‌خان) و کۆت‌ایه‌ت‌یان به‌ پ‌اشایه‌تی و راگه‌یان‌د‌نی سیستمی کۆماری، ئ‌ی‌تر زه‌ل‌ی‌زه‌کان‌ی ج‌ی‌هان وه‌ک رو‌وس‌یا و ئە‌مر‌یک‌ا، ... و چ‌ین ک‌ی‌ب‌ر‌ک‌ین‌انه‌ بۆ ده‌ست‌به‌ر‌ا‌گ‌رت‌نی ئە‌و وڵاته‌ و خ‌س‌ته‌ خه‌مه‌تی به‌ر‌ژ‌ه‌وه‌نده‌ی س‌تر‌ات‌ی‌ژ‌ی و ئ‌ی‌ق‌ل‌ی‌مه‌یه‌کان‌ی خ‌ۆ‌یان. ئە‌وه‌بو‌و سا‌ن‌ (1978) به‌ پ‌ش‌ت‌ی‌وان‌ی (یه‌ک‌یت‌ی س‌و‌ق‌ی‌ت) کۆده‌ت‌ایه‌ک به‌ن‌جام‌دار و (ح‌ز‌بی د‌ی‌مو‌ک‌رات‌ی گه‌ل) ده‌سه‌لات‌ی گ‌رت‌ه‌ده‌ست. (یه‌ک‌یت‌ی س‌و‌ق‌ی‌ت) نا‌چار بو‌و بۆ پ‌ش‌ت‌ی‌وان‌ی و به‌ر‌گ‌ری له‌ ج‌گه‌مه‌تی "س‌و‌ش‌ی‌ال‌ی‌ست‌" ن‌ازه‌ سو‌پ‌ایه‌کی زۆر ر‌ه‌وانه‌ی ئە‌فغان‌ستان ب‌کات و ئە‌و وڵاته‌ دا‌گیر‌ب‌کات

هه‌ر ز‌وو ئە‌مر‌یک‌ا و وڵاتانی کۆنه‌په‌ر‌ستی نا‌و‌چه‌که‌ که‌وت‌نه‌ خ‌ۆ‌یان بۆ پ‌ر‌چه‌ک‌کردن و پ‌ش‌ت‌ی‌وان‌ی چه‌ند‌ین بزوت‌نه‌وه‌ی نا‌ی‌نی کۆنه‌په‌ر‌ستی د‌ژ‌ه‌ نازادی و د‌ژ‌ه‌ مۆد‌ر‌ن‌یز‌م بۆ به‌ر‌ت‌گ‌ار‌بو‌ونه‌وه‌ی په‌ل‌ک‌ی‌شان‌ی (یه‌ک‌یت‌ی س‌و‌ق‌ی‌ت) بۆ ن‌اس‌ای نا‌وه‌ر‌است و رو‌و‌خ‌اند‌نی کۆماری ئە‌فغان‌ستان "ن‌ی‌س‌امه‌ ب‌ن‌ لادن یه‌ک‌یک بو‌و له‌سه‌ر‌کرده‌ عه‌ره‌ب ئە‌فغانه‌کان که‌ راسته‌وخ‌و پ‌اره‌ و چه‌ک‌و‌چ‌ۆ‌نی له‌ و‌ی‌لا‌یه‌ته‌ یه‌ه‌گ‌ر‌ت‌وه‌کان‌ی ئە‌مر‌یک‌ا و سه‌عو‌دی‌ه‌ وه‌رده‌گ‌رت

د‌و‌ای ب‌ن‌به‌ستی نا‌بو‌وری س‌و‌ق‌ی‌ت له‌سا‌ن‌ی (1989) سو‌پ‌ای سو‌وری س‌و‌ق‌ی‌ت ک‌ش‌انه‌وه‌ی له‌ ئە‌فغان‌ستان راگه‌یان‌د و د‌وب‌اره‌ ئە‌و و‌ی‌لا‌ته‌، که‌وته‌وه‌به‌ر ده‌جه‌ته‌ی شه‌ری نا‌وخ‌ۆ و ها‌نت‌ی په‌ل‌ی‌ش‌ا‌وی گ‌رو‌وی ن‌ی‌سلام‌ی ت‌و‌ن‌د‌ر‌وه‌. له‌ کۆت‌ای‌دا بزوت‌نه‌وه‌ی ت‌ا‌لی‌بیان له‌و‌لات‌ی پ‌اک‌ستان در‌ووست بو‌و به‌س‌ۆ‌ن‌سه‌ری ئە‌مر‌یک‌یه‌کان و سا‌ن‌ (1996) ده‌سه‌لات‌یان گ‌رت به‌سه‌ر ته‌وا‌وی خ‌ا‌کی ئە‌فغان‌ستان‌دا

با تۆپه ناگرینه‌که نه‌وان بسوتینی!

خویندنه‌ویه‌ک بۆ کشانه‌وه‌ی نه‌مریکا له نه‌فغانستان

دریژایی (۷۴) کیلومه‌تر هه‌یه.

روسیا به ناشرکا رهنه‌ی له کشانه‌وه‌ی نه‌مریکا گرت و وک هۆکارێک بۆ تیکدانی ناسایشی نه‌ته‌وه‌یی ناوچه‌که‌ی له‌قه‌له‌مدا، له‌وه‌رێه‌وشدا ده‌ستگیر کرد به مانۆریکی سه‌ربازی گه‌وره له‌گه‌ڵ سوپای هه‌ردوو وڵاتی دراوسێی نه‌فغانستان (تاجیکستان و ئۆزبیکستان) له نزیك سنوره‌کانی له‌وه‌و وڵاته به نه‌فغانستانه‌وه، نه‌مه‌ش له‌کاتیکیدا له‌سه‌رویه‌ندی کۆنترۆلکردنی نه‌فغانستان له لایه‌ن تالیبانه‌وه، پینتریش شانیدیکی نه‌وانی بانگیشت کردبوو بۆ مۆسکۆ، جیاه‌له‌وه‌ش به‌شاداریک له کۆنگره‌یه‌که‌دا له‌گه‌ڵ نه‌مریکا و چین و پاکستان بۆ گرتنه‌ به‌ری هه‌لوێستیکی و یکه‌ده‌نگیه‌ک له نه‌گه‌ری هه‌ر پینشاهتیکی نه‌خواراو. نابێ هه‌وشمان بیر بچێ که روسیا له هه‌ولنی پینکته‌نایی به‌ریه‌ک دایه له‌نیوان که‌مایه‌تی تاجیک و ئۆزبیک و ته‌یافته‌ی (هه‌زاره‌ی شیعه مه‌زه‌به‌) به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ ئێران بۆ روه‌په‌وه‌یه‌وه‌ی تالیبان له کاتی گرتنه‌به‌ری سیاسه‌تیکی دژ به‌به‌رزوه‌ندی نه‌وان و هه‌ولنی ده‌ریگه‌کردنی تالیبان به گێچه‌له‌ ناوخۆیه‌کانیه‌وه، جگه له‌وانه‌ش مه‌ترسی دووباره سه‌ره‌ه‌له‌دانیه‌وه‌ی بزوتنه‌وه توندرووه ئیسلامیه‌کانی هه‌رێمی چیچان هۆکاریکی که‌یه بۆ نه‌وه دئه‌راوکییه‌ی روسیا.

عه‌بدولاه ساج

کرد، له‌ویش به‌هۆی نه‌وه ناوگۆره خیرا و کتو پهری له نه‌فغانستان رویدا وتالیبان توانی، به‌ر له کاتی کشانه‌وه‌ی یه‌کجاری نه‌مریکا (2)، زۆر زوو بچینه‌ ناو کابول و نه‌شرف غه‌نی سه‌رۆکی نه‌وه و وڵاته ده‌ریه‌رینی! چونکه ئێران له‌وه سه‌رویه‌نده‌دا سه‌ره‌گرمی ده‌ستاو ده‌ستکردنی ده‌سه‌لات بوو له نیوان هه‌ردوک سه‌رۆک کۆمارداو و نه‌یه‌رزابوو نه‌وه‌ی خۆی ناماده بکا بۆ نه‌وه ناوگۆره کتوپه‌ر! نه‌وه پینتر پلانیکی دارشپه‌وو که هه‌ردوک لایوا (فاطمیون) که له نه‌فغانه شیعه‌کان ییکی هه‌تاوه و لایوا (سید الشهداء) که له شیعه‌ی عیراقن له سوریا بکشینتیته‌وه به‌ره‌و سنوره‌کانی نه‌فغانستان له نه‌گه‌ری هه‌ر رویدیکی نه‌خواراو به‌تایبه‌ت له‌گه‌ڵ که‌مایه‌تی (هه‌زاره‌ی) شیعه که له‌سه‌دا نۆزده‌ی دانشتوانی نه‌فغانستان پینکدینن. نه‌مه‌ه جگه له کیشه‌ی ناوچه‌ی بلوچستانی ئێران که زۆربه‌یان له (مه‌زه‌به‌ی سونه‌ن).

هیندستانیش یه‌کیه‌که له‌وه وڵاته‌یه‌ی زه‌ره‌مه‌ند ده‌بن له‌وه کشانه‌وه‌یه‌وه چونکه نه‌یاره میژویه‌کی که پاکستانه له رێگای ده‌زگا نه‌میانه‌کانیه‌وه به

یا درنده‌یه‌کی وه‌ک تالیبانی نیشته‌جی کردوه تیایدا وه‌یسا دیکتاتۆریکی وه‌ک عه‌بدولفه‌تاح سیسی میسر.

جه‌ماوه‌ری کرێکار و زه‌حه‌تکێش و ژنانی نازادبخواز و به‌ره‌ی پینشکه‌وتوخوازی نه‌وه وڵاته‌یه‌کی پینسته نه‌وه راستیه‌ برانن که نه‌وه دوو به‌ره‌ کۆنه‌ په‌رسته، چ نه‌مریکا و ده‌وله‌ته‌ هاوپه‌یمانه‌کانی به ده‌وله‌ته‌ نه‌یاره‌کانیشیا نه‌وه، له‌گه‌ڵ تالیبان، چ له شه‌ر و کوشتا‌ریاندا و چ له‌ ناشریانه‌دا جگه له مائۆیرانی بۆ خه‌کی کرێکار و زه‌حه‌تکێشی نه‌وه وڵاته‌یه‌ ناگرێ چاره‌ریی هه‌چی تریان ئینکری، هه‌ر یه‌وه‌ی له‌هه‌رامبه‌ردا ده‌بن به‌ یه‌کریزی خه‌باتی به‌رویا نه‌وه‌وه‌ بوه‌ستن به‌مه‌به‌ستی هه‌تا نه‌ کایه‌ی ده‌سه‌لاتی شۆرشگیرانه‌ی خۆیان به‌ره‌و پینکته‌نایی کۆمه‌لگایه‌کی ناسوده و نازاد و یه‌کسان. دواجار نه‌وه ناگره‌ی بۆ یه‌کته‌ره‌لیان نایسانده‌وه ته‌نیا به‌رۆکی خۆیان بگرتنه‌وه.

۲۰۲۱ / ۸ / ۳۱

1. حزبی ئیسلامی تورکستانی، ریکخراویکی جوداخوازی چه‌کداره له‌نیو ئیگۆره‌کاندا له‌ باکووری رۆژئاوای چین داوای پینکته‌نایی ده‌وله‌تیکی ئیسلامی ده‌کا له هه‌رێمی شینجیانگ. (ویکیپیدیا).
2. نه‌مریکا شه‌وی ۳۰ / ۲۱ ی ئۆگه‌ستی ۲۰۲۱ کاتژمێر ۱۲ ی شه‌وه‌ی په‌یمانی خۆی له‌گه‌ڵ تالیبان به‌جێ هه‌تا و دوا سه‌ربازی خۆی له‌وه وڵاته‌یه‌ کشانده‌وه.
3. بزوتنه‌وه‌یه‌کی توندرووی پاکستانیه نامانچه‌که‌ی پیا‌ده‌کردنی ته‌واوی یاسا‌کانی شه‌ریه‌تی ئیسلامه له‌وه وڵاته‌یه‌ و هه‌ولنی وه‌ده‌ردانی هه‌زه‌کانی په‌یماننامه‌ی (ناخۆیه‌، بۆ نه‌وه مه‌به‌سته‌ش چه‌ندین روه‌په‌وه‌یه‌وه‌ی سه‌ربازی له‌نیوان سوپای پاکستان و نه‌واندا رویداوه.

گروپی G7 و چه‌مکی "نه‌خلاق" له‌ سیاسه‌تدا!

رێگار عومه‌ر

چوارشه‌مه‌مه؛ (۲۵-۸-۲۰۲۱) گروپی (G7) کۆبوونه‌وه‌ی یان هه‌بوو، هه‌روه‌کو له‌م لینه‌کی خواره‌وه ده‌یبینن، نه‌وان داوایان له ده‌سه‌لاتدارانی ئیستای نه‌فغانستان کردوه که "ده‌بن نه‌فغانستان بپارێزن له‌وه‌ی بیته‌ مۆلگه‌ی تیرۆریزم!" زیاد له‌وه‌ش داوایان کردوه که نه‌وه حکومه‌ته‌ی دروست ده‌یته "پابه‌ندی خۆی نیشان بدات سه‌باره‌ت به‌ یاسا ئی‌ده‌وله‌ته‌یه‌کانی مافی مرۆف، نه‌وه مافانانه پارێزراو بێت بۆ گشت هاوڵاتیانی نه‌فغانستان به‌ تاییه‌تی ژنان و مندالان!!".

زۆر نامۆ ده‌بن نه‌گه‌ر که‌سیکی هۆشیار له ئیستای دوینادا، داوا له هه‌یه‌ر زانیوه‌وه‌کانی ئیو سیاسه‌تی جیهانی، زه‌له‌یه‌زه‌کان، ده‌سه‌لاتداره‌ نیشتمانییه‌کان بکات که ده‌بن له‌ سیاسه‌ت کردندا "ته‌خلاق" هه‌یه‌یت! نه‌وان خۆیان بزه‌یه‌کت بۆ ده‌که‌ن و پینت ده‌لێن خه‌وینیه‌ریکتر، خۆزگه‌خواریکیتری ئیو عه‌وام.

گره‌تی مرۆفی هۆشیاری نه‌مه‌ سه‌رده‌مه؛ له هه‌ر کۆنیه‌کی جیهان بێت، نه‌وه‌یه‌ له گه‌ل مرۆقه‌ هۆشیاره‌کانیتری دونه‌یا تۆریکی جیهانی نیه‌ له رووی ریکخستنی سیاسیه‌وه هه‌موویان به‌ یه‌که‌وه‌ گرێ بیا، تا بیان کات به‌ یه‌ک هه‌یزی سیاسی کاریگه‌ر، چه‌شنی ریکخراوه‌ ئیو نه‌ته‌وه‌یه‌یه‌کانی سه‌رده‌می مارکس و هه‌ندیک له هه‌وله‌کانی سه‌ره‌ته‌ی سه‌ده‌ی بیست، تا له‌وه‌یه‌ په‌ره‌نگاری نه‌وه هه‌زه‌مونه‌ زانه‌ی "دامرۆقبوون و به‌دنه‌خلاقیه‌ی" سیاسه‌تی جیهانی بینه‌وه، هه‌ر چ نه‌ی هاواری ریسوا کردن هه‌راسانی نه‌وه تۆیه‌ر زانه‌ بکات و نارامی لێ بپه‌یت. راسته نه‌مه‌رۆ هه‌یج له به‌رامبه‌ر "بێ

نه‌خلاق" له سیاسه‌تدا ناگرێ؛ چونکه هه‌یه‌ر به‌شی هۆشیاری کۆمه‌لگه‌کانی جیهان په‌رشه، ناماده نیه له‌سه‌رتاسه‌ری دونه‌یا، به‌لام گرنگیشه ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر بۆ "تۆمار" میژووش بێت له هه‌رکۆنیه‌ک ده‌ره‌فتت له "سوک" کردن بێ به‌ها کردنی نرخ‌ی مۆرانی نه‌مه سه‌رکردانه‌وه‌ی سیاسه‌تی ده‌روه‌ی وڵاته‌کانیان، چونکه چه‌وسانه‌وه‌ت له ناستی لۆکه‌لدا نه‌وان پاپیشتی ده‌که‌ن! ده‌بن په‌رده له‌سه‌ر ناواخنی هه‌نجه‌له‌تینه‌رانه‌ی نه‌وان لایه‌ری، ده‌بن نیوچه‌وانیان به‌ تقیکی په‌سه‌نی نه‌فغانی سواخ بده‌رت، ناخ‌ر نیوه‌ خۆتان نه‌فغانستان ده‌که‌نه‌ دیاری بۆ تیرۆریزم و ئینجا داوا له ده‌سه‌لاته‌که‌یان ده‌که‌ن نه‌یکه‌نه‌ هیلانه‌ی تیرۆریزم!

G7 leaders urge Afghan parties to establish an inclusive govt - World News (india-today.in)

ریکخراوه‌ به‌دیله‌ کومونیسسته له عیراق

کرۆکی واقعی و نه‌رینی بایکۆتی هه‌نێزاردنه‌کان به‌لای چینی کرێکار و جه‌ماوه‌ری پرولیتاریای به‌ره‌راوانه‌وه له هه‌ردوو په‌گه‌زی تیر و مین، چ له‌سه‌ر کار و چ بیکار، گه‌شه‌ پیدان و ریکخراوکردنی خه‌باتی کرێکاریه له شورا کرێکاریه‌کان و له نه‌قابه‌ و یه‌کیته‌یه‌ کرێکاری و کۆر و کۆمه‌له‌کاندا. هه‌روه‌ها یه‌کگرتووکردنی خه‌باتی پرولیتاریای سوشیالیسته له ریکخراوی کومونستی شۆرشگیردا به مه‌به‌ستی پاپه‌ریزی خه‌باتیکی چینه‌یه‌تی کرێکاری سوشیالیستی و ئیونه‌ته‌وه‌یی له‌ناستی سه‌راسه‌ری عیراقدا.

هه‌روه‌ها کرۆکی نه‌رینی بایکۆتی هه‌نێزاردن له‌سه‌ر ناستی کۆمه‌لگاش په‌ره‌پیدانی خه‌باتی سیاسی جه‌ماوه‌ری شۆرشگیر و دامه‌زراندنی ریکخراوه جه‌ماوه‌رییه‌کان و شورا شۆرشگیریه‌یه‌کانه که نوینه‌رایه‌تی ئیراده‌ی سیاسیان ده‌کات له ده‌روه‌ی چوارچێوه‌ی سیسته‌می په‌رله‌مانی و له شوینی ژبان و گه‌ره‌که‌کانی شار و شارۆچه‌کان و له مه‌یدانه‌کان و له شوینی کاریشدا.

ریکخستنی جه‌ماوه‌ری لاوانی شۆرشگیر و ژنانی زه‌حه‌تکێش و چه‌وساوه و هه‌موو تۆیه‌ر و به‌شه‌ مافخوارووه‌کان له ریکخستنه جه‌ماوه‌رییه‌کاندا که به‌ره‌گری له‌مافه‌کانیان ده‌کات به‌ ناسۆیه‌کی شۆرشگیرانه‌وه، پڕۆسه‌ی ناوگۆری شۆرشگیرانه به‌هه‌یز ده‌کات.

نامه‌ده‌کردنی زه‌مینه‌ی راپه‌رینیکی کۆمه‌لایه‌تی شۆرشگیرانه‌ی سه‌ره‌کووتوو، گرێداره‌ته‌وه‌ به هه‌نانه‌دی ناوگۆریه‌کی پینشه‌خت له هاوسه‌نگی هه‌یزی چینه‌یه‌تی له‌سه‌ر ناستی کۆمه‌لگا له به‌رزوه‌ندی زه‌حه‌تکێشان.

بژی خه‌باتی جه‌ماوه‌ری زه‌حه‌تکێشی شۆرشگیر ریکخراوی به‌دیلی کومونستی له عیراق

"هه‌نێزاردنی پینشه‌خت" و سیاسه‌تی سه‌رمایه‌داری نیولیبرالیزمی "لاپه‌ره‌ی سی"، وک نه‌وه‌ی که نه‌مانه خواستی جه‌ماوه‌ری راپه‌ریوو بێت، بانگه‌شه‌یه‌که جگه له درۆیه‌کی شاخدار و فینکردنیکي ریسوا هه‌یج تر نیه که هه‌زه‌کانی نه‌مه‌ رێژه‌ه و به‌تایبه‌تیش حکومه‌تی کارمی و ئۆپۆزیسیونی بورژوا نه‌ته‌وه‌یی نیوه‌عه‌نمانی و سه‌رمایه‌داره نیولیبرال و بورژوا "نیشتمانیه‌ره‌که‌کان" و ریفۆرمخوازه فریوده‌ره‌کان و هه‌له‌یه‌رسته‌کان به هه‌موو جوهره‌کانیانه‌وه بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌که‌ن.

به‌روه‌پینشه‌وه‌چوونی خه‌باتی چینه‌یه‌تی و پڕۆسه‌ی ناوگۆری شۆرشگیرانه له عیراق و راپه‌رینی ئۆکتۆیه‌ر و نه‌زموونی به‌کرده‌وه‌ی میلۆنی جه‌ماوه‌ری زه‌حه‌تکێش له‌گه‌ڵ رێژه‌دا، نه‌میسته‌ په‌رله‌مانی و هه‌نێزاردنه‌ ساخته‌یه‌ی که له عیراقدا به‌رزوه‌ده‌چیت له حساباتی جه‌ماوه‌ری شۆرشگیر و پڕۆسه‌ی ناوگۆری شۆرشگیرانه سه‌روه‌ته‌وه، ته‌نانه‌ت له پینتاو نه‌وه ریفۆرمه‌ نابوری و کۆمه‌لایه‌تی و سیاسیه‌کانه‌شدا که بکری به ریفۆرم ناویان لیبیریت.

بایکۆتی هه‌نێزاردن نه‌ک ته‌نها سیاسه‌تیکی شۆرشگیرانه‌ی واقعیه و پیندگری له‌سه‌ر ده‌که‌ینه‌وه، به‌لکو به‌رله‌وه‌ش واقعیکی کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی به‌رحه‌سته‌ له ناستی کۆمه‌لگادا و ته‌نانه‌ت پینت راپه‌رینی ئۆکتۆیه‌ریش له هه‌نێزاردنی (۲۰۱۸) ده‌رحه‌سته‌ بپۆوه.

نه‌ی جه‌ماوه‌ری کرێکار و زه‌حه‌تکێش و لاوانی شۆرشگیر راپه‌ریوو

نه‌ی ژنانی کرێکار و زه‌حه‌تکێش و نازادبخواز

پیا‌ده‌کردنی ئیراده‌ی شۆرشگیرانه‌تان و ریکزابوونتان له‌ده‌ست بیکاری و هه‌ژاری و بینه‌شی، له‌ده‌ست تۆر و سه‌رکوت، له‌ده‌ست خنکاندن نازادی سیاسیه‌ مه‌ده‌نییه‌کان و هتد، وه ده‌ستراگه‌پینشتان به نارامی و ژبانیکی خوشگوزهران و به‌ده‌سته‌ننایی داواکارییه‌ ده‌سته‌بجێ نابوریه‌ سیاسیه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌ رۆشنی‌ریه‌یه‌کانتان، له رینگای سنده‌وه ساخته‌کارییه‌کانی ده‌نگدانه‌وه‌ نایه‌ته‌دی که هه‌زه‌کانی رێژی سه‌رمانه‌وه‌ راپه‌ریوه‌ی ده‌بن و ریکی ده‌خه‌ن. ریکاری له ده‌ستی رێژیمیک که جه‌ماوهر راپه‌ریوه‌ به‌دژی به‌وه نایه‌ته‌دی که تۆپه‌که‌ بگه‌رنه‌درتیه‌وه بۆ گۆره‌پانه‌که‌ی و به‌شاداری له هه‌نێزاردنه‌کانیدا بکری.

له‌ماف و نازادیه‌یه‌کانی ژنان و یه‌کسانیان، وه‌یسا مافی تۆیه‌ر چه‌وساوه‌ په‌راوێزکراوه‌کان بکات. نه‌مه سه‌ره‌رای هه‌یزی به‌رده‌وام بۆ سه‌ر کومونیسته‌کان و سوشالیسته‌کان و شۆرشگیران و ژنانی ریکزابخواز و خه‌باته‌کیان.

هه‌ر به‌هه‌مان ره‌وایش، ده‌سه‌لاتی سه‌رمانه‌روای بورژوا شه‌ومی کورد له کوردستان و حزبه‌ میله‌شیی داسه‌پاوه‌کانی به‌سه‌ر نه‌ستۆی جه‌ماوه‌ردا، خۆی بۆ هه‌نێزاردن ناماده ده‌کات، له‌ویش به‌ سه‌رکوتگه‌ری جه‌ماوه‌ری راپه‌ریوو و توره، وه پیننه‌دانی موجه‌ی کرێکاران و سه‌رمانه‌ره‌ان و ماموستاییانی دامه‌زراوه‌ی که‌رتی گشتی له هه‌رێمی کوردستان، و په‌یوه‌ستکردنه‌وه‌ی نه‌مه‌ بابه‌ته‌ به‌ په‌که‌لاردنه‌وه‌ی ناوکیه‌کانی نیوان خۆی و حکومه‌تی ناوه‌ندی.

نه‌مه و له کاتیکیشدا ناماده‌کاریه‌کان به‌رێوه ده‌چیت بۆ هه‌نێزاردن، که نه‌مه‌ رێژه‌ه له‌سه‌ر زه‌مینه‌ی قه‌یرانیکی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی ناوژکاواواسته‌وه که جه‌ماوه‌ری زه‌حه‌تکێش و چه‌وساوه‌ قسه‌ی خۆی به‌روویا کردوه و ده‌ستی داوه‌ته راپه‌رین تا ریکاری بێت ئی. سه‌ره‌رای هه‌موو نه‌مانه‌ش، ناماده‌سازیه‌یه‌کان بۆ هه‌نێزاردن له ناوچه‌ریکی بێ دهره‌تاییه‌کی نابوری و کۆمه‌لایه‌تی و بیکاری و هه‌ژاریه‌کی له‌هاده‌به‌ده‌ردا به‌رێوه‌ده‌چیت که داسه‌پاوه‌ به‌سه‌ر میلۆنان کس له خه‌نکی کرێکار و زه‌حه‌تکێش و کرێکارانی گه‌نج و کچانی کرێکار که سیسته‌می سه‌رمایه‌داری و ده‌وله‌تی قه‌یرانگرتوو له عیراقدا به‌ به‌رده‌وامی به‌ره‌میان ده‌هه‌ینه‌ته‌وه. هه‌روه‌ک نه‌مه ناماده‌سازیه‌یه‌ له‌ناو چه‌رگه‌ی روو له هه‌نکشان خه‌باتی کرێکاران و زه‌حه‌تکێشانیدا به‌رێوه ده‌چیت.

چاره‌سه‌ری بورژوازی سه‌رمانه‌روا بۆ نه‌وه شتانه‌ی جه‌ماوهر به‌ ده‌ستیانه‌وه‌ دنا ئینتیت، بۆ گرته‌ ناووری و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانیان، داسه‌پاندنی هه‌رچی زیاتری بیکاری و ده‌بونی نابوری و هه‌ژاریه‌ که به‌شی زۆری نه‌مه جه‌ماوه‌روه‌ هه‌ر ئیستا به‌ده‌سته‌یا نه‌وه‌ دنا ئینی. هه‌روه‌ها چاره‌سه‌ره‌که‌ی جیه‌یه‌جیکردنی هه‌رچی زیاتری سیاسه‌ته‌ سه‌رمایه‌داریه‌ نیولیبرالیه‌که‌ی ده‌وله‌تی بورژوازیه‌ له لایه‌نه‌ جو‌راو‌جو‌ره‌کانی ژبانی نابوری و کۆمه‌لایه‌تی له عیراقدا. نه‌مه نه‌وه رینگا چاره‌سه‌ره‌ نابوریه‌ی بورژوازی سه‌رمانه‌روایه‌ که چه‌ندین ساله‌ جیه‌یه‌جینی ده‌که‌ن و داوی "هه‌نێزاردنی پینشه‌خت" هه‌ر درێژه‌ی پینده‌ده‌ن.

به‌هه‌ره‌چاوگرتنی نه‌وانه‌ی سه‌روه‌ه، دانانی

وه‌لامیکي کورت به بابه‌تیگی کورتی مه‌ریوان وریا قانع

عومهری خه‌تات

(۲۲-۸-۲۰۲۱) له سابتی "درو" مه‌ریوان وریا قانع له‌سهر رووداوه‌کاتی نه‌فغانستان، ووتاریکی بلاوکردوه به ناوی "نه‌فغانستان و خورنواو و دوه‌لته‌تی نه‌توهه"! چهند خالیگ لهو ووتاره‌دا سهرنجی راکیشام که مایه‌ی تیرامانه وگرنگ بوو لام له گوښه‌نیگی‌یکه‌ی تروهه سهرنجی بدریتی چونکه پینوایه که باسه‌کدی مه‌ریوان نیشکالاتیگی گه‌وروی تیدایه، نیشکالاتی تیگه‌یشتن له رهوتی گوزرانکاریه‌کاتی دنیا، به تاپیه‌تی چوونه‌ناووهه سهریازیه‌کاتی نه‌مهریکا له عیراق و نه‌فغانستان و سیاسه‌تیگ که له پشتی نهم چوونه‌ناوانوهه وه‌ستاوه.

کروکی نووسینه‌کدی مه‌ریوان لهم برکه‌یبه‌ی خویدا کورت ده‌یسته‌وه، ده‌لیت: "ته‌وه‌ی نه‌مهریکا و هیزه نه‌وروییه‌کان تپایدا فه‌شه‌لیان هینا دروستکردنی نه‌و بوونه‌وره سیاسیه‌یبه که دوو سه‌دیه ناوی "دوه‌لته نه‌توهه" یان "دوه‌لته نه‌توهه‌ی لینراوه".

من له هیچ شونتیکدا نه‌مخوندوتوهه یان نه‌میستوهه که نامانجی نه‌مهریکا له داگیرکردنی نه‌فغانستان یان عیراق، ږیکه‌یانی دوه‌لته‌تی نه‌توهه بوویت یو نه‌فغانیه‌کان یان عیراقیه‌کان! به که‌میک بگه‌رینه‌وه یو داوه. دوو فاکت گرتکه سهرنجی بدریتی:

یه‌که‌م:

داگیرکردنی نه‌فغانستان له لایهن نه‌مهریکاوه له ساتی ۲۰۰۱، نه شهری تیروریزی نیسلامی بوو نه شهری شارستانییه‌کان. له‌مانه پروی‌گه‌نده‌ی میدیای جهنگی بوون زیاتر. ۱۱ سیپتیه‌مهر دهره‌فه‌تیگ بوو یو نه‌مهریکا یو پیشاندانی هه‌ژموونی ده‌سه‌لاتی سیاسی و سه‌ربازی خوی که یاش نه‌و یوشاییه سیاسی گه‌ورویبه‌ی به که‌وتنی بلوکی خوره‌لات له دنیادا دروست بوویوو. مانه‌وشی یو ماوه‌ی بیست سال له‌و ولاته یو دروستکردنی نه‌و دوه‌لته نه‌توه‌یبه‌یبه نه‌بوو که ته‌عبیر بیت له "تیرادی

به پرورژی سهره‌کی ناو ژبانی سیاسی و کومه‌لایه‌تیبی نه‌و ولاته؟ چی واده‌کات هیزه جیوازه‌کاتی ناو نه‌و ولاته و دراوسیکانیشی له دخی گه‌رانه‌وویه‌کی به‌رده‌مادین یو شوناسه ناوچه‌ی و دینی و نه‌تیبیه‌کان؟ یو شتیگ به‌ناوی "نه‌توه‌یبه‌کی سیاسی" هاویه‌شوهه دروست ناییت که به ههمووان شتیگ له شوناس و شتیگ له ممانه و شتیگ له چاره‌روانی پوزه‌تیف و شتیگ له که‌رامت ببه‌خشیت؟

دووه‌م:

تالیبان و بزوتنه‌وه جیهادیه‌کان، به چاره و راهینان و یارمه‌تی لوجیستی خودی نه‌مهریکا له جه‌فکاتی سهدی پینشووه دروست کراوون و تا ماوه‌یبه‌کی زوریش به "جه‌نگاوه‌رانی ناشتی و نازادی" له لایهن میدیای راستی خودی نه‌مهریکاوه دهناسیتران. نه‌گهر ینش چوونه ناوه‌ی نه‌مهریکا بزوتنه‌وه‌ی تالیبان له سه‌دا بیستی نه‌و ولاته‌ی به‌ده‌سته‌وه بوو، نه‌وا له‌گه‌ل کشانه‌وه‌ی هیزه هاویه‌یمان‌ه‌کان به نه‌مهریکاشوهه، له ماوه‌ی که‌متر له یه‌ک هه‌فته زوریه‌ی زوری ناوچه‌کان که‌وتنه‌وه دست تالیبان، جا یان نه‌و ماسته موویه‌کی تیدایه، یان نه‌و ماسته موویه‌کی تیدایه!

مه‌ریوان ده‌لیت:

"پرسیاری سهره‌کی نه‌وه‌یبه یوچی دوه‌لته‌تیگی چیگیور و کارکه‌ر و له لایهن ههمووانه‌وه وهک چوارچینویه‌کی گشتی قه‌وتلکراو، دروسته‌بووه و دروستناییت؟ یوچی "هاولاتیبوون" ناییت

که له کوتایی هه‌شتاکانه‌وه لیبرالیزمی نوټ کاری له‌سهر ده‌کات و په‌یوه‌ست ده‌یسته‌وه به نه‌زمه و گه‌شه‌کاتی خودی سهرمایه‌داری مؤدیرن خویه‌وه.

تیزه‌کاتی نه‌رنست گیلنه‌ریش که له کتیبه‌که‌یدا [نه‌توه‌وه‌کان و ناسیونالیزم] دا هاتووه و کومه‌لیک شهرتی فره‌ه‌نگی وهک خویندنیکي به‌گرتوو، هوشیاریه‌کی به‌ری‌هاویه‌ش له پال بوونی ده‌سه‌لاتیگی سه‌تترال ده‌کاته ینشمه‌رج یو دروستبوونی ناسیونالیزمیکي مؤدیرن، ناتوانیت خویندنوه‌ویه‌کی به‌سوودمان بداتی یو بارودخی عیراق و کوردستان، یان ته‌نانه‌ت نه‌فغانستانیش. دروستبوونی دوه‌لته‌تیگی بیسخور و گه‌نده‌ل نه‌و ولاتانه‌ی که قاجی موباره‌کی مه‌ریکا تیچووه وهک عیراق و نه‌فغانستان و گوزانی دوه‌لته‌ت به "دغه‌یله‌یبه‌کی کون" وهک مه‌ریوان ده‌لیت یو ده‌رکیشانی زورترین یاره، له کورتترین ده‌رپیندا پلایتیک و خواستیگی نه‌مهریکا خویه‌تی نه‌ک بوونی عه‌قلیه‌تیگی گه‌نده‌لکارانه لای نه‌وانه‌ی فه‌رمانه‌روایی ده‌کن که ییگوومان ههن.

تیزه فیکری و فه‌لسه‌فیه باوه‌کان ناتوانن ولامده‌روه‌ی پرساری دروستبوونی دوه‌لته‌ت بن له قوناعی سهرمایه‌داری نیولبرالدا. چونکه نه‌وه‌ی یو سهرمایه‌داری نیولبرال گرتکه جوته‌ی سهرمایه و به‌ره‌م و په‌لهاویشتنه‌که‌یبه‌تی، به مانایه‌ک هیچ شتیگ ناکریت ږیگریت له‌به‌رده‌م نهم جوته و په‌لهاویشتنه‌دا. نه‌گهر دینی کلاسیک یو گه‌شه و بالاکردنی سهرمایه و قازانج له رابردوودا ناساش و نیستقرار بوو، نه‌وا له ناوه‌راستی هه‌شتاکانه‌وه واتنه قوناعی نیولبرالیزمی نابوریدا نه‌وا که‌نه‌کدی سهرمایه و قازانج دکریت له‌ری‌نی فه‌وزا و به‌ی بوونی دوه‌لته‌تی مه‌رکه‌زی بچنه پینشووه.

برایمه‌ر وهک نوټنه‌ری نه‌مهریکا گیل نه‌بوو له دابه‌ش کردنی دوه‌لته‌تی تازه دروست بوو به‌سهر کورد و سونه و شیعه‌دا واتنه ږیکه‌یانی دوه‌لته‌تی نیوتیک. دوه‌لته‌تی نیوتیک قوناعیگی گوزره نه‌بوو به‌روه دوه‌لته‌تی سه‌تترالی به‌هیز به‌لکو کوننا نامانجی نه‌مهریکا بوو یو سه‌فام‌گیرکردنی نهم شیوازه له ده‌سه‌لات له عیراقی ناپینده و به ههمان شیوه‌ش یو نه‌فغانستان.

دوه‌لته‌تی نیوتیک، به کورتی یانی دوه‌لته‌تی میلیشیایان، ههرژیی کوردستان که‌وته

میژوی مروفاپه‌تی داینامانی؛ به لام گرتگ نه‌وه‌یبه، که مارکسیزم نه‌کرتیه قوربانی نایدیالوژیای سیاسی ډگما، وهک که له رابردوودا نه‌مه کرا و زبانیگی زوریش له مسدافیه‌تی فیکر و فه‌لسه‌فی مارکسیزم دا

ده‌ی بزاین! مارکسیزم ته‌نپا سیاسه‌ت و نایدیالوژیای سیاسی نییه، به‌لکو فیکر و فه‌لسه‌فه‌شه. له‌مه‌وه ده‌شی مارکسیزمی سیاسی کونایی ین ین و پروخ، به‌لام مارکسیزمی فیکر و فه‌لسه‌فه هه‌رگیز نارووخ و نه‌مه‌ر؛ که‌واته به‌رله‌وه‌ی مارکسیزم سیاسه‌ت و نایدیالوژیای سیاسی ین، فیکر و فه‌لسه‌فه‌ی: گوښه‌یبه‌کی فره‌وانی دیالکتیکی بی‌کردنه‌وه‌یبه له کیشه‌کاتی مروف و کومه‌لگی مروفاپه‌تی. راستیه‌کدی هیچ بیرار و هیچ فه‌یله‌سوفیک هینده‌ی مارکس له مروف نریک نه‌بووه (مروف به هه‌ردوو چینه ناکوک و ډیگره‌که‌یبه‌وه: کرټکار و سهرمایه‌دار، پروټیترایا و بزورژی). له‌مه‌وه مارکس تا سهر نیسقان مروف‌دوستیک مروف‌دوستیکه‌ی رابردوور و نازادپخواش و په‌کسانپخواش. له‌مه‌شوهه ده‌یبه هه‌رده‌م چپه و مارکسیسته‌کان دست بدم پرده‌سپیه مرزیه نه‌مهری فه‌لسه‌فی مارکسیزمه‌وه بگرن! به‌لنی، په‌کتیک له پایه جه‌وه‌ریه‌کاتی فکری مارکسیزم نهم پرده‌سپیه‌یبه

به‌هه‌رحال دادپه‌روه‌ی و په‌کسانی له نه‌رک و مافدا هینده گرتگن، که ته‌نانه‌ت مندالینش هه‌ستی، ین دکهن. نه‌وان درکی هیچ شتیکان نه‌ه‌ی، به‌لام درک به جیوازی کومه‌لایه‌تی له ماف و نه‌رکی نیوان خویندا ده‌کن، که ده‌شی گه‌وره‌کان له نیوانیندا بیگن. به‌نه‌وونه: جیوازی کردن نه‌به‌ر هه‌ر هوکارتیک ین- له نیوان دوو مندانی یه‌ک خیزاندا (یان له فیرکه و هه‌ر ده‌رگایه‌کی دیکه‌دا)، هه‌ستی نه‌ویبان به ته‌واوی بریندار ده‌کا، که مافی که‌متری ین دراوه، یاخود نه‌رکی زورتری خراوته سهرشان؛ له‌مه‌وه هاوسه‌نگی تان ته‌رازووی دادپه‌روه‌ری له نیوان تاکانی ناو دامودرنگاکانی کومه‌لگه‌دا یو به‌خته‌ووری تاک و پینشکه‌وتنی کومه‌لگه‌ش، هه‌نگاویکی یه‌کچار پیوست و گرتکه

۲۰۲۱-۸-۱۵

ده‌ست دوو میلیشیا، ناوه‌راست و خواروش که‌وته دست‌ده‌یان میلیشیا. نهم جوړه له حکومتی میلیشیایی که ینشیناری خودی نه‌مهریکه‌کان بوو، ته‌واو گونج‌اوه له‌گه‌ل رهوتی به‌روه‌پینشوونی که‌نه‌کدی سهرمایه له ناوچه‌که‌دا و له جیهاندا.

یو نه‌مهریکا له ولاتانیکي وهک عیراق و نه‌فغانستان دروستکردنی دوه‌لته‌تی مه‌رکه‌ز (central state) تیچوونی گه‌لیک زوره یو سهرمایه‌داری و که‌نه‌کدی سهرمایه. دوه‌لته‌تی مه‌رکه‌زی یانی یاساکان، ده‌رگاکان، یانی ماف و بیمه کومه‌لایه‌تیبیه‌کان، یانی که‌رتی گشتی و یاسای کار و دروستبوونی سه‌ندیکا و په‌کتیبیه گرتکاریه‌کان، یانی کیشه‌کیشی چینایه‌تی و شهر یو مافه‌کان. هه‌ر‌ویه دوه‌لته‌تی نیوتیک میلیشیایان له چوارچینه‌یبه‌کی جوگرافیدا خه‌ریکی هه‌ل‌لوشنی ناو و خاک و که‌رامه‌تی خه‌لکن ده‌یسته‌باشترین نه‌لگو‌ی دوه‌لته‌ت ده‌سه‌لات یو نه‌مهریکا و ییگوومان به دوه‌لته‌تیگی دیموکراسیش ناوده‌هینرت و شهرعیه‌تی نیوده‌وله‌تیش ودرده‌گرت.

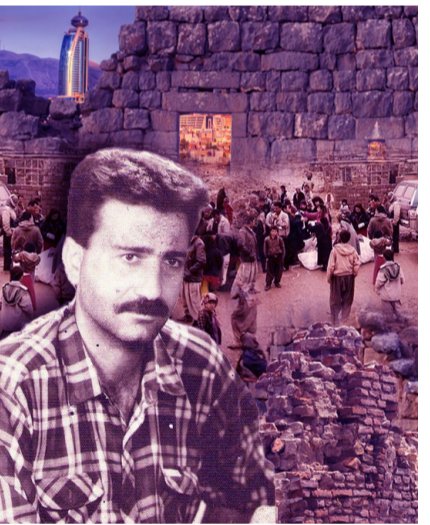
له دوه‌لته‌تی نیوتیکدا: قازانج و که‌نه‌کدی سهرمایه زور ناساتر ده‌جولیتنه‌وه و نه‌و ږیگریانه‌ی که دوه‌لته‌تی مه‌رکه‌ز دوتوانیت دروستی بکات، لیره‌دا بوونیان نییه. له دوه‌لته‌تی نیوتیکدا زور ناسان ږیزه‌کاتی خه‌لک پارچه‌پارچه ده‌کرت، رووداویکی بچکوله‌ی دروستکراو دوتوانیت رقی شو‌قینیزم به‌ریسته ناسمان و کاره‌سانی گه‌وره‌ی لیبکه‌وتنه‌وه. له‌دوه‌لته‌تی نیوتیکدا هیچ جوړه مافیک پیچکه له مافی مردن یو هیچ که‌س نه‌سه‌لمینراوه، نه یاسا له به‌رزه‌وتندی خه‌لکدایه، نه زمانه‌ت و بیمه کومه‌لایه‌تیبیه‌کان بوونیان هه‌یبه وه نه نالیسه‌تیکش په‌یدا ده‌یبت یو به‌رزکردنه‌وه‌ی خواست و داواکاریه‌کان.

له کوناییدا ږیکه‌یانی نهم جوړه له دوه‌لته‌تی گه‌نده‌ل و تاوانبار و سهرکوگه‌ر نه‌ک ههر مایه‌ی فه‌شل به‌لکو مایه‌ی سهرکه‌وتنیکي گه‌وره‌یبه یو نه‌مهریکا و سیاسه‌تاکانی له ناوچه‌که‌دا. نهم جوړه له دوه‌لته‌ت باشتر دوتوانیت ولامده‌روهه و زامنی جولانه‌وه‌ی سهرمایه بیت تا دوه‌لته‌تیگ که ته‌عبیر بیت له "تیرادی گشتی".

۲۰۲۱-۸-۲۳

له‌یادی هاوریانی گیانه‌ختردووی ریگی نازادی و سوشیالیزمدا

به‌کر عه‌لی، نه‌و شاعیره‌ی له‌پیناو به‌رگری له خواسته ره‌واکانی جه‌ماوور، خه‌لتانی خوینکرا

دواي نه‌وه‌ی که به‌رپرسیانی شاری سلیمانی له ساتی (۱۹۹۴د)، سووربوون له‌سهر رووخاندنی خانوه که‌لاوه و قورینه‌کاتی گه‌ره‌کی (حامیه)، که به‌لوح و مقها و نایلون سهریان دا‌یوشرابوو، جه‌ماوهری نه‌و گه‌ره‌که له (۹-۱-۱۹۹۴د) هاتنه‌سهر شه‌فامه‌کان و ده‌ستیان به نارزه‌یبه‌تی ده‌ربرین کرد.

هیزه چه‌کداره‌کان و میلیشیا به‌رپرسیانی نه‌وسای شاره‌که به فه‌رمانی به‌رپرسیانی پارزنگای سلیمانی، سه‌ره‌تا که‌وتنه هیرش و په‌لاماردانی خوینشانده‌ران به مه‌به‌ستی بلاوه‌ییکردنیان، به‌لام به‌هوی خوراگری به‌لخویردوویان شه‌فامه‌کانیان چونه‌کدر و درزیه‌یان به خوینشانده‌انه‌که‌یایندا و داوایان دکدر که نه‌و بریاره یا هه‌نپوه‌شیتنه‌وه یان له‌بری رووخاندنی خانوو و تیکدانی ماله‌کانیان فه‌ره‌بوو بکرنه‌وه و له شونتی تری شاردا چیگری بکرن.

به‌رپرسان گو‌یابن به داخوازه‌کانیان نه‌دا و سووربوون له‌سهر نه‌وه‌ی که خانوه‌کانیان بروخینن و ماله‌کانیان به‌سهدا ویران بکن به‌یبت هیچ جوړه فه‌ره‌بووگرده‌ویه‌ک، بویه فرمایان به هیزه چه‌کداره‌کان دابوو که ته‌فه بکن له خوینشانده‌ران و نه‌وه بوو که (به‌کر عه‌لی) که نوټنه‌ری چیگه‌متمان‌ه‌ی خه‌لکی گه‌ره‌که‌که بوو، له شه‌قامی بیسارانی که ده‌که‌ویتنه نیوان باخی گشتی و یانده‌ی فه‌رمانیه‌رانوه به گولسه ږیکرابوو، که ههموو مه‌زنده‌کانیش نه‌وه ده‌سه‌لینن که به نه‌تقه‌ست و مه‌به‌ست ته‌فه‌ی لیکرایت، چونکه وهک خوینشانده‌رانی به‌شداربوو له‌و کاته‌دا دکپرنه‌وه دواي بریندارکردنیشی چه‌کداره‌کان چونه‌ته‌سهری و به‌برینداریش گولسه‌یکی تریان ناوه به ناوچاوانیه‌وه.

بهم شپوهیه به‌ر له (۲۷) له‌مه‌ویبه‌ر و له (۹-۱-۱۹۹۴د)، شاعیریک له پیناو به‌رگری له به‌رزه‌وه‌وندی و ماف و خواسته ره‌واکانی جه‌ماووری زحمتکیش کرایه قوربانی و خه‌لتانی خوینکرا.

شایه‌تی باسه (به‌کر عه‌لی) هه‌لسوراویکی چالاکی ږیکخوای (په‌کتی بیکاران له کوردستان) بوو، وه له مه‌راسیمی (په‌کی نیاری ۱۹۹۴د) که له‌لایهن ږیکخواه جه‌ماوره‌ی‌ه‌کان و (حزبی کومونیسټی کرټکاری عیراق) هوه به‌رپراکرابوو، وهک نوټنه‌ری گه‌ره‌کی حامیه وتاریک ده‌خونیتنه‌وه، و تیایدا وټراي خسته‌رووی خواسته‌کاتی جه‌ماووری نه‌و گه‌ره‌که، ریسواکاریشی له‌سهر به‌رپرسیانی شاره‌که نه‌نجام‌ابوو که چون ولامی خواسته‌کانیان ناده‌نوهه و دیبانه‌ویت خانوو و ماله‌کانیانیان به‌سهدا برووخینن.

له ناوه‌راستی مانگی هه‌شتا (نؤگوستی ۱۹۹۴) له‌لایهن (ناسایشی سلیمانی) یه‌وه دستگیر ده‌کرت و یوماوی نریک به هه‌فته‌یبه‌ک زیندانی ده‌کرت، تا چاوترسینی بکن و ده‌سته‌داری نوټنه‌یبه‌تی کردن و ږیکخستن و رابه‌رایه‌تی کردنی جه‌ماووری نه‌و گه‌ره‌که بییت، بویه چ بریندارکرده‌نه‌ی و چ ترورکرده‌نه‌ی به برینداری په‌یوه‌ندی راسته‌وخوی به‌و نارزه‌یبه‌تیه‌وه هه‌بووه و به‌رپرسیانی پارزنگای سلیمانی نه‌وکاته به‌رپرسن له ترورکرده‌نه‌کدی.

کیسی تروری (به‌کر عه‌لی) وهک ده‌یان و بگره سهدان کیسی تر له تروری نازادپخوانان، روژنامه‌نوسان و هه‌لسوراوانی سیاسی له‌لایهن ده‌سه‌لاتدارانی هه‌رمی کوردستانه‌وه په‌رده‌پوشکراوه، که نه‌مه‌ش به‌شیک و گوښه‌یبه‌ک له ناوه‌روکی نهم ده‌سه‌لاته‌ده‌ده‌خات که دژ نازادی و دژ به‌رزه‌وتندی جه‌ماووری زحمتکیشه له‌م هه‌ریمه‌دا.

سپتیمه‌ری ۲۰۲۱

پوژش **روټکرده‌نوه: سه‌بارته به ده‌سته‌واژهی (هه‌لوټسیتیگی ده‌یبه‌نگی)**

له ژماره (۱۳)دا، له وتاری "نه‌وان ده‌یفروشن تو به‌ته‌مای چیت؟" / رزگار عومهر، نه‌و ده‌سته‌واژه‌یبه به‌کارهاتووه به‌رامبه‌ر نه‌ندانیکي مه‌کتب سیاسی حزبیگ که له‌گه‌ل زمانی نه‌ده‌یباتی سیاسی روژنامه‌که‌دا نایه‌توهه و له که‌م یقه‌تی به‌سهر ده‌سته‌ی به‌ریزه‌یبه‌دا تیبیه‌ریووه و داوا لیبورن [له‌و که‌سه ده‌کین که نه‌و ده‌سته‌واژه‌یبه به‌روویدا به‌کارهاتووه

دادپه‌روه‌ریه

به‌ختیار محمه‌د

نیبه و یایی پیوست هوشیار نیبه، فریو ده‌خوا و ملکه‌چی ده‌سه‌لاتی که‌مین ده‌ی

له‌مه‌وه هوشیاری سیاسی و کومه‌لایه‌تی و چینایه‌تی یو زورینه په‌کچار پیوست و گرتکه: له چوارچینوی هوشیاریدا تاکانی چینه مه‌حروم و په‌شمه‌ینه‌ته‌کان درک په ستم و ستم‌یکرانی خو‌یان ده‌کن و له‌مه‌شوهه درک به به‌رزه‌وتندی هاویه‌شی چینایه‌تی و کومه‌لایه‌تی خو‌یان ده‌کن و ده‌توانن له هه‌مبه‌ر چینی ده‌سه‌لاتدار بوسته‌نوهه و داواي مافه‌کاتی خو‌یان بکن

راستیبه‌کدی تا هوشیاری چینایه‌تی و کومه‌لایه‌تی و نه‌توه‌یبه‌تی هه‌بن، هینده‌ش زووتر ستمی چینایه‌تی و کومه‌لایه‌تی و نه‌توه‌یبه‌تی ناهیلدرین و له‌ناو ده‌بردین. دیاره فه‌لسه‌فه‌ی مارکسیزم لهم بواره‌دا پینش‌نگه: پینش‌نگه له یواری هوشیارکرده‌وه‌ی چینی کرټکار و چینه کومه‌لایه‌تیبیه زحمت‌کیشه‌کان. خه‌بات و ملانینی چینی کرټکار و زحمت‌کیشانی سهدی نوژه و بیستی نه‌ورویا گه‌واهیده‌ری راستی نهم قسه‌یبه و یوچوونه‌ی نیمهن

هه‌لیت نهم فه‌لسه‌فه‌یبه دواتر- چ له روي تیور و چ له روي پراکتیک‌شدا- به ین که‌مکوری نه‌بوو و له رخنه‌ی فیکری- بونیادی به‌در نه‌بوو؛ به‌لام نهم هه‌رگیز له خه‌سلتی گه‌وره‌ترین فه‌لسه‌فه و نایدیالوژیای چینه‌کی و مروذوستی سهرتاسه‌ری

نه‌وه‌ی ژبان خوش ده‌کا و نه‌وه‌ی کومه‌نگه ینش ده‌خا، دادپه‌روه‌ریه. دادپه‌روه‌ریش ههم نازادی تیدایه، ههم دیموکراسیبت، له‌مه‌وه له ناو دادپه‌روه‌ریدا گه‌نده‌لیی چیگه‌ی ناییتنه‌وه، که گه‌نده‌لیش نه‌بوو، واته ستم نییه. له‌مانه هه‌ی به‌های خوشگوزهرانی کومه‌نگه و مروفن. هیچ په‌کتیکش لهم به‌هایانه به‌دی ناینن، نه‌گهر خه‌لک (خه‌لکی سته‌مدیدی هوشیار) ده‌سه‌لاتی سیاسی ملکه‌چی ویستی شو‌رشگیرانه‌ی خو‌یان نه‌کن. هیچ ده‌سه‌لاتیکش به‌خشنده نییه، نه‌گهر نیمه به‌خشنده نه‌کین (ناچاری به‌خشنده‌ی نه‌کین). ده‌ی بزاینن، گیشارا و ماندیلاناکان په‌کچار ده‌گه‌نن؛ نه‌وه‌ی هه‌یبه، زوریه‌ی هه‌ره زوری، سه‌روک و سه‌رکرده ده‌سه‌لاتداره دیکتاتور و خو‌یره‌ست و مله‌وره‌کانن. ههر بویه‌شه جیهان به‌ده‌وام له شرو و ملانینی خویناویدیاله و له کومه‌نگه‌کاندا جوداوازی و بیدادیه‌کی په‌کچار زوری کومه‌لایه‌تی و چینایه‌تی هه‌یبه

راستیبه‌کدی کیشه‌ی مروف ده‌سه‌لاته: نه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی هه‌یبه و نه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی نیبه (واته که‌مین و زورینه). ده‌ی له خومان پرسیین: یو هه‌ندیک ده‌سه‌لاتیان هه‌یبه و به‌لام زوریه نییانه؟ نایا فاکته‌ری په‌یادیبوونی ده‌سه‌لات چییه؟ زیره‌کییه؟ یان فرت و قیل؟ یانیش هیزه به‌رانیهر ین هیزه؟ نایا نه‌وه هه‌ر خه‌لک ینن، که هیز و ده‌سه‌لات به وانی دیکه (به که‌مین) ده‌یخشن؟ به‌لام یو زورینه وا ده‌کا؟ چون که‌مین ممانه‌ی زورینه به‌ده‌ست ده‌یته‌ی؟ نایا یو زورینه -له زوریه‌ی قوناعه میژوویه‌کاتی کومه‌نگه‌دا- ناتوانی خوی ین و نیرادی خوی ته‌سلیمی که‌مین ده‌کا؟ نایا نهم له‌به‌ر نه‌وه‌یبه، چونکه ناوه‌شیاره؟ قیلی لئ ده‌کری؟ یان که‌مین به‌هیز و زورزانن و له ناکامی نه‌مه‌شدا زورینه فریو دمدن و ده‌یانخه‌نه ژیر ریغی ده‌سه‌لاتی خوینانه‌وه؟

من پینوایه هه‌ردوو دیوه زاتی و مه‌وزویعه‌کدی سه‌م بابه‌ته راسته و ته‌واوکهری په‌کن. واته ساینک له ساته‌کان و له قوناعیگ له قوناعه‌کاندا که‌مین هیز و درو به‌کار ده‌یته‌ی یو چه‌واشه‌کردن و ملیکه‌چکردنی زورینه، لهم حالته‌دا زورینه‌ش به‌و پینیه‌ی، که نامراده‌کاتی هیزه له‌به‌ر دستا

بە بۆنەى سىيەمىن سالىادى

دامەزراندنى رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق

25 ى تەموزى 2021

سىيەمىن سالىادى دامەزراندنى

رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق

بەبۆنەى سىيەمىن سالىادى دامەزراندنى (رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق) كە رېڭكەوتى (۲۵) ى تەموزە، گەرەتەرىن پىرۇزىيالى خۇمان ناراستەى چىنى كرىكار و جەماوەرى زەخمەتكىشى عىراق و بزوتتەنەوى كرىكارى و رەوت و چالاكوانانى كۆمۇنىستى نەم بزوتتەنەوىيە و ھەموو نازادىخووزان و بەكسانىخووزان نەكەين. ھەررەھا گەرەتەرىن پىرۇزىيالى خۇمان ناراستەى سەرچەم ھاوپرىيان، نەندانمان و دۆستان و لايەنگرانى رېڭخراوئەكە دەكەين.

نەو كىشە و چەلېنچ و نەركانەى كە نەم رېڭخراوئەكە لە سانى سىيەمىدا رووبەرپرويانە، ھەر ھەمان نەو نەرك و چەلېنچ و كېشەنەن كە رووبەرپروى خەباتى كرىكاران و زەخمەتكىشان و بىيەشان و گەنجانى بىكار و ژنانى كرىكار و چەوساوە و ھەموو نەوانەش بۆتەوھە كە گىرۆدەى سەتم و سەركوتن، لاکەوتە و ھەررەىخراون. (بەدىلى كۆمۇنىستى) رېڭخراوئەكە لەناو جەرگەى خەبات و تىڭكۆشانى نەو جەماوەردەدا تىدەكۆشى بۆ بەدەستەيناننى ژيانىكى نارام و خۆشگۆزەران و نايەندەيەكى گەش و كۆمەنگايەكى نازاد و يەكسان.

(رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى) لە نەنجامى پىشكەوتتەكانى خەبات و مەلاننىكانى ناو بزوتتەنەوى كۆمۇنىستى لە عىراقدا، ۋەك درېزەپىندەرى ھىلىكى ماركسىستى ناو نەم بزوتتەنەوىيە و ھەوتەكانى چالاكەوانانى كۆمۇنىستى، سى سان لەمەويەىر دامەزرىنرا. ۋە نەگەل بەرچەستەكردنەوى نەم ھىلە نە رېڭخراوئەكى سىياسى كۆمۇنىستىدا و بلاوكردەنەوى ھىلە بئەرەتەيە بەرنامەيەكانى و دەرگردنى بەياننامەى دامەزراندنى لە (۲۵) تەموزى (۲۰۱۸) و دواتر بەستنى كۆنگرەى يەكەمى، ئېتىر (رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى) كەوتە نىو كۆرى خەباتى جىنايەتسى پىرۇلتارىيەى كۆمۇنىست و قۇناغىكى نەوعى تىڭكۆشانەو. دىيارە نەمەش بەھەموو نەو دىنامىزەمە تازىيەى خەبات و نەرك و چەلېنچ و ناسۆيەك كە نەم كۆرناكارىە نەگەل خۇيدا ھىناويەتى.

پاش تىيەرىنى سالىك بەسەر دامەزراندنى (رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى)دا، راپەرىنى ئۆكتۆبەرى (۲۰۱۹) سەرىھەندا، كە تاقىكردەنەويەكە بوو بۆ نەم رېڭخراو تازىيە و چارەنووسى دواترى. نەم رېڭخراو تىوانى رېيازى ماركسىستى بگرتەبەر، ۋە سىياسەت و تكتىكى شۆرئىڭىرانەى سۆشالىستىكى لى بەدەستەيناننى بەرامبەر بە راپەرىنى جەماوەرى كرىكار و زەخمەتكىش و گەنجانى كچ و كورى شۆرئىڭىر، ھەررەھا تىوانىشى نەو سىياسەتە پىرۇلتارىيەىيە پىادە بكات و دەستەداتە خەباتىكى بىوچان بۆ راگەيانەن و بلاوكردەنەويەىن، نەگەل ھەوتەتەقەلا بۆ پەرەپىندانى راپەرىنەكە و بەسەرکەوتتەكانى.

(رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى) تىوانى يىگەيەكى شاپستە لەناو راپەرىنەكە و رېزى تارادەيەكە فراوانى خۇنىشانەران و گەنجانى كچ و كورى شۆرئىڭىر بەدەستەيناننى. نەمەش چونكە رېڭخراوئەكى كۆمۇنىستىيە و ھەوتەتەكى خەباتكارانەى شۆرئىڭىرانەى گرتبۆيەر و ھىچ سازش و سەوادكارىەكى نەكرد نەگەل بورژواى ئىسلامى و قەومى و لىبرالىدا، چ نەوانەى نە حوكمدا و چ نەوانەش لە ئۆپوزسىون. نەمە و چاوپۆششى نەكرد لە ھەر رەوت و حزب و ھىز و گروپىك، كە بەناوى كۆمۇنىزم و كرىكارەو نەدوونى، بەلام بەكردەوھە شۆنكەوتەى بورژواى و ناسۆكانى و نامىرازى گواستەنەوى نەفوزكەى نەون بۆ ناو جەماوەرى زەخمەتكىش و چەوساوە، و رىڭرى پەرەسەندنى خەباتى سەرىبەخۇى شۆرئىڭىرانە و كۆمۇنىستى نەم جەماوەرن.

خەبات بۆ بەدەستەيناننى نازادى و يەكسانى ژنان و بەرەو پىشېردنى بزوتتەنەوى نازادىخووزانەيان لە پىشەوئەى نەركە سەردەكەكانى تىڭكۆشانى (رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى)دايە، ۋە ھەر لە سەردەتاي دامەزراندنىەو، نەم رېڭخراو بەشېووزى جۇراوجۆر تىڭكۆشاوھ بۆ بەدەيناننى نەو نامانجانە. چاپ و دەرگردنى نەدەبىيات؛ رۆژنامە و بلاوكرەو و چالاكى مېدىيالى، ھەررەھا خەباتى ھاوبەش نەگەل رېڭخراو نازادىخووزانەكانى ژنان و داكۆيكار لە ماف و نازادىيەكانى ژنان و يەكسانىيان، بەئى وئىراى چالاكى مېدىيالى، خەباتى ھاوبەشيش نەگەل نەو رېڭخراوانەى كە پىش و يەنا و پەناگە بوون بۆ قوربانىيانى توندوتىزى پىياوسالارى و خىلەكى و رىڭكارىوان لە داعش و ھاوشىوكانى، نەو وئىسكە خەباتكارانەيەن كە جىڭەى شانازىن بۆ نەم رېڭخراو.

ھىرئى بۆرژواى دەسەلاتدار بۆسەر ھەموو دەستكەوتەكانى كرىكاران و زەخمەتكىشان بە تىڭكۆشانى كەرتى گشتى لە بوارە جۇراوجۆرەكاندا، لە تەندروستى و خۇنىندن و خزمەتگوزارى، ۋە بىياكى دەسەلاتداران لە بەرامبەر ناسايىش و ناسودەبى ھاوولائىيان و بلاوونەوھەى گەندەتەيەكى بى سىنور و خۆدەريازكردنىيان نە پىشكەشكردنى بىمەى بىكارى، نەمە سەرىارى گۆنەدان بە كارەساتەكانى پەتاي كۆرۇنا، نەمانە ھەموو ژيانى ملىونەھى كىردۆتە بارتمەى مېكانىزمەكانى بازار و سەرمایە و گەندەتى و تىرۇر و سەركوت و دەسەلاتى مېلىشىيالى. تەواوى نەم بارودۆخە نەھامەتى و ھەژارىبون و كارەساتى زىاتىرى سە پاندووه بەسەر زۆرىنەى زۆرى دانىشتواندا.

لەنىو نەم ھەلئەمرەجە ناھەموارە نەھامەتى نابوورى و بىكارى

نەم ھەبىزاردنە نامىرازى برىسكردنى جەماوەر و بەھىزكردنى سەرمایدارى بىللىرالىزم و بەنازەبىردنى سەرەوت و سامانى كۆمەنگەيە.

جىڭىركردنى نىرادەى سىياسى جەماوەر رىڭى رىڭكارە، نەك ھەبىزاردنەوھى گەندەنگاران و سەركوتگەر و ملىاردىرەگان.

دەنگدان بە پەرلەمانى پىياوسالاران و كۆنەپەرستان، لىزەدەنە بە كۆشتار و چەوسانەوھى زىاتىرى ژنان.

كرىكاران و زەخمەتكىشان، رىڭەى رىڭكارى، رىڭخراوبون و يەكرىزىە بە ناسۆى سۆشالىستى شۆرئىڭىرانە، نەك خۇشباوەرى بە پەرلەمانى بورژواى

ھەبىزاردنى پىشەوختە، سەرىلەنۆى بەررەھە مەپنەنەوھى نەم دەسەلاتە گەندەلەيە.

نەم ھەبىزاردنە پىلانى دەسەلاتى ئىسلامى و قەومىيە بۆ لەباربىردنى راپەرىنى ئۆكتۆبەر.

رۆژنامەى رەوت بخویننەوھە ھەوالى نازارايەتتەكانتان بىنیرن بۆ رۆژنامەى رەوت

بىشوماردا، خەبات و نارەزايەتى كرىكاران رۆژ بە رۆژ پەرى سەندووه و بە شۆيەيەكى بەرچاوە لە ھەنگشاندايە. (رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى) تىوانىوھەتى بەشېك بىت لە خەباتى كرىكاران، لە ھەر شۆننىكى عىراق كە نەم رېڭخراوئەكى لى بوويەت. نارەزايەتى و تىڭكۆشانى كرىكارانى رۆژانەكرى و گرىبەست، لە پەيوەند بە برىارى (۲۱۵)، وئىسكەيەكى گەشى خەباتى بزوتتەنەوى كرىكارى بوو، كە نەندانمانى كرىكارى نەم رېڭخراو بە چالاكىيەكى بەرچاوەوھە بەشدارىيان تىدا كرد و رۆنكى كارىگەرىمان كىرا.

ھەلۆستى نەم رېڭخراو دەرىبارى سىياسەتە نىوولپىرائىيە نابوورىيەكانى دەوتەت و پەرى سىپى رىڭكەتۆتەوھە و تەبا بووه نەگەل ھەلۆستى كرىكاران و سەندىكا و فېدەراسىونە كرىكارىيەكان و كرىكارانى كەرتى پىشەسازىدا. ھەررەھا شانبەشائى سەندىكا و فېدەراسىونە كرىكارى سەرىبەخۇكەنىش لە سالانى رابوورودا خەباتى كىردووه و لە ئىستاشدا ھەر بەرەدەوامە لە پىنناو بەرەو پىشچوون و پەرەسەندنى خەباتى سەرىبەخۇى سەندىكالى كرىكارى و يەكخستى خەباتى كرىكاران بەرووى سەرمایە و نەم ھىرئە دراندانەيەى بورژواى جىھانى و ناخۆى بۆ سەر چىنى كرىكار و جەماوەرى زەخمەتكىش لە عىراقدا.

(رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى) بە تولىد دۆى ھەر پىشكەكارىيەكى مافى تاك و مافە مەدەنى و سىياسىيەكان، و ھەر دەرەكەوتەيەكى رەگەزپەرىستى و جىكارىيە نەسەر بنەمەى سىكس و چەندەر و رەنگى پىست و تەمەن و نەتەوھە و رەگەز و مەزھەب و بىروواوەر، ۋە بىان تىوانىيە بەدەنى و ھىكرىيەكان. نەم رېڭخراو خەباتى كىردووه لە ھەموو نەم بوارانەدا، لە رىڭەى نەدەبىيات و بلاوكرەو و چالاكى رۆژانەوھە.

ۋەلام بەو نەرك و كىشە سىياسى و رېڭخراوئەكى و فكىرىيە ھەمەلايەنانەى كە رووبەرپروى نەم رېڭخراوئەكى؛ بە بەكارھىتانى رېيازى ماركسىستى و نامادەبوون لە نىوچەرگەى خەباتى زىندووى چىنى كرىكاردا، نەو شتەبە كە دەتوانىت رېڭخراوى كۆمۇنىستى پەرەبىيەت و حزىنىكى پىرۇلتارىيەى كۆمۇنىستى بەھىز و بەتوانا دروست بكات كە چالاكوانانى بزوتتەنەوى كرىكارى و پىرۇلتارىيەى سۆشالىست نەسەراسەرى ولات لە رىزەكانى خۇيدا كۆيكاتەوھە.

لە سىيەمىن سالىادى دامەزراندنى رېڭخراوئەكەدا، ئىمە سوورن لەسەر بەرەو پىشېردنى خەبات و ھىواى تەواومان ھەيە بە گەيشتن بە نامانجە كۆمۇنىستەكانمان.

بۆ سۆشالىزم

بۆ سىيەمىن سالىادى دامەزراندنى رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق

مۆنەپەد نەخمەد

لە لايەن دەستەى نووسەرانى رۆژنامەى (الغد الاشتراكي) ھوھ

۲۴ تەموزى ۲۰۲۱

بۆ پەيوەندى كرتن بە رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق و رۆژنامەى رەوت

رېڭخراوى بەدىلى كۆمۇنىستى لە عىراق

مازن مەخمەد +9647709658673
نزار عەقراوى +447507070024
نەوزاد بابان +964 771992 9183

@rawtnews
@AlbadeelAlsheoi
Rawt.news@gmail.com
Albadeel.alsheoi@gmail.com
http://www.Albadeel-alsheoi.org/ar

دەستەى بەرپۆهەردن

نادر عبدالحميد
جەمال كۆش
عەبدوللا ساج
نەوزاد بابان
شېرىن عەبدوللا
مۆنەپەد نەخمەد
نزار عەقراوى
سەلاح ھەتحوولا

گرافىك و دىزاين : سەلاح فەتحوولا
Graphics and Design : by Salah Fathulla
E-mail/ salah_fathulla@hotmail.com